

ISBN 995220031-5

9 789952 200317

Poetik tərcümələr

1-ci toplu:

43 şair

21 tərcüməçi

117 orijinal şeir və onların tərcüməsi

Xəzər Universitəsi Nəşriyyatı

Poetik tərcümələr

1-ci toplu

Poetik
tərcümələr

1-ci toplu

POETİK TƏRCÜMƏLƏR
1-ci toplu

POETRY IN TRANSLATION
1st collection

ПОЭТИЧЕСКИЕ ПЕРЕВОДЫ
1-й сборник

Xəzər Universitəsi Nəşriyyatı

© Xəzər Universitəsi Nəşriyyatı

© Khazar University Press

© Издательство "Университет Хазар"

Redaktor və "Poetik tərcümələr" məqaləsinin müəllifi:

Editor, author of the article "Poetry in translation":

Редактор сборника и автор статьи "Поэтические переводы":

Hamlet İsaخانlı

Poetik tərcümələr = Poetry in translation = Поэтические переводы /
ISBN 9952-20-031-5

1. İngilis poeziyası – Azərbaycan dilinə tərcümələr.
  2. Rus poeziyası - Azərbaycan dilinə tərcümələr.
  3. Fransız poeziyası – Azərbaycan dilinə tərcümələr.
  4. Azərbaycan poeziyası – İngilis dilinə tərcümələr.
  5. Azərbaycan poeziyası – Rus dilinə tərcümələr.
- 801.81-dc22

Ön söz

Poeziyanın bir dildən digər dillərə tərcümə edilməsi ədəbiyyatda və dilçilikdə həmişə canlı mövzu olmuş, geniş maraq doğurmuşdur. Görkəmli şair və tərcüməçilərin əməyi nəticəsində oxucular dünya ədəbiyyatının şah əsərlərini, müxtəlif xalqların poeziya incilərini öz dilində oxumaq imkanı əldə etmişlər. Tərcümənin orijinala sadıqlıq dərəcəsi, şairin üslubunu və şeirin gözəlliyini özündə əks etdirməsi mühüm məsələ olmaqla yanaşı, həm də ciddi müzakirə və mübahisə qaynağıdır.

Bu sətirlərin müəllifinin bu kitaba poetik tərcümə haqqında giriş sözü yazmaq və bu girişdə qısa tarixi ekskurs etmək fikri ilkin nəzərdə tutulmuş çərçivədən çıxaraq iri həcmli məqalə halına gəlmişdir. Və nəticə etibarilə qısa giriş əvəzinə kitabın axırında yerləşdirdiyimiz "Poetik tərcümə. Məhdud çərçivələr içində xoş ahəng və gözəllik axtarışı" adlı yazı meydana çıxdı. Poetik tərcümənin nəzəri məsələləri və tarixi inkişafı, o cümlədən Azərbaycan poeziyası və Azərbaycanda poetik tərcümə məsələləri barədə düşüncələr həmin yazıda müəyyən dərəcədə öz əksini tapdı.

Poetik tərcümənin orijinal mətnlə yanaşı, ona paralel olaraq verilməsi fikri bu toplunun əsas xüsusiyyətlərindən biridir. Bu paralellik hər iki dili bilənlərə tərcüməni orijinala müqayisə edərək oxumağa imkan verir, həmçinin kitabın tədqiqat və tədris istiqamətində faydalı olacağına ümid yaradır.

Davamlı tərcümə layihəsi kimi nəzərdə tutduğumuz bu işin birinci addımında peşəkar şair və tərcüməçilərlə yanaşı həvəskarlarla da yer ayırmışıq. Birinci topluda ingilis, fransız və rus dilindən azərbaycancaya və azərbaycan dilindən ingiliscəyə və rusçaya poetik tərcümələr verilmişdir. Şairlərdən, tərcüməçilərdən, tədqiqatçı və oxuculardan alacağımız arzu, təklif, rəy və qeydlərə görə, eləcə də ikinci kitab üçün göndərəcəkləri tərcümələrə görə əvvəlcədən təşəkkür edirəm. Onları nəşriyyata və ya hamlet@khazar.org elektron ünvanına göndərmək olar.

Kitabın tərtibində və müəlliflərlə işin təşkilində mənə kömək etdiklərinə görə Xumar Hüseynova, Zakir N. Yusifoğlu və Elnarə Bayramovaya minnətdarlığımı bildirirəm.

Hamlet İ saxanlı
Bakı, Azərbaycan 2005

POETİK TƏRCÜMƏLƏR

1-ci toplu

Redaktor və "Poetik tərcümələr" məqaləsinin müəllifi:

Editor, author of the article "Poetry in translation":

Редактор сборника и автор статьи "Поэтические переводы":

Hamlet İsaخانlı

Kompüter tərtibçisi:

Zakir N. Yusifoğlu

Cildin rəssamı:

Rafiq Əbdürrəhmanov

Xəzər Universiteti Nəşriyyatı

İÇİNDƏKİLƏR

<i>Şair</i>	<i>şeir</i>	<i>səh.</i>	<i>Tərcüməçi</i>	<i>Tərcümə</i>	<i>səh.</i>
İngilis dilindən Azərbaycan dilinə tərcümələr			Translations from English into Azerbaijani		
<i>Walter Raleigh</i>	The nymph's reply to the shepherd	2	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Çoban məhəbbətinə cavab	3
<i>Christopher Marlowe</i>	The Passionate Shepherd to his love	4	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Çoban məhəbbəti	5
<i>William Shakespeare</i>	Shall I compare thee to a summer's day?	6	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Səni yay gününə bənzədimmi mən?	7
	Enter Hamlet	8	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Hamletin monoloqu	9
	Good name	12	<i>Ənvər Rza</i>	Təmiz ad	13
<i>Robert Herrick</i>	To Dianeme	14	<i>Hamlet İsxanlı</i>	Sənə, Dianeme	15
<i>William Blake</i>	The Sick Rose	16	<i>Hamlet İsxanlı</i>	Xəstə qızıl gül	17
	From "The Rossetti Manuscript"	18	<i>Hamlet İsxanlı</i>	"Rossetti əlyazması"ndan	19
	A Poison Tree	20	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Zəhər ağacı	21
	The Human Abstract	22	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	İnsan mücərrədiyi	23
	Love's secret	24	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Məhəbbət sirri	25
	Infant Sorrow	26	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Körpə kədəri	27
<i>Walter Scott</i>	An hour with thee	28	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Bir saat səninlə	29
<i>Thomas Campbell</i>	The river of life	30	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Ömür çayı	31
<i>George Gordon Lord Byron</i>	So we'll go no more a-roving	32	<i>Hamlet İsxanlı</i>	Sərsəri tək gəzən deyilik daha	33
	Twilight	34	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Axşamçağı	35
	When We Two Parted	36	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Biz ayrılıanda	37
	Remind me not	40	<i>Mərufə Mədətova</i>	Mənə xatırlatma	41
<i>Percy Bysshe Shelley</i>	Love's philosophy	42	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Məhəbbət fəlsəfəsi	43
	Good-night	44	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Gecən xeyrə qalsın	45
<i>Henry Wadsworth Longfellow</i>	The rainy day	46	<i>Firəngiz Nəsirova</i>	Yağışlı gün	47
	The rainy day	48	<i>Mərufə Mədətova</i>	Yağışlı gün	49
<i>Edgar Allan Poe</i>	A Dream within a Dream	50	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Yuxu içində yuxu	51
	Annabel Lee	52	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Annabel Lee	53

<i>Mathew Arnold</i>	Longing	56	<i>Şahla Nağıyeva</i>	Həsret	57
	No Enemies	58	<i>Firəngiz Nəsirova</i>	Düşmənsiz	59
<i>J.B.O'reilly</i>	A White Rose	60	<i>Sevil Gültən</i>	Ağ gül	61
<i>William Buttler Yeats</i>	When you are old	62	<i>Mərufə Mədətova</i>	Qocalanda	63
<i>Rudyard Kipling</i>	If...	64	<i>Mərufə Mədətova</i>	Əgər...	65
<i>Langston Hughes</i>	As I Grew Older	66	<i>Vahid Ərəb</i>	Böyüdükcə	67
	Pride	70	<i>Vahid Ərəb</i>	İftixar	71
<i>Sidney Keyes</i>	War Poet	72	<i>Vahid Ərəb</i>	Hərb şairi	73
<i>Eric Clapton and Jim Gordon</i>	Layla	74	<i>Şahin Xəlil</i>	Leyla	75
<i>Tina Arena</i>	I want To Spend My Lifetime Loving You	76	<i>Vahid Ərəb</i>	Bütün həyatım boyu səni sevərək yaşamaq istəyirəm	77
	Abraham Lincoln Walks Midnight	80	<i>Vahid Ərəb</i>	Abraham Linkoln gəzir gecələr	81
<i>Howard Barnes</i>	I'm sending back your roses	84	<i>Mərufə Mədətova</i>	Qaytarıram geri	85
<i>W.E.Hawkins</i>	Ask me, why I love you	86	<i>Sevil Gültən</i>	Niyə sevirəm səni	87

Fransız dilindən Azərbaycan dilinə tərcümə

La Traduction du Français en Azeri

<i>G. de Nerval</i>	Sonnet	90	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Sonet	91
---------------------	--------	----	------------------------	-------	----

Rus dilindən Azərbaycan dilinə tərcümələr

Переводы с Русского языка на Азербайджанский язык

<i>В.А.Жуковский</i>	Песня	94	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Nəğmə	95
<i>Е.А.Баратынский</i>	Мой дар убог и голос мой не громок	96	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	İstedaddan kasıb, səsdən zəifəm	97
<i>Ф.И.Тютчев</i>	Последняя любовь	98	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Son məhəbbət	99
	Умом Россию не понять	100	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Rusiya ağılla duyula bilməz	101
	Весенние воды	102	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Bahar suları (tərcümə-allegro)	103
	Весенние воды	104	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Bahar suları (tərcümə-moderato)	105
	Как ни тяжел последний час	106	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Nə qədər ağırdır son an	107
<i>А.А.Фет</i>	Я пришёл к тебе с приветом	108	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Sənə gətirdim salamlar	109
<i>Н.С.Гумилёв</i>	Я и вы	110	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Mən və Siz	111
<i>А.А.Ахматова</i>	Настоящую нежность не спутаешь	112	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Təbii zəriflik gəlməz ölçüyə	113
	Я с тобой не стану пить вино	114	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Mən səninlə şərab içməyəcəyəm	115

<i>C.A. Esenin</i>	Вечером синим, вечером лунным	116	<i>Hamlet İsxanlı</i>	Cavandım, qəşəngdim ötən əyyamlar	117
	Ну, целуй меня, целуй	118	<i>Knyaz Aslan</i>	Di, öp məni, öp məni sən	119
	Молитва матери	120	<i>Knyaz Aslan</i>	Ana duası	121
	Прощай, Баку! Тебя я не увижу	122	<i>Knyaz Aslan</i>	Əlvida, ey Bakı! Ayrılmaq gərək	123
	До свиданья, друг мой, до свиданья	124	<i>Knyaz Aslan</i>	Salamat qal, əziz dostum, salamat	125
	Цветы мне говорят – прощай	126	<i>Knyaz Aslan</i>	Əlvida, söyləyir çiçəklər mənə	127
	Какая ночь! Я не могу	128	<i>Knyaz Aslan</i>	Aylı gecə! Eşikdəyəm	129
	Ведь знаю я и знаешь ты	130	<i>Knyaz Aslan</i>	Bilirik ki, hər ikimiz	131
	Письмо матери	132	<i>Knyaz Aslan</i>	Anama məktub	133
<i>Алла Ахундова</i>	Еще не осень, еще рано	136	<i>Hamlet İsxanlı</i>	Hələ payız deyil	137
<i>Мансур Векилов</i>	Отец	138	<i>Nəriman Həsənzadə</i>	Ata	139
	Азиз дияр	142	<i>Nəriman Həsənzadə</i>	Əziz diyarım	143

Azərbaycan dilindən İngilis dilinə tərcümələr

Translations from Azerbaijani into English

<i>Cəfər Cabbarlı</i>	Ölkəm	148	<i>Firangiz Nasirova</i>	My country	149
<i>Hüseyn Arif</i>	Şər deyilmi?	150	<i>Firangiz Nasirova</i>	Isn't It a Poem, My lovely Friend?	151
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Nə zaman istəsəm	152	<i>Firangiz Nasirova</i>	Whenever I Wish	153
	Qızıma	154	<i>Shahla Nəghiyeva and Peter Makuck</i>	To My Married Daughter	155
	Mənim anam	158	<i>Shahla Nəghiyeva and Peter Makuck</i>	My mother	159
	Bir salama dəymədi	160	<i>Shahla Nəghiyeva and Peter Makuck</i>	Unspoken Greeting	161
	Mən kompasam	164	<i>Shahla Nəghiyeva and Peter Makuck</i>	I am a Compass	165
	Örtmə pəncərəni	166	<i>Shahla Nəghiyeva and Peter Makuck</i>	Don't Shut the Window	167
	Bir gəminin yolçusuyuq	168	<i>Shahla Nəghiyeva and Peter Makuck</i>	Shipmates	169
	Ata və oğul	170	<i>Shahla Nəghiyeva and Luke Whisnant</i>	Father and Son	171
	Qorxu	172	<i>Shahla Nəghiyeva and Julie Fay</i>	Fear	173
<i>Əli Kərim</i>	İki sevgi	174	<i>Firangiz Nasirova</i>	Two loves	175
<i>Məmməd Araz</i>	Dünya sənin, dünya mənim...	176	<i>Firangiz Nasirova</i>	The World is Yours, The World is Mine	177

<i>Hamlet İsxanlı</i>	Təzadlar	180	<i>Firangiz Nasirova</i>	Contrasts	181
	Tək qalmaq istəyirəm	182	<i>Firangiz Nasirova</i>	I want to be alone	183
	Yadımdamı	186	<i>Firangiz Nasirova</i>	Do You Remember?	187
	Bu da bir həyatdı	190	<i>Firangiz Nasirova</i>	This is a life as well	191
	Yaşamağa nə var ki!...	194	<i>Firangiz Nasirova</i>	The life would be so easy!..	195
<i>Zəlimxan Yaqub</i>	Çin qızı, Çin gözəli	196	<i>Firangiz Nasirova</i>	Chinese girl, Chinese beauty	197
	Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim	202	<i>Sabir Mustafa</i>	Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine	203

Azərbaycan dilindən Rus dilinə tərcümələr

Переводы с Азербайджанского языка на Русский язык

<i>Səməd Vurğun</i>	Şeirlərdən parçalar	208	<i>Тофик Абаскулиев</i>	Фрагменты из стихов	209
<i>Əli Kərim</i>	Gəldim bu yerlərə	210	<i>Динара Каракмазли</i>	Сцепив на затылке руки	211
	Nəğmələrin yuvası	212	<i>Динара Каракмазли</i>	Гнездо песен	213
	Bu Göyçaydır...	214	<i>Динара Каракмазли</i>	Река Гей-чай	215
	Uşaqlar çimir	218	<i>Динара Каракмазли</i>	Дети купаются	219
	Vəsiyyət	222	<i>Динара Каракмазли</i>	Завещание	223
	Ağrıya bir-iki söz	228	<i>Динара Каракмазли</i>	Несколько слов о боли	229
	Habil	230	<i>Динара Каракмазли</i>	Габиль	231
<i>Hamlet İsxanlı</i>	Dənizdə bir quş...	234	<i>Алла Ахундова</i>	На море птица	235
	Səni sevdim zox sadəcə...	236	<i>Алла Ахундова</i>	Я просто очень вас люблю	237
	Dedim-dedi	240	<i>Алла Ахундова</i>	Диалог	241
	Aramızda soyuqluq var	242	<i>Алла Ахундова</i>	Между нами охлаждение	243
	Yadımdamı	244	<i>Алла Ахундова</i>	Ты помнишь?	245
	Qızdırma içində	248	<i>Алла Ахундова</i>	Озноб	249
	Təzadlar	250	<i>Алла Ахундова</i>	Контрасты	251
	Səni	252	<i>Алла Ахундова</i>	Ты – слишком далеко	253
	Gözəldir	254	<i>Алла Ахундова</i>	Прекрасно	255
	Keçmiş	258	<i>Алла Ахундова</i>	Прошное	259
	Dumanlı dünya	260	<i>Алла Ахундова</i>	В иллюзорном мире	261
	Arzu	262	<i>Алла Ахундова</i>	Мечта	263

	Kaş sinəndə düyməciyin olaydım	264	<i>Алла Ахундова</i>	Если б я был пуговкой твоей	265
	Qədim sual	266	<i>Алла Ахундова</i>	Стариннейший вопрос	267
	Rübailər	268	<i>Алла Ахундова</i>	Четверостишия	269
	Rübailər	274	<i>Динара Каракмазли</i>	Четверостишия	275
	Fikir yükü	276	<i>Динара Каракмазли</i>	Ноша дум	277
	Ölümə nə var ki	278	<i>Динара Каракмазли</i>	Смерть взяток не берет	279
<i>Gülnarə Cahan</i>	Sevirəm səni	282	<i>Гюльнара Джахан</i>	Люблю тебя	283
	Bir günlük ayrılığın	284	<i>Гюльнара Джахан</i>	Ты уехал, хоть на день...	285
	Sənin adından bir ad dedilər...	286	<i>Гюльнара Джахан</i>	Что-то ласково спросили...	287
	Təkrarolunmazlıq	288	<i>Гюльнара Джахан</i>	Неповторимость	289
	Sahilimə çevril mənim	290	<i>Гюльнара Джахан</i>	Будь берегом моим	291
	Getmək istəyirsən...	292	<i>Гюльнара Джахан</i>	Хочешь уйти...	293
	Afrodita	294	<i>Гюльнара Джахан</i>	Афродита	295
	Ulduzları sayıram	296	<i>Гюльнара Джахан</i>	Считаю звёзды	297
<i>İslam Türkey</i>	Sabah	298	<i>Вячеслав Зайцев</i>	Завтра	299
	Bu yol bizi hara çəkir görəsən?..	302	<i>Вячеслав Зайцев</i>	Нам светит путевой зеленый свет	303
<i>Nizami Elyanar</i>	Gülən görmüşəm	304	<i>Сеявуш Мамедзаде</i>	Восточный мадригал	305
	Van Qoq	306	<i>Сеявуш Мамедзаде</i>	Ван Гог	307
	Bayatılar	308	<i>Владимир Гафаров</i>	Баяты	309

Hamlet İsaxanlı

Poetik tərcümə

Məhdud çərçivələr içində xoş ahəng və gözəllik axtarışı

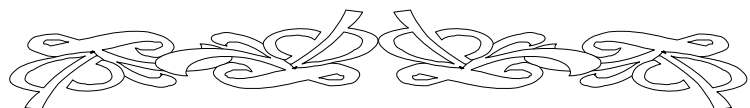
Hamlet Isaxanli

Translating Poetry

In search for beauty and harmony within limited borders

1. Tərcümə və dil	311	1. Translation and language	311
2. Tərcümə və tərcüməçilər. Qədimlərə səyahət	315	2. Translation and translators. A journey to antiquity	315
3. Tərcümə, din və müqəddəs kitablar	321	3. Translation, religion and sacred writings	321
4. Qərbdə və Şimalda bədii və poetik tərcümə barədə deyilənlərdən	325	4. On what was said in the West and North on literary and poetical translations	325
5. Azərbaycanca tərcümə. Orta əsrlər	328	5. Translation in Azerbaijan: The Middle Ages	328
6. Azərbaycan ədəbiyyatından tərcümələr. 19-cu əsr. Başlanğıc	331	6. Translations from Azerbaijani literature: 19th century. Initial Stage	331

7. Azərbaycan dilinə tərcümələr. Abbas Səhhət	336	7. Translations into Azerbaijani: Abbas Sahhat	336
8. Tərcümə dühası - Jukovski	338	8. The genius of translation: Jukovski	338
9. Poeziya dühası - Puşkin. "Yevgeni Onegin"in tərcümələri	342	9. The genius of poetry: Pushkin. Translations of "Eugene Onegin"	342
10. Azərbaycanda tərcümə fəaliyyəti. 20-ci əsr. Azərbaycan ədəbiyyatının tərcüməsi haqqında	345	10. Translation activity in Azerbaijan: 20th century. On translating Azerbaijani literature	345
11. Şöhrətli şair və tərcümə ustası - Səməd Vurğun	349	11. Eminent poet and master of translation: Samad Vurghun	349
12. "Yevgeni Onegin" Azərbaycanda	353	12. "Eugene Onegin" in Azerbaijan	353
13. Kim? Nə? Necə? Tərcümə haqqında düşüncələrin sonu yoxdur	356	13. Who? What? How? The discourses on translation are endless	356
Qeydlər və izahlar	365	Notes and comments	365
Şairlərə görə index	390	Index of poets	390
Tərcüməçilərə adlarına görə index	400	Index of translators	400

**İngilis dilindən Azərbaycan dilinə
Tərcümələr**

Walter Raleigh
(1554-1618)

The nymph's reply to the shepherd

If all the world and love were young,
And truth in every shepherd's tongue,
These pretty pleasures might me move
To live with thee and thy love.

Time drives the flocks from field to fold,
When rivers rage and rocks grow cold,
and Philomel becometh dumb,
the rest complains of cares to come.

The flowers do fade, and wanton fields
To wayward winter reckoning yields:
A honey tongue, a heart of gall,
Is fancy's spring, but sorrow's fall.

Thy gowns, thy shoes, thy beds of roses,
Thy cap, thy kirtle, and thy posies
Soon break, soon wither, soon forgotten,
In folly, in reason rotten.

Thy belt of straw and ivy buds,
Thy coral clasps and amber studs,
All these in me no means can move
To come to thee and be thy love.

But could youth last and love still breed,
Has joy no date nor age no need,
Then these delights my mind might move,
To live with thee and be thy love.

Çoban məhəbbətinə cavab

Sevgimiz, dünyamız cavanlaşarsa,
Çoban, sözlərində həqiqət varsa,
Titrədər qəlbimi bu gözəl çağlar,
Səninlə yaşamaq, sevilmək olar.

Dağılar sürülər keçdikcə zaman,
Çaylar qəzəblənər, qaya buz olar.
Bülbüllər lal olar, söküləndə dan,
Təbiət yorulub yuxuya qalar.

Qış gələr, dediyin çiçəklər solar,
Hamısı xoş xülya, xoş rəya olar.
Bal kimi kəlməyə, sözə gəlincə -
Adi bir təsəvvür, xoş bir düşüncə.

Libas, ayaqqabı, güllər çələngi,
Cırırlar, büzüşər, saralar rəngi.
Hamısı yox olar, bizə nə qalar?
Məhəbbət bürəyər, xəyala dalar.

Göy otlardan kəmər, çiçək çələngi,
Pəyədə axurun qızılı rəngi
Fəth edib qəlbimi güldürə bilməz,
Çobanın yanına göndərə bilməz.

Qoy gənclik çağlasın, sevgimiz coşsun,
Sevinc ömrümüzə daim qovuşsun.
Onda qəlbimizə istəklər dolar,
Səninlə yaşayıb, sevimək olar.

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

Christopher Marlowe
(1564-1593)

The Passionate Shepherd to his love

Come live with me, and be my love,
And we will all the pleasures prove.
Those hills and valleys, dales and fields,
And all the craggy mountains yields.

And we will sit upon sit upon the rocks,
Seeing the shepherds feed their flocks,
By shallow rivers, to whose falls
Melodious birds sing madrigals.

And I will make thee beds of roses,
And a thousand fragrant posies,
A cap of flowers and a kirtle
Embroidered all with leaves of myrtle;

A gown made of the finest wool,
Which from our pretty lambs we pull;
Fair lined slippers for the cold,
With buckles of the purest gold;

A belt of straw and ivy buds,
With coral clasps and amber studs;
And if these pleasures may thee move,
Come live with me, and be my love.

The shepherd swains shall dance and sing
For thy delight each May morning;
If theses delights thy mind may move,
Then live with me, and be my love.

Çoban məhəbbəti

Gəl yaşa mənimlə, məhəbbətim ol,
Dadaq bu dünyada hər cür nəşəni.
Gəzək çöl-çəməni, həmsöhbətim ol,
Gəzək sal qayalı dağı, meşəni.

Mənimlə qayanın üstə oturub
Gör çoban sürünü yemləyir necə.
Quşlar şlalənin önündə durub
Şirin nəgmə deyir ona gizlicə.

Səni qərq eyləyim gülə, çiçəyə,
Ətirli güllərdən çələng düzəldək,
Sevgimiz güllərə bənzəsin deyə,
Verək çiçəklərdən hüsnünə bəzək.

Çoban quzusunun zərif yunundan
Qızlara yaraşan libas toxunur.
Qızılı başmağı geyərək bu an
Çoban, sevgilinin gəl, yanında dur.

Otlardan belinə bağlayıb kəmər,
Qızılı axura gəl bir nəzər sal,
Səni bu əyləncə güldürsə əgər,
Gəl yaşa mənimlə, məhəbbətim ol.

Ürəyində sevgi dolu arzular,
Çoban şənlik etsin, açsın qanad-qol,
Könlünü xoş edib açırsa bunlar,
Gəl yaşa mənimlə, məhəbbətim ol.

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

William shakespeare
(1564-1616)

Shall I compare thee to a summer's day?

Shall I compare thee to a summer's day?
Thou art more lovely and more temperate;
Rough winds do shake the darling buds of May
And summer's lease hath all too short a date;

Sometime too hot the eye of heaven shines,
And often is his gold complexion dimmed;
And every fair from fair sometime declines,
By chance, or nature's changing course, untrimm'd;

But thy eternal summer shall not fade;
Nor lose possession of that fair thou owest;
Nor shall Death brag thou wander'st in his shade,
When in eternal lines to time thou growest;

So long as men can breathe, or eyes can see,
So long lives this, and this gives life to thee.

Səni yay gününə bənzədimmi mən?

Səni yay gününə bənzədimmi mən?
Sən daha sevimli, daha incəsən.
Qönçə də inciyir köksünə əsən
Bu qısa ömürlü yay küləyindən.

Səmanın gözləri alovla dolur,
Qızılı çöhrəsi tutulur hərdən.
Təbiət gah qəmgin, gah da şən olur
Gözəllik donunu dəyişir birdən.

Sən solmaz bir çiçək, solmaz bir bahar
Həmişə gözəllik libasındasan.
Nə gülər üzünə ölüm kəc baxar
Nə ömür yoluna sədd çəkər zaman.

İnsan yaşadıqca, gəldikcə bahar
Əbədi sən varsan, saf məhəbbət var.

Tərcüməçi Səhla Nağıyeva

Enter Hamlet

To be or not to be that is the question:
Whether 'tis nobler in the mind to suffer
The slings and arrows of outrageous fortune,
Or to take arms against a sea of troubles,
And by opposing end them. To die: to sleep.
No more; and by sleep to say we end
The heart-ache and the thousand natural shocks
That flesh is heir to: 'tis a consummation
Devoutly to be wish'd. To die: to sleep.
To sleep? perchance to dream. Ay, there's the rub;
For in that sleep of death what dreams may come,
When we have shuffled off this mortal coil,
Must give us pause. There's the respect
That makes calamity of so long life;
For who would bear the whips and scorns of time,
The oppressor's wrong, the proud man's contumely,
The pangs of dispriz'd love, the law's delay,
The insolence of office, and the spurns
That patient merit of th' unworthy takes,
When he himself might his quietus make
With a bare bodkin? Who would fardels bear,
To grunt and sweat under a weary life,
But that the dread of something after death,
The undiscover'd country from whose bourn
No traveller returns, puzzles the will,
And makes us rather bear those ills we have
Than fly to others that we know not of?

Hamletin monoloqu

Ölmək, ya yaşamaq! Belədir gerçək,
Ya da ki, taleyin zərbələrinə,
Atdığı oxlara gizləncə dözmək.
Silahımı götürmək bu an əlinə?
Hücummu eyləmək dərd dəryasına
Yoxsa qılıncımı qoymağımı qına?!
Ya üsyan qaldırmaq, ölmək, uyumaq,
Ağrısız, acısız bir yuxu duymaq.
Ölmək və son vermək dərdə, qüssəyə,
Əzab, əziyyətlər qurtarsın deyə.
Tale cismimizi bəxş edib bizə,
Yaşamaq yazıbdır taleyimizə.
Ölmək, həm qarılmaq dərin yuxuya,
Məst etsin bizləri şirin bir röya.
Röya görməyin də öz acısı var,
Gələr yuxumuza nə cür rüyalar...
Bu fani dünyadan kəç edən zaman
Olsun könümüzə dinclik hökmran.
Dözdük əzablara ömrümüz boyu,
İndi rahatlıq tap sakitcə uyu
Həyatın qəmçisi acıdan acı,
Ölmək, uyumaqdır onun əlacı.
Zalımın zülmünə, ruh fəryadına,
Riyakar məmura dözməkmi yenə?
Sevgi əzabına, susan qanuna
Dözüb divanə tək gəzməkmi yenə?

Thus conscience does make cowards of us all,
And thus the native hue of resolution
Is sicklied o'er with the pale cast of thought,
And enterprises of great pitch and moment
With this regard their currents turn awry
And lose the name of action. - Soft you now!
The fair Ophelia? Nymph, in thy orisons
Be all my sins remember'd.

Ləyaqət tükənib yoxa çıxanda,
Səbrimiz qurtarıb bitdiyi anda,
Kim xəncər götürüb üsyan edəcək,
Bu qorxu, həyəcan sona yetəcək?
Ölmək! Ölməyin də bir qorxusu var...
O kəşf edilməyən əbədi diyar
Kimsədən bizlərə göndərmir xəbər,
Bilmirik orada nələr var, nələr...
Bəlkə də bundansa aciz bir qul tək
Yaşamaq zülmünə qatlanıb dözmək.
Alır ağlımızı bu cür düşüncə,
Mın fikrə dalırıq qərar verincə.
Xəyallar, arzular solanda, o dəm
Hər şey durğunlaşır, süstləşir aləm.
Sakit! Hər şey bitdi, mələk Ofelya!
Mənim günahımçün sən eylə dua.

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

Good name

(From "Othello" act III)

Good name in man and woman, dear my lord;
Is the immediate jewel of their souls:
Who steals my purse steals trash;
`tis something, nothing;
`Twas mine, `tis his, and has been slave to thousands;
But he that filches from me my good name
Robs me of that which not enriches him
And makes me poor indeed.

Təmiz ad

(“Otello”, 3-cü səhnədən)

İstər kişi olsun, istərsə arvad
Onunçün şərəfdir ləkəsiz bir ad.
Mənim pul kisəmi oğurlayan kəs,
İnanın heç bir şey qazana bilməz.
Mənim aləmində mal, pul heç nədir –
O, bu gün məndədir, sabah səndədir.
Fəqət deyiləsi bir sözüüm də var:
Ləkəsiz adıma qara yaxanlar
Gəlirsiz qazancsız sözlər söyləyir,
Məni el içində bədnam eləyir.

Tərcüməçi Ənvər Rza

Robert Herrick
(1591-1674)

To Dianeme

Give me one kiss,
    And no more;
If so be, this
    Makes you poor,
To enrich you
    I'll restore
For that one, two
    Thousand score.

Sənə, Dianeme

Mənə bir busə versən
Bəsimdir.Bəlkə də sən
Bundan kasıb düşərsən?!
Qorxma,nazlı nigarım,
Çox tez zənginləşərsən:
Mən hazırım ki gündə
Birinin əvəzində
Sənə, ey nazlı yarım,
Min bir busə qaytarım!

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

William Blake
(1757 - 1827)

The Sick Rose

O Rose, thou art sick
The invisible worm
That flies in the night
In the howling storm
Has found out thy bed
Of crimson joy,
And his dark secret love
Does thy life destroy.

Xəstə qızıl gül

Ah, qızıl gül, sən xəstəsən...
Gözə görünməz bir böcək
Uğultulu fırtınada
Gecə vaxtı qanad çaldı,
Sənin sevinc dolu, alrəng
Yatağını nişan aldı,
Onun gizli qara eşqi
Gül ömrünü dərdə saldı.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

From “The Rossetti Manuscript”

He who binds to himself a joy
Does the winged life destroy;
But he who kisses the joy as it flies
Lives in eternity's sunrise.

“Rossetti əlyazması”ndan

Kim ki kefə qurşanacaq, zorla sevinc güdəcək,
O insanın yelqanadlı ömrü hədəf gedəcək;
Amma kim ki, yelqanadlı sevincdən öpüş alır -
Ölməzliyin doğuşunda zirvələrə ucalır.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

A Poison Tree

I was angry with my friend:
I told my wrath, my wrath did end.
I was angry with my foe;
I told it not, my wrath did grow.

And I watered it in fears.
Night and morning with my tears;
And I sunned it with smiles,
And with soft deceitful wiles.

And it grew both day and night,
Till it bore an apple bright.
And my foe beheld it shine,
And he knew that it was mine,

And into my garden stole
When the night had veiled the pole;
In the morning glad I see
My foe outstretched beneath the tree.

Zəhər ağacı

Dostuma nədənsə qəzəbim tutdu,
Ona bəyan etdim, kənlüm unutdu.
Düşməyə qəzəbim tutanda fəqət,
Demədim, hirsim də çoxaldı, əlbət.

Bəslədim bu hirsini qorxu içində
Göz yaşım suvardı onu hər gündə.
Gülüşüm günəşə isitdi onu
Yalandan, hiylədən biçildi donu.

Sonra bu qəzəb tək kənlümə girdi,
Kəkləri kin olan alma bitirdi.
Məndə bu almanı görəndə düşməyə
Tamah sürüklədi onu yenidən.

Bu gözəl meyvədən yemək istədi,
Bir gecə gizlicə bir alma yedi.
Sevindim mən səhər bağa girəndə
Düşməni önümdə ölmüş görəndə.

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

The Human Abstract

Pity would be no more,
If we did not make somebody Poor:
And Mercy no more could be,
If all were as happy as we.

And mutual fears brings peace,
Till the selfish loves increase:
Then cruelty knits a snare,
And spreads his baits with care.

He sits down with holy fears,
And waters the ground with tears:
The Humilities takes its root
Underneath his foot.

Soon spreads the dismal shade
Of Mystery over his head:
And the Caterpillar and Fly
Feed on the Mystery.

And it bear the fruit of Deceit,
Ruddy and sweet to eat:
And the Raven his nest has made
In its thickest shade.

The Gods of the earth and sea,
Sought through Nature to find this Tree;
But their search was in vain:
There grows one in the Human Brain.

İnsan mücərrədliyi

Kasıblar olmasa dünyada əgər,
Təəssüf hissi də heç yaranmazdı.
Hamı doğulsaydı xoşbəxt, bəxtəvər
İndi nə mərhəmət, nə rəhm vardı.

Qorxub bir-birindən verir əl-ələ
Sevgisi, məsləki saxta insanlar.
Sonra da qəddarlıq toxuyur tələ
Ovuna düşənlər dilini anlar.

Oturur qəddarlıq qorxu içində
Suvarır göz yaşı torpağı gündə.
Ehtiyac kök atır, içir bu yaşdan
Boy atır, böyüyür keçdikcə hər an.

Məkr bu an onun üstünü alır,
Tezliklə sehrinin toruna salır.
Ən adi varlıqlar – bəcək, kəpənək
Bu sirli ağacdən meyvə yeyəcək.

Bu bir ağac olur hiylə meyvəsi
Şirinliyi heyran edir hər kəsi.
Qarğa yuva qurur ən sıx yerində
Yeyir yaxşısını meyvələrin də.

Torpaq, su Allahı gəzdi hər yanı
Gəzdi bu dünyada: bu ağac hanı?
Bilmədi, axtardı fəqət nahaqdan
İnsan beynindədir o Ağac bu an.

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

Love's secret

Never seek to tell thy love,
Love that never told can be;
For the gentle wind doth move
Silently, invisibly.

I told my love, I told my love,
I told her all my heart,
Trembling, cold, in ghastly fears.
Ah! She did depart!

Soon after she was gone from me,
A traveler came by,
Silently, invisibly
He took her with a sigh.

Məhəbbət sirri

Çalışma eşqini açıb deyəsən
Sevirəm söyləməz sevən heç zaman.
Səssizcə, gizlicə öpər telindən
Həzin meh də səni oxşadığı an.

Mən açdım eşqimi, açdım eşqimi
Sevdiyim gözələ qorxu içində
Ah! Məni tərək etdi, o, bir quş kimi,
Hicranın oduna qalandım mən də.

Məhəbbət gör mənə nə sitəm etdi
Məni tərək eyləyib gedən kimi, ah!
Onu bir andaca aparıb getdi
Eşqin sirlərini bilən bir səyyah.

*Tərcüməçi **Şəhla Nağıyeva***

Infant Sorrow

My mother groaned, my father wept,
Into the dangerous world I leapt;
Helpless, naked, piping loud,
Like a fiend hid in a cloud.

Struggling in my father's hands,
Striving against my swaddling bands,
Bound and weary, I thought best
To sulk upon my mother's breast.

Körpə kədəri

Atam qüssələndi, inlədi anam
Bu müdhiş dünyaya can atdığım an.
Qışqıra-qışqıra aciz və úryan
Sanki buludları yarırdı şeytan.

Ata qollarında úsyan eylədim
Çırpınıb özümə yuva dilədim.
Duydum ki, aləmi bürüsə də nur
Ən işıqlı dünyam ana qoynudur.

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

Walter Scott
(1771-1832)

An hour with thee

An hour with thee! When earliest day
Dapples with gold the eastern grey,
Oh, what can frame my mind to bear
The toil and turmoil, lark
New grieves, which coming unfold,
And sad remembrance of the old
One hour with thee!

One hour with thee; When burning June
Waves his red flag at pitch of noon;
What shall repay the faithful swain,
His labor on the sultry plain,
And, more than cave or sheltering bough,
Cool feverish blood and throbbing brow
One hour with thee!

One hour with thee! When sun is set,
Oh what can teach me to forget
The thankless labors of the day;
The hopes, the wishes, flung away;
The increasing wants, and lessening gains,
The master's pride, who scorns my pains?
One hour with thee!

Bir saat səninlə

Bir saat səninlə odlu iyunda
Yanar bayrağını yelləyir gün də.
Vəfalı aşiqin bəs haqqı nədir,
Məhəbbət yolunda əzablar çəkir?!
Qüdrətli bir ağac, sərin quyu tək,
Bu haqq kölgəsində dincəlir ürək
Bir saat səninlə!

Bir saat səninlə qürub çağında
Sönmüş ümidimin sevgi bağında.
Sənli günlərimi necə unudum,
İçim kədərimi mən udum-udum?!
Güman azalanda, istək artanda
Qürurla halıma güldüyün anda
Bir saat səninlə!

Bir saat səninlə! Sübh erkən çağ
Taxanda belinə qızıl qurşağı.
Könlümün oylağı sahilsiz dəniz,
Əzablı yollarda bürədikmi biz?
Nigaran çöhrələr, gözlərdə kədər
Boylanar keçmişdən lal xatirələr
Bir saat səninlə!

Tərcüməçi Səhla Nağıyeva

Thomas Campbell
(1777-1844)

The river of life

The more we live, the more brief appear
Our life`s succeeding stages:
A day to childhood seems a year,
And years like passing ages.

The gladsome current of our youth,
Ere passion yet disorders,
Steals lingering like a river smooth
Along its grassy borders.

But as the care-worn cheeks grow wan,
And sorrow`s shafts fly thicker,
Ye Stars, that measure life to man,
Why seem your courses quicker?

When joys have lost their bloom and breath
And life itself is vapid,
Why, as we reach the Falls of Death,
Feel we its tide more rapid?

It may be strange – yet who would change
Time`s course to slower speeding,
When one by one our friends have gone
And left our bosoms bleeding?

Heaven gives our years of fading strength
Indemnifying fleetness;
And those of youth, a seeming length,
Proportioned to their sweetness.

Ömür çayı

Uzun ömrümüz də qısa görünür,
Qalxırıq həyatda pillə-pillə biz.
Uşaqlıqda bir gün bir ilə dönür,
Sanki bir əsrdir ötən ilimiz.

Gənclik gurultulu axan dağ çayı,
Axır ömrümüzdən, axır gizlicə.
Fəqət eşidilmir hayı, harayı,
Bilmirik ömürdən ötübdür necə.

Solanda insanın al yanaqları,
Kədər kölgə salır tutqun çöhrəyə.
Ey insan ömrünün gözəl çağları,
Yel kimi ömürdən ötdünüz niyə?

Şənliyi, şuxluğu itirən zaman
Həyat kədər donu geyir əyninə.
İnsan son mənzilə yollandığı an
Onun qəm yükünü alır çiyinə.

Suallar içində çırpınır ürək:
Zamanın atını ləngidən hanı?
Dostlar yanımızdan bir-bir köçərək
Bizə yoldaş edir dərdi, hicranı.

Qocaldır insanı ötüşən illər,
Aylar ömrümüzdən sovuşub gedər.
Gəncliyi şərbət tək içsən sən əgər,
Ömrün hər çağına şirinlik düşər.

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

George Gordon Lord Byron
(1788-1824)

So we'll go no more a-roving

So, we'll go no more a-roving
So late into the night,
Though the heart be still as loving
And the moon be still as bright.

For the sword outwears its sheath,
And the soul wears out the breast,
And the heart must pause to breathe,
And love itself has rest.

Though the night was made for loving,
And the day returns too soon,
Yet we'll go no more a-roving
By the light of the moon.

Sərsəri tək gəzən deyilik daha

Qəlbimiz hələ də sevgiyə vurur,
Ayın hüsnündən də səpələnir nur,
Amma gecə boyu, üzü sabaha
Sərsəri tək gəzən deyilik daha.

Qılınclar köhnəlmiş qından sıyrılar,
Ruhumuz bədəndən qopub ayrılar,
Ara verə-verə döyünər ürək,
Məhəbbət özü də dincəlsin gərək.

Doğrudur, gecədə eşq havası var,
Gün də aman verməz, çox tez qayıdar.
Amma aylı gecə, üzü sabaha
Sərsəri tək gəzən deyilik daha.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

Twilight

It is the hour when from the bows
The nightingale's high note is heard;
It is the hour when lovers' vows
Seem sweet in every whispered word;
And gentle winds, waters near,
Make music to the lonely ear.
Each flower the dews have lightly wet,
And in the sky the stars are met,
And on the wave is deeper blue,
And on the leaf a browner hue,
And in the heaven that clear obscure,
So softly dark, and darkly pure,
Which follows the decline of day,
As twilight melts beneath the moon away.

Axşamçağı

Dilində nəğmələr zil şirin səslə
Bülbüllər budağa qonurlar bu an.
Ürəkdən sevənlər min bir həvəslə
Söz verib and içir, bağlayır peyman.
Suyun şırıltısı, həm həzin külək
Nəğmə bəstələyir yanıqlı, kóvrək.
Güllər gözü nəmli şəh damlasından
Ulduzlar səmada sulayır meydan.
Dalğalar mavidir dərin sularda
Hər cür rəngə çalır yarpaqlar burda.
Göylər də tərtemiz, fəqət qaranlıq
Gündüz işığına pərdə çəkilir,
Qaranlıq əriyir,
Budur Ay gəlir.

Tərcüməçi Səhla Nağıyeva

When We Two Parted

When we two parted
In silence and tears,
Half broken-hearted
To sever for years,
Pale grew thy cheek and cold,
Colder thy kiss;
Truly that hour foretold
Sorrow to this.

The dew of the morning
Sunk chill on my brow-
It felt like the warning
Oh what I feel now.
Thy vows are all broken,
And light is thy fame;
I hear thy name spoken,
And share in its shame.

Biz ayrılanda

Sakitlik içində göz yaşlarıyla
Sınımış bir ürəklə biz ayrılanda.
Hicran da dondurdu buzu, qarıyla
Solmuş yanağımı sənin bu anda.

Qondu qaşlarıma səhər jələsi,
Kırpiklər çırpıldı, leysan ələndi.
Ayrılıq qorxusu, hicran naləsi
Hopdu varlığıma, qəlbimə endi.

Pozdun ilqarını, pozdun əhdini,
Bu eşqi sən adi şöhrətmi sandın?
Adını kimsədən eşidən kimi
Xəcalət içində alışdım, yandım.

They name thee before me,
A knell to mine ear;
A shudder comes o`er me –
Why wert thou so dear?
They know not I knew thee,
Who knew thee too well: -
Long. Long shall I rue thee,
Too deeply to tell.

In secret we met –
In silence I grieve,
That thy heart could forget,
Thy spirit deceive.
If I should meet thee
After long years,
How should I greet thee?
With silence and tears.

Çəkdilər adını mənim yanımda,
Deşildi qulağım sanki neştərlə.
Dondu damarımda axan qanım da
Nədən amansızsan, de, nədən belə?

Bilmirlər ürəkdən sevib əzəldən
Tanıyırdım səni varlığım kimi.
Vaxt gələr sənə də danışaram mən
Sənin həyatının hekayətini.

Sakitlik içində görüşdük o an,
Qəlbimdə köksünü ötürdü kədər.
Səni qarşıtmadı bu odlu hicran,
Sanmışdın bəlkə də bu eşqi hədər.

Ay keçər, il keçər əgər yenidən
Toqquşsa baxışın baxışlarımla.
Necə qarşılıyım söylə səni mən
Ölü bir sükutla, göz yaşlarımla.

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

Remind me not

Remind me not, remind me not
Of those beloved, those vanished hours
When all my soul was given to thee.
Hours that may never be forgot
Till time unnerves our vital powers
And thov I shall cease to be.
Can I forget – canst thou forget,
When playing with they golden hair
Quick thy fluttering heart did more
Oh, by my soul, I see the we yet,
With eyes so languid, breast
And lips, though silent, breathing love
I dreamt last night our love returned.
And sooth to say, that very dream
Was sweeter in its phantasy
Than if for other hearts I burn`d
For eyes that never like thine could beam,
In Rapture`s wild reality.
Tell me not, remind me not
Of hours which, though for ever gone,
Can still a pleasing dream restore,
Till thou and I shall be forgot,
And senseless, as the mouldering stone
Which tells that we shall be no more.

Mənə xatırlatma

Mənə xatırlatma, xatırlatma sən,
O əziz, o itən xoş zamanları
Büsbütün ömrümü, ürəyimi mən
Sənə bəxş etdiyim ötən anları.
Unuda bilmərik bil ki, heç zaman
Saçının ətrinə uymağımızı.
Qəlbinin o titrək səsini hər an
Bəxtəvər-bəxtəvər duymağımızı.
Parlaq gözlərinlə, bəyaz səsinlə
İlahi, gözümə göründün yenə,
İncə dodağından sevgi süzülən
Səni, dilbərimi seyr edirəm mən.
Yuxuma girmişdin sən keçən gecə,
Yenə qayıtmışdı məhəbbətimiz.
Kaş ki, sən gözünlə görəydin necə
Şirin əfsanəli yuxudaydıq biz.
Yansam da özgülər üçün bir zaman,
Sənin gözlərinin parıltısında
Bütün sevgilərə yandıgım – yalan,
Qalmadı onların qaraltısı da.
Ürəyim hey yanır tək sənün üçün,
Gördüyüm o yuxu kaş olaydı çin.
Yox, şirin yuxu da qaytara bilməz
Günlərin karvanı bir daha dönməz.
Bizsiz dünyamız da bir gün ucalar,
Tənha sevgimizin soyuq baş daşı
O, daima qüssə, kədər pıçıldar,
Sonra da ağlayar, təkər göz yaş
Yox olar, yox olar, ah, görün nələr
Mənsiz də, sənsiz də açılır səhər.

Tərcüməçi Mərifə Mədətova

Percy Bysshe Shelley
(1792-1822)

Love's philosophy

The fountain mingles with the river
And the rivers with the Ocean,
The winds of Heaven mix for ever
With a sweet emotion;

Nothing in the world is single,
All things by a law divine.
In one sprit meet and mingle,
Why not I with thine?

See the mountains kiss high Heaven,
And the waves clasp one another;
Nor sister flower would be forgiven
If it disdained its brother.

And the sunlight clasps the Earth,
And the moonbeams kiss the sea;
What is all this sweet work worth
If thou kiss not me?

Məhəbbət fəlsəfəsi

Coşqun şələlələr çaya qovuşur,
Özünə yurd salır çay da dəryada.
Həzin meh sevinclə səmanı qucur.
Məhəbbət nuruna bələnib o da.

Yalnız yaranmamış heç nə dünyada,
Úlvi qanunudur bu, təbiətin
Hər kəs həmdəminə qovuşursa bəs-
Niyə úzsún məni sənin həsrətin?

Göylər busə verir şişuclu dağa,
Qolboyun olubdur mavi dalğalar.
O öz sirdaşından getsə uzağa
Bulud öz qulunu necə bağışlar?

Günəş şəfəqləri yalayır yeri,
Dəniz də nazlanır ay öpüşündən.
Mənimçün bunların nədir dəyəri
Öpməsən bu anda əgər məni sən?

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

Good-night

Good-night? Ah no; the hour is ill
Which severs those it should unite;
Let us remain together still,
Then it will be good-night.

How can I call the lone night good,
Though thy sweet wishes wings its flight?
Be it not said, thought, understood-
Then it will be-good-night.

To hearts which near each other move
From evening close to morning light,
The night is good; because, my love,
They never say good-night.

Gecən xeyrə qalsın

Gecən xeyrə qalsın? Belə söyləmə,
Qoy zaman ləngisin, biz ayrılmayaq.
Gəl olaq bir yerdə, heç bir söz demə,
Olaq sevgimizlə zülmətə mayak.

Əgər qoparırsa arzumdan məni,
Gecən xeyrə qalsın, necə deyərəm?
Deməsək, əzizim, biz bu kəlməni
Gecəmiz xeyirə qalacaq o dəm,

Könlümüz can atır biri-birinə,
Uzanır gecəmiz, səhər açılır.
Əzizim, bu axşam gözəldir yenə
Gecəmiz birlikdə xeyirə qalır.

Tərcüməçi Səhla Nağıyeva

Henry Wadsworth Longfellow
(1807-1882)

The rainy day

The day is cold, and dark, and dreary;
It rains, and the wind is never weary;
The vine still clings to the mouldering wall,
But at every gust the dead leaves fall,
And the day is dark and dreary.

My life is cold, and dark and dreary
It rains, and the wind is never weary;
My thought still clings to the mouldering Past,
But the hopes of youth fall thick in the blast,
And the days are dark and dreary.

Be still said the heart! And cease repining;
Behind the clouds is the sun still shining;
The fate is common fate to all,
Some days must be dark and dreary

Yağışlı gün

Gün soyuq, hava tutqun, pərdə çəkib toranlıq
Külək əsir durmadan, yağış kəsmir bir anlıq
Tənək divar dibinə sığınsa da qorxudan
Yenə saçı yolunur, hər yol qopanda tufan
Hava elə zülmətdir, ürək sıxır qaranlıq.

Mənim də həyatımın buna çox bənzəri var
Bəxtimi külək döyər, gözümdən yağış yağar
Keçmişimi gəzərəm, üzər məni qüssə-qəm
Gəncliyimdən söz açmaq faydasızdır, bilirəm
Onu yellər aparıb, əl çatmazdır o çağlar.

Dərdli ürək, aram ol! Gileylənmə bu qədər!
Qara günün dalınca günəşli günlər gələr.
Hamının taleyinə bu hal tanışdır, tanış
Hamının qismətidir çətin anlar, qar, yağış
Gərək bəzi günlərin nəsibi olsun kədər.

Tərcüməçi Firəngiz Nəsirova

The rainy day

The day is cold, and dark, and dreary;
It rains, and the wind is never weary;
The vine still clings to the mouldering wall,
But at every gust the dead leaves fall,
And the day is dark and dreary.

My life is cold, and dark and dreary
It rains, and the wind is never weary;
My thought still clings to the mouldering Past,
But the hopes of youth fall thick in the blast,
And the days are dark and dreary.

Be still said the heart! And cease repining;
Behind the clouds is the sun still shining;
The fate is common fate to all,
Some days must be dark and dreary

Yağışlı gün

Günlərim qaranlıq, günlərim soyuq,
Yaman darıxıram bir həmdəmin yox...
Yağış yağır, külək yorulmur bir an.
Sarmaşiq sarılır uçuq divara,
Saralmış yarpaqlar tökülür hara?

Günlərim qaranlıq, günlərim soyuq,
Tənhalıq qəlbimdə açıb min oyuy.
Xəyalım sarılır uzaq keçmişə,
Qaranlıq içində qalan həyatım
Gör necə soyuqdur, soyuq həmişə.

"Sakit ol! Deyinmə!" - dedi ürəyim,
Bulud arxasında gün yanır hələ,
Hamının payına düşür bu tale
Yağır nə zamansa kədər yağışı,
Qaranlıq günlərin axır göz yaşı.

Tərcüməçi Mərifə Mədətova

Edgar Allan Poe
(1809-1849)

A Dream within a Dream

Take this kiss upon the brow!
And, in parting from you now,
Thus much let me avow-
You are not wrong, who deem
That my days have been a dream;
Yet if hope has flown away
In a night or in a day,
In a vision or in none,
Is it therefore the less gone?
All that we see or seem
Is but a dream within a dream.

I stand amid the roar
Of a surf-tormented shore,
And I told within my hand
Grains of the golden sand-
How few! yet how they creep
Trough my fingers to the deep,
While I weep-while I weep!
O God can I not grasp
Them with a tighter clasp?
O God! can I not save
One from the pitiless wave?
Is all that we see or seem
But a dream within a dream?

Yuxu içində yuxu

Əzizim, qoy öpüm mən qaşlarından
Səninlə ayrılıq dəmidir bu an.
Sən doğru söylədin, haqlısan inan
Qış çağı çəməndən çiçək dərmişik,
Biz röya içində röya görmüşük.
Ümidlər məhv olub uçub getsə də,
Gündüz işığında, zülmət gecədə
Var idi, yox idi, təsəvvür idi,
Nə fərqi, mənası yenə də birdi.
Bir sevda yaşayıb yelə vermişik,
Biz röya içində röya görmüşük.

Fikirli, qayğılı dənizə girdim,
Qəzəblə kükrəyən dalğalar gördüm.
Bir ovuc qızılı qumdan götürdüm,
Bərk sıxdım əlimi, fəqət nə gördüm:
Əllərim açılır, qumlar tökülür.
Dalğalar da mənə rişxəndlə gülür
Çəkdiyim əzabı bir Allah bilir.
Büsbütün ovcumdan boşaldı qumlar
Allahın nə aciz bəndələri var.
Dalğa rəhmsizdir, üsyan qopardı
Qumu qismətimtək məndən apardı.
Bunlar olmayıbmi, xülya görmüşük?
Biz röya içində röya görmüşük?

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

Annabel Lee

It is many and many a year ago,
In a kingdom by the sea,
That a maiden there lived whom you may know
By the name of Annabel Lee;
And this maiden she lived with no other thought
Than to love and be loved by me.

I was a child and she was a child,
In this kingdom by the sea:
But we loved with a love that was more than love-
I and my Annabel Lee;
With a love that the winged seraphs of heaven
Coveted her and me.

And this was the reason that, long ago,
In this kingdom by the sea,
A wind blew out of a cloud, chilling
My beautiful Annabel Lee;
So that her high-born kinsman came
And bore her away from me,
To shut her upon a sepulchre
In this kingdom by the sea.

Annabel Lee

Dəniz sahilində çox illər əvvəl
Burda krallıqda vardı bir gözəl
Elə bir gözəl ki, nazlı, qəmzəli,
Adını qoydular Anabel Li.
Mənə məftun olub aşıqlər kimi
Can atdı qazansın məhəbbətimi.

Dəniz sahilində o krallıqda
Uşaq xülyasıyla ömür sürərdik.
Günlərin bir gününü mən düşdüm oda
Anabellə sevgi bağına girdik.
Bu bağda hurilər, mələklər vardı
Onlar eşqimizə həsəd apardı.

Fəqət bu səadət uzun sürmədi,
Sevgi baxçamıza sevinc girmədi.
Qopdu buludlardan bir dəli külək
Basdı Anabeli bağrına bərk-bərk
Aldı ağışuna apardı onu,
Məndən birdəfəlik qopardı onu.
Bürüdü kəfənə çarəsiz o da,
Dəniz sahilində bu krallıqda.

The angels, not half so happy in heaven,
Went envying her and me-
Yes!-that was the reason (as all men know,
In this kingdom by the sea)
That the wind came out of the cloud by night,
Chilling and killing my Annabel Lee.

But our love it was stronger by far than the love
Of those who were older than we-
Of many far wiser than we-
And the angels in heaven above,
Nor the demons down under the sea,
Can ever dissever my soul from the soul
Of the beautiful Annabel Lee,

For the moon never beams, without bringing me the dreams
Of the beautiful Annabel Lee;
And the stars never rise, but I feel the bright eyes
Of the beautiful Annabel Lee;

Yenə xoşbəxt dedi bizə mələklər
Çünki sevgimizə yaraşmır kədər
Bəli, bu doğrudur hamı dinləsin,
Bu sevgi nəsibi olsun hər kəsin:
Qopdu dəli külək zülmət bir gecə
Məndən Anabeli aldı gizlicə.

Cahan belə sevgi heç görməmişdi
Sevgimiz dastan tək dillərə düşdü.
Nə yerdə müdriklər, göydə mələklər,
Sevgi yaşamışdı bu eşqə bənzər
Nə dəniz dibində olan şeytanlar
Bizim sevgimizin dilini anlar.
Anabellə məni ayıra bilməz,
Hicran da gücüylə öyünüb gülməz.

Anabel yuxuma gəlməsə əgər
Ay da işıq saçmaz xəcalət çəkər.
Ulduzlar səmada olmasa nə qəm,
Onun gözlərindən nur alar aləm.
Məzarı üstündə bu sakit gecə
Mən onun ruhuyla asta, gizlicə
Söhbət eyləyirəm, kükrəyir dəniz,
Gözəl sevgilimlə yanaşırıq biz.

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

Mathew Arnold
(1822-1888)

Longing

Come to me in my dreams, and then
By day I shall be well again.
For then the night will more than pay
The hopeless longing of the day.

Come, as thou can'st a thousand times
A messenger from the radiant climes,
And smile on thy new world, and be
As kind to others as to me.

Or, as thou never can'st in sooth,
Come now, and let me dream in truth
And say – My love! why sufferest thou?

Come to me in my dreams, and then
By day I shall be well again.
For then the night will more than pay
The hopeless longing of the day.

Həsərət

Gecələr yuxuma gəlsən əgər sən,
Dünya gözlərimdə gözəl görünər.
Gündüz də həsrətin tutub əlindən
Gecələr rüyada vüsala dönər.

Gecələr yuxuma gəl dönə-dönə
Üzünün nurunda zülmət ərisin.
Təbəssüm çilənsin təzə ömrünə
Mənə də hamı tək yaxın ol, isin.

Sənsiz çilgün kənlüm olmayır aram
Gəl səni gecələr yuxuda görüm.
Tumarla saçımı, öp qaşlarımdan
Söylə: əzab çəkmə, ay ömrüm, günüm!

Gecələr yuxuma gəlsən əgər sən,
Dünya gözlərimdə gözəl görünər.
Gündüz də həsrətin tutub əlindən
Gecələr rüyada vüsala dönər.

Tərcüməçi Şəhla Nağıyeva

No Enemies

You have no enemies, you say?
Alas, my friend, the boast is poor.
He who has mingled in the fray
Of duty, that the brave endure?
Must have made foes. If you have none,
Small is the work that you have done.

You've hit no traitor on the hip,
You've dashed no cup from perjured lip,
You've never turned the wrong to right,
You've been a coward in the fight.

Düşmənsiz

Sən öyünüb deyirsən yoxdur heç bir düşmənin?
Belə lovğalanmağın əbəsdir, dostum, sənin!
Özünə yox, hamının xeyrinə çalışan kəs –
Faydalı iş görürsə, düşmənsiz ola bilməz!
Gərəksizdir özünü təkcə düşünən insan;
Mən yaxşıca bilirəm – sən ömründə heç zaman
Əleyhinə çıxanın başını əzməmişən,
Yalan söz danışanın dilini kəsməmişən.
Yaltaq, qorxaq tanıyır həyatda hamı səni,
Beləsinin, əlbəttə, olmaz heç bir düşməni!

Tərcüməçi Firəngiz Nəsirova

J.B.O'Reilly
(1844-1890)

A WHITE ROSE

The red rose whispers of passion,
And the white rose breaths of love;
O, the red rose is a falcon?
And the white rose is a dove.

But I send you a cream-white rosebud
With a flush on its petal tips;
For the love that is purest and sweetest
Has a kiss of desire on the lips.

Ağ gül

Həyəcanla pıçıldayır qırmızı gül
Ağ gül isə məhəbbətlə nəfəs alır
Qırmızı gül qızıl quşdur, qızılquş
Ağ gül isə gőyərçini yada salır.

Mən isə bir qönçə göndərdim sənə
Ağ idi, qızartı uclarındaymış
Ən şirin sevgini öyrəndim, demə
Arzular öpüş tək dodağındaymış.

Tərcüməçi Sevil Gültən

William Buttler Yeats
(1865-1939)

When you are old

When you are old and gray and full of sleep,
And nodding by the fire, take down this book,
And slowly read, and dream of the soft look
You eyes had once, and of the shadow deep;

How many loved your moments of glad grace,
And loved your beauty with love false or true,
But one man loved the pilgrim soul in you,
And loved the sorrows of your changing face;

And bending down beside the glowing bars
Murmur, a little sadly, how Love fled
And pace upon the mountains overhead
And hid his face amid a crowd of stars.

Qocalanda

Qocalıq saçına qar ələyəndə,
Ocaq kənarında mürğüləyəndə,
Varaqla o keçmiş xatirələri,
Ordadır kənlünün mənalı sirri.

Səni həqiqətən sevən də oldu,
Saxta şirin sözlər deyən də oldu.
Sevdi tək bir nəfər təmiz qəlbini,
Üzündə yurd salan kədər, qəmini.

Közərən ocağa əyilib bir bax,
Şikayət də eylə qəmlə yanaraq,
Başımız üstündən eşq uçub getdi,
Dağlara çəkildi duman, çən kimi
Ulduzlar bağına basıb gizlətdi.

Tərcüməçi Mərifə Mədətova

Rudyard Kipling
(1865-1936)

If...

If you can keep your head when all about you,
Are losing theirs and Blaming it on you.
If you can trust yourself when all men
Doubt you
But make allowance for their doubting too;

If you can wait and not be tired of waiting,
Or being lied about, don't deal in lies,
Or being hated, do not give way to hating.

And yet don't look too good, not talk too wise.
If you can dream – and make dreams
Your master;
If you can think – and not make thoughts your aim;
If you can fill the unforgiving minute
With sixty seconds' worth of distance run,
Yours is the earth and everything that's in it,
And which is more – you'll be
A man, my son!

Əgər...

Əgər sən başını dik tuta bilsən,
Özünə inamı yaşada bilsən,
Sənə şübhələrlə baxsa da hamı,
Bil, yoxdur onların sənə inamı.
Bacar gözləməyi, yorulma bir an,
Qoy yalan desinlər, sən demə yalan.
Kimsəni əfv edib, susmağı bacar,
Lovğa, təkəbbürlü olmağa nə var?
Nifrət etsələr də nə qədər sənə,
Nifrəti sən yaxın qoyma qəlbinə.
Arzuya qul olma, amma arzu et,
Düşün, düşünməyi eyləmə adət.
Qaytara bilməzsən ötən zamanı,
Ömründə mənalı yaşa hər anı.

Bu sözlərə əməl eyləsən, inan,
Onda səninkidir büsbütün, cahan.
Dünyada hər şeydən qiymətli olan,
Bil, oğlum, odur ki - əsl insansan!

Tərcüməçi Mərifə Mədətova

Langston Hughes
(1902-1967)

As I Grew Older

It was a long time ago.
I have almost forgotten my dream
    But it was there then,
        In front of me,
    Bright like a sun, –
        My dream.

And then the wall rose,
    Rose slowly, slowly,
Between me and my dream.
    Rose slowly, slowly,
        Dimming,
        Hiding
The light of my dream.
    Rose until it touched the sky, –
        The wall.
        Shadow.
        I am black.

Böyüdükcə

Uşaq idim, bilmirdim,
Xəyal nədir, arzu nə?...
Arzum günəşlə birgə
Boylanırdı üzümə.

Böyüdüüm yavaş-yavaş...
Bilmirdim ki, mənimlə
Bir divar da böyüyür
Gecə-gündüz, anbaan...
Özüm ilə arzumun,
Qalxıb, tən ortasından.

Divar böyüdükcə qorxutdu məni,
Dəhşətli bir itki, bir müdhiş kədər.
Bu divar ucaldı səmaya qədər.
Aldı günəşimi mənim əlimdən.

Hüququm, haqqım da qaldı kölgədə.
İndi nə günəş var, nə də arzu var.
Arzum bir tərəfdə, özüm bir yanda,
Aramızda isə - zülmət bir divar.

I lie down in the shadow.
No longer the light of my dream before me,
    Above me.
    Only the thick wall.
    Only the shadow.

    My hands!
My dark hands!
    Break through the wall!
    Find my dream!
Help me to shatter this darkness,
    To smash this night,
    To break this shadow
Into a thousand lights of sun,
Into a thousand whirling dreams
    of Sun!

Mən bu qaranlıqda bilmirəm, deyin,
Arzumu haradan tapım, arayım?
Yalnız böyüdükcə anladım ki, mən
Arzusu gözündə qalan qarayam.

Qaranlığın gözüylə mən baxıram sabaha.
Düşünürəm, arzum da doğmayacaq bir daha.
Zülmətin gəlməsiylə söndü məndə arzular
Sıxır, məngənə kimi məni qara bir kölgə,
Məni qalın bir divar.

Ey işıq axtaran qara əllərim,
Dağıt bu divarı, zülmətə nur səp.
Özümlə arzumu birləşdirərək,
Arzuma günəşdən don çəkəm gərək.

Tərcüməçi **Vahid Ərəb**

Pride

Let all who will
Eat quietly the bread of shame
I cannot!

Without complaining loud and long
Tasting bitterness in my long throat,
And feeling to my very soul,
Its wrong!

For honest work
You proffer my poor pay.
For honest dreams,
Your spit is in my face!
And so my fist is clenched
To day
To strike your face!

İftixar

İnsanın varlığına
Zəhərdir, haram çörək.
Kişi olan heç zaman
Onu yeməsin gərək.

Ey kónül, mətin dayan!
Bil ki, o yemək deyil.
Sən bir parça çörəkçün,
Nə alçal, nə də əyil.

Halal duz-çörək üçün
Az pul verin siz mənə.
Ancaq minnət vurmayın,
Deməyin bir söz mənə.

Sənsə özgə malından
Özünə tac qurmusan,
Mənim qanıma içmiş,
Bu günsə qudurmusan.

Milyonların puludur,
Özünə xərclədiyin.
Minlərin göz yaşdır,
Şərab kimi içdiyin.

Mənsə yavan çörəklə,
Dolanaram, bil, ancaq
Bu gün yumruqlarımı
Uda bilməyəcəksən,
Boğazında qalacaq!

Qoy hər kəs yeyir, yesin
Asan, minnətli çörək.
Belə haram çörəyin
Axırı nədir görən?

Tərcüməçi **Vahid Ərəb**
71

Sidney Keyes
(1922-1943)

War Poet

I am the man who looked for peace and found my own eyes barbed.
I am the man who groped for words and found an arrow in my hand.
I am the builder whose firm walls surround alipping land.

When I grow sick and mad
Mock me not nor chain me;
When I reach for the wind
Cast me not down.
So my face is a burnt book.
And a wasted town.

Hərb şairi

Mən elə adamam ki,
Hər an dinclik axtardım,
Arzuma tor çəkdilər.
Mən elə adamam ki,
Söz incisi aradım
Başımdan ox tökdülər.

Ev tikirəm, evim də dağılır,
Taleyə bax!
Bir də evdə nə günah?
Axı, onun altından,
Sürüşüb qaçır torpaq.

Dəli könüm, aləmə
Tanıt, tanıt mən nəyəm.
İstəyirəm bağiram,
İstəyirəm mən deyəm:
-Qızacağam nə kimisi,
Zəncirləyib qolumu
Geriyyə göndərməyin.
Küləyə dönəcəyəm, -
Söndürüm yanğınları,
Yolumdan döndərməyin.

Yaşaya bilmərəm mən
Bu yanğıyla, bir təhər.
Qəlbim iki bölünüb:
-Bir üzü yanmış kitab,
-Bir üzü yanmış şəhər!

Tərcüməçi Vahid Ərəb

Eric Clapton (1945)

and

Jim Gordon (1945)

Layla

What'll you do when you get lonely
And nobody's waiting by your side?
You've been running and hiding much too long.
You know it's just your foolish pride.

Chorus:

Layla, you've got me on my knee.
Layla, I'm begging, darling please.
Layla, darling won't you ease my worried mind.

I tried to give you consolation
When your old man had let you down.
Like a fool, I fell in love with you,
Turned my whole world upside down.

Chorus:

Let's make the best of the situation
Before I finally go insane.
Please don't say we'll never find a way
And tell me all my love's in vain.

Chorus

Leyla

Tənhalıq çağında neyləyəcəksən,
Olmasa yanında kimsə həyanın?
Hey məndən qaçırsan, uzaq gəzirsən, -
Əsiri olmusan işvə, ədanın.

Xor:

Məni çökdürmüşən dizlərim üstə,
Sənə yalvarıram Leyla, a Leyla! –
Bu nakam eşqimə bir əlac eylə.

Can atdım, istədim verim təsəlli,
O qoca ərinlə sən gəzən anda.
Dəli məcnun kimi vuruldum sənə,
Fırlandı başıma, inan, cahan da.

Xor:

Ömrün axarını gəl dəyişdirək, -
Mən sənin dərdindən dəli olunca.
Amma gəl demə ki, yoxdu çarəsi,
Döndərmə, sən Allah, eşqimi puça.

Xor.

Tərcüməçi Şahin Xəlil

Tina Arena
(1967)

**I want To Spend My Lifetime
Loving You**
(The song from film “Zorro”)

Moon so bright, night so fine
Keep your heart here with mine
Life's dream we are dreaming
Race the moon, catch the wind
Ride the night to the end
Seize the day, stand up for the light
I want to spend my lifetime loving you
If that is all in life I ever do
Heroes rise, heroes fall
Rise again, win it all
In your heart, feel the glory
Through our joy, through our pain
We can move worlds again
Take my hand, dance with me
I want to spend my lifetime loving you
If that is all in life I ever do
I with want nothing else to see me through
If I can spend my lifetime loving you
Through we know we will never come again
Where there is love, life begins

**Bütün həyatım boyu səni sevərək
yaşamaq istəyirəm**
(“Zorro” filmindən mahnı)

Ay necə parlaqdır, nə gözəl gecə
Qərq olmuş qəlbimiz eşqə, sevincə
Ömrümüz bir şirin xülyaya bənzər
Biz aya uçuruq, küləkdən yəhər
Gəl minək gecəni səhərə qədər
Səhərə çatdınmı qərq ol işığa
Səni sevmək üçün, səni bir daha
Səni sevə-sevə köçsəm dünyadan,
Bunu da özünə bir ucalıq san
Sən yenə qalibsən, fəthsən bu an
İşdir sənin qəlbini sevinc duymasa
Sevincli anlardan, qəmli anlardan
Bir anda dayanıb, durub baxmadan
Verərək əl-ələ, əlim əlində
Yenə köç edirik fani dünyadan
Unuda bilərmə sevən sevəni
Ölsən də sevəcəm, qalsan da səni.
Sevə bilsəm səni mən ömrüm boyu
Arzumdur qəbrə də ötürsən məni
Hər dəfə həyatım başlar yenidən
Sevgidir dünyada yaşadan məni
Yenidən doğulur sevdikcə səni.

Over and over again
Save the night, save the day
Save the love, come what may
Love is worth every thing we pay
I want to spend my lifetime loving you
And it's all in the life I ever do
I want to spend my lifetime loving you
If that is all in life I ever do
I want nothing else to see you through
If I can spend my lifetime loving you..

Ömr edib dünyada yaşadığca biz
Qoy coşub həmişə daşsın sevgimiz
Uzadaq ömrünü gecənin, günün
Sevgidir açarı çətin duyğunun.
Eşq üçün çalışsan, dözsən nə qədər
Çəkdiyin zəhmətə bir vüsal dəyər.
Sevərək yaşasam mən ömrüm boyu
Bəlkə də ömrümün heç olmaz sonu
Bir gün gəlib çatsa ömrümün sonu
Səni sevmişəmsə mən ömrüm boyu
Köçsəm bu dünyadan sal məni yola
Ölsəm də sevəcəm, məni bağışla!

Tərcüməçi Vahid Ərəb

Abraham Lincoln Walks Midnight

It is portentous, and a thing of state
That here at midnight, in our little town
A mourning figure walks, and will not rest,
Near the old court-house pacing up and down,

Or by his homestead, or the shadowed yards
He lingers where his children used to play,
Or through the market, on the well-worn stones
He stalks until dawn-stars burn away.

A bronzed, lank man! His suit of ancient black,
A famous high top-hat and plain worn shawl
Make him the quaint great figure that men love,
The prairie-lawyer, master of us all.

He cannot sleep upon his hillside now.
He is among us: - as in times before!
And we who toss and lie awake for long
Breathe deep, and start, to see him pass the door.

Abraham Linkoln gəzir gecələr

Bu həm bir möcüzə, həm həqiqətdir.
Kiçik bir şəhərdə gecə yarısı,
Bir matəm libaslı yata bilməyir,
O gəzir, qəlbində çoxdur yarası.

O ünvan axtarır zülmət çağında
Qəlbində gah sevinc, gah da ki, kədər.
Kərpic döşəməli bazar yolunda
Ayaq döyəcləyir sabaha qədər.

Ey qara libaslı, ey tunc bədənli
Ey sadə görkəmli, möhtəşəm insan
Bütün Amerikaya bəlkə əbədi
Hökmrən yaratmış səni yaradan.

O, öz məzarında yata bilməyir.
O, əvvəlki kimi aramızdadır.
Yatmaq istəyirəm, yuxum gəlməyir.
Yuxumda bir kabus qorxusu vardır.

His head is howed. He thinks of men and kings,
Yea, when the sick world cries, how can he sleep?
Too many peasants fight, they know not why;
Too many homesteads in black terror weep.

The sins of all the war-lords burn his heart.
He sees the dreadnaughts scouring every main.
He carries on his shawl-wrapt shoulders now
The bitterness, the folly and the pain.

He cannot rest until a spirit-dawn
Shall come; – the shining hope of Europe free;
The league of sober folk, the Workers Earth
Bringing long peace to Corland, Alp and Sea.

It breaks his heart that kings must murder still,
That all his hours of travail here for men
Seem yet in vain. And who will bring white peace
That he may sleep upon his hill again?

Bəşərin qayğısı büküb boyunu,
Dünya nalə çəkir, necə yatsın, o?
O qara qorxular kəsib yolunu,
Məzlumu hakimə necə satsın, o?

Atəşlər qəlbində partlayıb yanır.
Kül olur neçə min zavallı, naşı.
Dünyanı qorxuya bələnmiş sanır.
Örpəyi qəddarlıq, bir də göz yaşı.

O necə yatsın ki, Avropa hələ,
Azadlıq yolunu seçə bilməyir,
Əzabla inləyir neçə min kölə
Öz ana yurduna köçə bilməyir.

O necə dincəlsin, kimlərsə hələ
Qan içmək istəyir, dincəlmək olmaz.
Dünyaya sülh verin, onda bəlkə də
Abraham məzarda dincələ bir az.

Tərcüməçi **Vahid Ərəb**

Howard Barnes

(-?-)

I'm sending back your roses

I'm sending back your roses,
Sending them back to die
What good to me are roses
Now that you've told a lie?

I'm sending back your roses
Now that we've had to part
Even a field of roses
Can't mend my broken heart.

Qaytarıram geri

Sənin göndərdiyin qızıl gülləri
Qaytarıram geri saralsın, solsun.
İndi bu güllərin mənə nə xeyri?
Bilməzdim dediyin yalanlar olsun.

Ayrılmalı olduq, daha nə deyim?
Sənin günlərin də indi qəm, kədər.
Heç zaman ovunmaz sınımış ürəyim,
Güllər bağışlasan lap dünya qədər.

Tərcüməçi Mərifə Mədətova

W.E. Hawkins
(-?-)

Ask me, why I love you

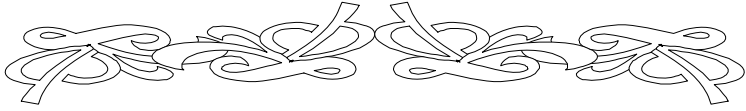
Ask me? Why I love you, dear,
And I will ask the rose
Why it lives the dews of Spring
At the Winter's close;
Why the blossoms' nectared sweets
Loved by questing bee, -
I will gladly answer you?
If they answer me

Niyə sevirəm səni

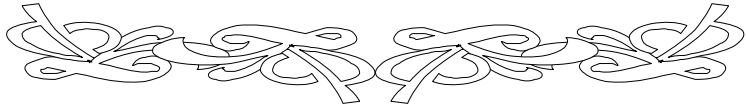
Soruş, gülüm, səni niyə sevirəm
Mən də soruşaram o qızıl güldən
Qış qurtaran kimi niyə öpür o,
Yazın yağışını, yazın şəhini?
Soruş, gülüm, soruş, niyə sevirəm
Mən də soruşaram uçan arıdan
Niyə xoşlayır o, gül şirəsini
Sənin sualına cavab verərəm
Onlar sualıma cavab versələr.

Tərcüməçi Sevil Gültən

**Fransız dilindən Azərbaycan dilinə
Tərcümə**

G. de Nerval
(1808-1855)

Sonnet

Il a vécu tantôt gai comme un sansonnet,
Tour à tour amoureux insoucieux et tendre,
Tantôt somber et rêveur comme un triste Clitandre.
Un jour il entendit qu'à sa porte on sonnait.

C'était la Mort! Alors il la pria d'attendre
Qu'il eût posé le point à son dernier sonnet;
Et puis sans s'émouvoir, il s'en alla s'étendre
Au fond du coffre froid où soon corps frissonnait.

Il était paresseux, à ce que dit l'histoire,
Il laissait trop sécher l'encre dans l'écritoire.
Il voulait tout savoir mais il n'a rien connu.

Et quand vint le moment où, las d cette vie,
Un soir d'hiver, enfin l'âme lui fut ravie,
Il s'en alla disant: Pourquoi suis-je venu?

Sonet

Bir sığırçın kimi o, kefə uydu -
Qayğısız, incəqəlb, həyata vurğun.
Gah da qəmə batdı fikirli, durğun
Və bir gün qapının zəngini duydu...

O möhlət istəyib zalım ölümdən
Bitirdi yarımçıq qalan nəğməni
Və soyuq tabuta uzanıb həməni
Titrədi, əbədi susdu bədəni.

Çalışdı çox bilsin, heç nə bilmədi
Tarix şahiddir ki o, tənbəli idi-
Tez-tez quruyardı mürəkkəb qabı.

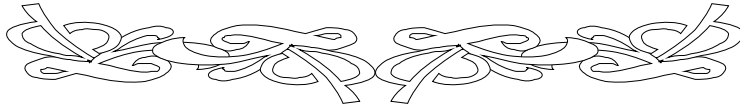
Nəhayət həyatdan bezdi, yoruldu,
Son sözü “mən niyə gəlmişdim?” oldu -
Köç etdi dünyadan bir qış axşamı.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

**Rus dilindən Azərbaycan dilinə
Tərcümələr**

В.А.Жуковский
(1783-1852)

Песня

К востоку, всё к востоку
Стремление земли –
К востоку, всё к востоку
Летит моя душа;
Далеко на востоке,
За синевой лесов,
За синими горами
Прекрасная живет.
И мне в разлуке с нею
Всё мнится, что она –
Прекрасное преданье
Чудесной старины,
Что мне она явилась
Когда-то в древни дни,
Что мне об ней остался
Один блаженный сон.

Nəğmə

Gündoğana, gündoğana
Can atır Yer kürəsi.
Gündoğana, gündoğana
Uçur könül nəğməsi.
Çox uzaqda, gündoğanda,
Göy meşədən o yanda,
Göy dağların arxasında
Bir gözəl ömür sürür.
Ayrılıq baş verdi, yəqin;
Düşünürəm, o gözəl
Mócüzəli keçmişlərin
Qəşəng əfsanəsidir.
O sanki əski günlərdən
Qonaq gəlmişdi mənə.
Bir nəşəli yuxu idi,
Bəxtim gülmüşdü mənə.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

Е.А. Баратынский
(1800-1844)

Мой дар убог и голос мой не громок,
Но я живу, и на земле мое
Кому-нибудь любезно бытие:
Его найдет далекий мой потомок
В моих стихах; как знать? Душа моя
Окажется с душой его в сношеньи,
И как нашёл я друга в поколеньи,
Читателя найду в потомстве я.

İstedaddan kasıb, səsdən zəifəm,
Amma dövranımı sürürəm, nə qəm?!
Varlığım kiməsə xoşdur, bilirəm
Həyata bir yeni nəsil gələcək
O, mənim şerimdən ilham alacaq,
Bəlkə ruhumuz da sirdaş olacaq?!
Və indi özümə dost tapdığım tək
Bir vaxt oxucumla bəxtim güləcəkdir.

Tərcüməçi Hamlet İsaخانlı

Ф.И.Тютчев
(1803-1873)

Последняя любовь

О, как на склоне наших лет
Нежней мы любим и суеверней...
Сияй, сияй, прощальный свет
Любви последней, зари вечерней!

Полнеба обхватила тень,
Лишь там на западе, бродит сиянье, -
Помедли, помедли, вечерний день,
Продлись, продлись, очарованье.

Пускай скудеет в жилах кровь
Но в сердце не скудеет нежность...
О ты, последняя любовь!
Ты и блаженство и безнадежность.

Son məhəbbət

Yaşımız ötsə də, sevgimiz mətin,
Ən zərif duyğudur, ən dərin inanc!
Ey qürub çağının, son məhəbbətin
Vida işıqları, parla, şəfəq saç!

Kölgədən don geydi göylərin tağı,
Şəfəqlər bəzədi tək günbatanı,
Tələsmə, tələsmə, axşamqabağı,
Rəhm et, bizimlə qal, gözəllik anı.

Donsun asta-asta damarlarda qan,
Təki tərkməsin qəlbi zəriflik...
Sən ey son məhəbbət, sən ey son məkan,
Sən həm səadətsən, həm çarəsizlik.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

Умом Россию не понять
Аршином общим не измерить
У ней особенная стать
В Россию можно только верить

Rusiya ağılla duyula bilməz
Ümumi arşınla ölçüb-biçilməz
Onun ayrıca bir özəlliği var
Rusiyaya yalnız inanmaq olar.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

Весенние воды

Еще в полях белеет снег,
А воды уж весной шумят –
Бегут и будят сонный брег,
Бегут и блещут и гласят...

Они гласят во все концы:
«Весна идет, весна идет!
Мы молодой весны гонцы,
Она нас выслала вперед!»

Весна идет, весна идет!
И тихих, теплых майских дней
Румяный, светлый хоровод
Толпится весело за ней.

Bahar suları

(tərcümə-alleqro)

Ağarsa da çöllərdə qar,
Yaz deyə hay salır sular –
Lal sahilə oyan deyir,
Coşur, bərq vurur, söyləyir...

Səsi göylərə yüksəlir:
«Bahar gəlir, bahar gəlir!
Müjdə gətirdik bahardan,
Göndərdi bizi qabaqdan!»

Bahar gəlir, bahar gəlir!
Dalınca yola düzəlir
Dilində şən nəğmələri
Sakit, ilıq may günləri.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

Весенние воды

Еще в полях белеет снег,
А воды уж весной шумят –
Бегут и будят сонный брег,
Бегут и блещут и гласят...

Они гласят во все концы:
«Весна идет, весна идет!
Мы молодой весны гонцы,
Она нас выслала вперед!»

Весна идет, весна идет!
И тихих, теплых майских дней
Румяный, светлый хоровод
Толпится весело за ней.

Bahar suları

(tərcümə-moderato)

Hələlik çöllərdə ağarsa da qar
İlkbahar eşqiylə hay salır sular –
Uyumuş sahilə dur, oyan deyir,
Rəqs edir, bərq vurur, nəğmə söyləyir...

Suların xoş səsi göyə yüksəlir:
«İlkbahar yoldadır, ilkbahar gəlir!
Müjdə gətirmişik biz gənc bahardan,
Birinci biz keçdik borandan, qardan».

İlkbahar yoldadır, ilkbahar gəlir!
Dalınca şən dəstə yola düzəlir –
Dilində mehriban, xoş nəğmələri
Gəlir sakit, ilıq, al may günləri.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

Как ни тяжел последний час –
Та непонятная для нас
Истома смертного страдания, -
Но для души еще страшней
Следить, как вымирают в ней
Все лучшие воспоминанья...

Nə qədər ağırdır son an-
Ağıl - aciz, fikir - duman
Ölüm - əzab, ölüm - vəhşət,-
Qəlb yangısı daha dəhşət
Gör puç olur, ölür nələr
Ən sevimli xatirələr...

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

А.А. Фет
(1820-1892)

Я пришёл к тебе с приветом,
Рассказать, что солнце встало,
Что оно горячим светом
По листам затрепетало;

Рассказать, что лес проснулся,
Весь проснулся, веткой каждой,
Каждой птицей встрепенулся
И весенней полон жаждой;

Рассказать, что с той же страстью,
Как вчера, пришёл я снова,
Что душа всё так же счастью
И тебе служить готова;

Рассказать, что отовсюду
На меня весельем веет,
Что не знаю сам, что буду
Петь, - но только песня зреет.

Sənə gətirdim salamlar,
Ərz edim ki, günəş qalxdı,
Oynadı qaynar şüalar,
Yarpaqların güldü baxtı.

Ərz edim ki, yaz meşəsi
Oyanıbdır hər budaqda,
Quşcuğazın silkinməsi
Və yaz dolu yangılarda.

Ərz edim ki, gəldim yenə
Dünənki tək, tam istəklə.
İstərəm ömrümü sənə
Həsr edim sidqi-ürəklə.

Ərz edim ki, hər tərəfdən
Öpür məni xürrəm yellər,
Oxuyacam, bilməm nədən-
Gəl, ey sevdalı nəğmələr.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

Н.С. Гумилёв
(1886-1921)

Я и вы

Да, я знаю, я вам не пара,
Я пришёл из другой страны,
И мне нравится не гитара,
А дикарский напев зурны.

Не по залам и по салонам,
Темным платьям и пиджакам –
Я читаю стихи драконам,
Водопадам и облакам.

Я люблю – как араб в пустыне
Припадает к воде и пьет,
А не рыцарем на картине,
Что на звезды смотрит и ждёт.

И умру я не на постели,
При нотариусе и враче,
А в какой-нибудь дикой щели,
Утонувшей в густом плюще,

Чтоб войти не во всем открытый,
Протестантский, прибранный рай,
А туда, где разбойник и мытарь
И блудница крикнут: вставай!

Mən və Siz

Özgə bir diyardan gəlmişəm bura,
Deyiləm Sizinlə eyni biçimdə.
Xoşuma gəlməyir soyuq gitara,
Vəhşi zurna səsi inlər içimdə.

Cəlb etməyir məni geniş salonlar,
Şeir oxuyuram əjdahalara.
Boş şeydir tünd pencək, ədalı donlar,
Varam buludlara, şır-şır sulara.

Şəkildə gözünü ulduza dikən
Cəngavər zatına yoxdur marağım.
Su üçün əyilib belini bükən
Ərəb tək səhradan gəlsin soracağım.

Can verən deyiləm yorğan-döşəkdə,
Öləcəm həkimsiz və qeydiyyatsız,
Sarmaşiq bürümüş vəhşi xəndəkdə,
Xeyli uzaqlarda, únvansız, adsız.

Axı səliqəli, çox yeri yasaq
Protestant cənnət nəyimə lazım?
Harda suclu qadın, ya quldur- qaçaq
Dur,- deyə hay salır - odur murazım!

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

А.А. Ахматова
(1889-1966)

Настоящую нежность не спутаешь
Ни с чем, и она тиха.
Ты напрасно бережно кутаешь
Мне плечи и грудь в меха.

И напрасно слова покорные
Говоришь о первой любви.
Как я знаю эти упорные,
Несытые взгляды твои!

Təbii zəriflik gəlməz ölçüyə
Səssizdir, heç nəylə qarışıq düşməz.
Nahaq zəhmət çəkib düşübsən küyə,
Çiyinmə, sinəmə dolayırsan xəz.

Və əbəsdir ilk sevgiyə
Həsr edirsən müti sözlər.
Az qalır ki, məni yeyə
O inadcıl, doymaz gözlər.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

Я с тобой не стану пить вино,
Оттого что ты мальчишка озорной.
Знаю я – у вас заведено
С кем попало целоваться под луной.

А у нас – тишь да гладь,
Божья благодать.
А у нас – светлых глаз
Нет приказу подымать.

Mən səninlə şərab içməyəcəyəm,
Çünki sən, ay uşaq, yaman dəcəlsən.
Ay işıq saçanda, bilirəm, o dəm
Qarşına çıxanla öpüşəcəksən.

Bizimkisə - dinc həyat,
İlahidən yaxşı gün.
Bizimki - açıq gözlər
İnsafi - qeyri-mümkün.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

С.А. Есенин
(1895-1925)

Вечером синим, вечером лунным
Был я когда-то красивым и юным.

Неудержимо, неповторимо
Все пролетело... далече... мимо...

Сердце остыло, и выцвели очи...
Синее счастье! Лунные ночи!

**Cavandım, qəşəngdim ۆtən əyyamlar,
O mavi axşamlar, aylı axşamlar.**

Əsdi külək kimi, geri dönmədən,
Hər şey uzaq oldu... yan keçdi məndən...

Ürəkdə saxta, qar, gözdə kölgələr...
Ah, mavi səadət! Aylı gecələr!

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

Ну, целуй меня, целуй,
Хоть до крови, хоть до боли.
Не в ладу с холодной волей
Кипяток сердечных струй.

Опрокинутая кружка
Средь веселых не для нас.
Понимай, моя подружка,
На земле живут лишь раз!

Оглядись спокойным взором,
Посмотри: во мгле сырой
Месяц, словно жёлтый ворон,
Кружит, вьется над землей.

Ну, целуй же! Так хочу я.
Песню тлен пропел и мне.
Видно, смерть мою почуял
Тот, кто вьется в вышине.

Увядающая сила!
Умирать так умирать!
До кончины губы милой
Я хотел бы целовать.

Чтоб все время в синих дрёмах,
Не стыдась и не тая,
В нежном шелесте черемух
Раздавалось: “Я твоя”.

И чтоб свет над полной кружкой
Легкой пеной не погас –
Пей и пой, моя подружка:
На земле живут лишь раз!

Di, öp məni, öp məni sən,
Elə öp ki, coşsun qanım.
Soyuqluğu sevmirəm mən,
Atəşinlə yansın canım.

Əldən yerə düşən badə
Bizə gərək deyil artıq.
Ey həmdəmənim, anla sən də,
Bircə kərə yaşayırıq!

Boylanıb bax, salma haray,
Nə var zülmət dənizində, -
Sanki sarı qarğadır ay,
Dolanır bu yer üzündə.

Di, öp məni! Al qəlbimi.
Köç mahnısı eşidirəm.
Eh, deyəsən ölməyimi
Ay da duyub çəkir dərd-qəm.

Solur gənclik tərəvətim!
Belə imiş ölmək, belə!
Ölənəcən, məhəbbətim,
Dodağından öpəm elə.

İstərəm ki, kəçən zaman
Görünməsin gözündə nəm.
Ağ çiçəklər arasından
Səsin gəlsin: "Mən səninem."

Ağ körpüklər işıq seli,
Al badəni, qoyma yerə, -
İçib, nəğmə oxu, gülüm:
Yaşayırıq bircə kərə!

Tərcüməçi Knyaz Aslan

Молитва матери

На краю деревни старая избушка,
Там перед иконой молится старушка.

Молится старушка, сына поминает,
Сын в краю далёком родину спасает.

Молится старушка, утирает слёзы,
А в глазах усталых расцветают грёзы.

Видит она поле, это поле боя,
Сына видит в поле – павшего героя.

На груди широкой запеклася рана,
Сжали руки знамя вражеского стана.

И от счастья с горем вся она застыла,
Голову седую на руки склонила.

И закрыли брови редкие сединки,
А из глаз, как бисер, сыплются слезинки.

Ana duası

Kəndin lap kənarında köhnə bir komacıq var,
Orda dua oxuyur ağsaçlı bir ixtiyar.

Bu duaçı qarının yadına oğlu düşür,
Oğlu uzaq diyarda yurd uğrunda döyüşür.

Qarı dua oxuyur silib yaşı üzündən,
Xoş xəyallar boylanır onun yorğun gözündən.

Sanki döyüşdən qabaq bir meydan görür ana,
Baxır qəhrəman kimi ölüb qalmış oğluna.

Köksündən fişqıran qan qızardıbdır torpağı,
Don vurmuş əllərində qalib düşmən bayrağı.

Qəm qarışıq fərəhdən ana keyiyir, çəşir,
Düşür qolları üstə onun ağarmış başı.

Bu dəm seyrək dən örtür ananın qaşlarını,
Muncuq kimi axıdır acı göz yaşlarını.

Tərcüməçi Knyaz Aslan

Прощай, Баку! Тебя я не увижу.

Теперь в душе печаль, теперь в душе испуг.
И сердце под рукой теперь больней и ближе,
И чувствую сильнее простое слово: друг.

Прощай, Баку! Синь тюркская, прощай!

Хладееет кровь, ослабевают силы.
Но донесу, как счастье, до могилы
И волны Каспия, и балаханский май.

Прощай, Баку! Прощай, как песнь простая!

В последний раз я друга обниму...
Чтоб голова его, как роза золотая,
Кивала нежно мне в сиреневом дыму.

Əlvida, ey Bakı! Ayrılmaq gərəkdir.
Kədər var, qorxu var qəlbimdə indi.
Əlimin altında ağrıyır ürək,
Dostu qoyub getmək yaman çətindi.

Əlvida, ey Bakı! Ey türk səması!
Tükənir qüvvətim, buzlayır qanım.
Mənimlə məzara gedir, inanın,
Balaxanı mayı, Xəzər dalğası.

Əlvida, ey Bakı! Sadə nəğmə tək!
Son dəfə dostyana qoy qucum səni...
Qoy qızıl gülləri yelləsin külək,
Yasəmən baş əyib ötürsün məni.

Tərcüməçi Knyaz Aslan

До свиданья, друг мой, до свиданья.

Милый мой, ты у меня в груди.

Предназначенное расставанье

Обещает встречу впереди.

До свиданья, друг мой, без руки, без слова,

Не грусти и не печаль бровей, -

В этой жизни умирать не ново,

Но и жить, конечно, не новей.

Salamat qal,  ziz dostum, salamat,
 zizims n, q lbimd s n h mi s .
Alnımıza yazılıbmı  bu həsrət, -
S sl y c k bizi bir gün g r  s .

Salamat qal, n  söz s yl , n   yil,
N  ađırmı  q m y k n  daşımaq.
Bu dünyada ölmək təzə şey deyil,
H  də, dostum, t z likdir yaşamaq.

*T rc m ci **Knyaz Aslan***

Цветы мне говорят – прощай,
Головками склоняясь ниже,
Что я навеки не увижу
Её лицо и отчий край.

Любимая, ну что ж! Ну что ж!
Я видел их и видел землю,
И эту гробовую дрожь
Как ласку новую приемлю.

И потому, что я постиг
Всю жизнь, пройдя с улыбкой мимо,-
Я говорю на каждый миг,
Что все на свете повторимо.

Не все ль равно – придет другой,
Печаль не сгложет,
Оставлённой и дорогой
Пришедший лучше песню сложит.

И, песне внемля в тишине,
Любимая с другим любимым,
Быть может, вспомнит обо мне
Как о цветке неповторимом.

"Əlvida" söyləyir çiçəklər mənə,
Əyərək başını torpağa sarı, -
Həs-rət qalacağam onun üzünə,
Daha görməyəcəm ana diyarı.

Sevgilim, nə olsun! Nə olsun, de bir!
Dadmışam dünyada sevinci, qəmi.
Bu, ölümqabağı əsməcə deyil,
Yayıılır canıma nəvaziş kimi.

Qavraya biləsən həyatı gərək,
Mənə çox mətləbi anladıb zaman.
Odur ki, deyirəm gülümsəyərək:
Hər şey təkrarlanır dünyada, inan.

Dəyişir təbiət, dəyişir səfər,
Gedənin kədəri yetişir sona.
Gələr unudulmuş, əziz bir nəfər,
Ən şux nəğməsini yayar hər yana.

Sakitcə dinləyib bu şən nəğməni,
Özgə gülə qonmuş kəpənək kimi,
Bəlkə xatırlaya sevgilim məni
Bir də açmayacaq tər çiçək kimi.

Tərcüməçi Knyaz Aslan

Какая ночь! Я не могу
Не спится мне. Такая лунность.
Еще как будто берегу
В душе утраченную юность

Подруга охладевших лет,
Не называй игру любовью,
Пусть лучше этот лунный свет
Ко мне струится к изголовью.

Пусть искаженные черты
Он обрисовывает смело, -
Ведь разлюбить не сможешь ты,
Как полюбить ты не сумела.

Любить лишь можно только раз.
Вот оттого ты мне чужая,
Что липы тщетно манят нас,
В сугробы ноги погружая.

Aylı gecə! Eşikdəyəm.
Qovuşmuşam dincliyimə.
Elə bil ki, keşikçiyəm
İtirdiyim gəncliyimə.

Buz illərin tək həmdəmi,
Sevgi demə oyuna gəl.
Yada salma ötən dəmi,
Ay işığı daha gözəl.

Qoy pozulmuş surətimi
Canlandırsın o təzədən.
Sevə bilmədiyin kimi,
Məni ata bilməzsən sən.

Sevmək olar bircə dəfə,
Buna görə yadsan mənə.
Dönüb boylan o tərəfə,
Qara batıb cökə yenə.

Tərcüməçi Knyaz Aslan

Ведь знаю я и знаешь ты,
Что в этот отсвет лунный, синий
На этих липах не цветы –
На этих липах снег да иней.

Что отлюбили мы давно,
Ты не меня, а я – другую,
И нам обоим все равно
Играть в любовь недорогую.

Но всё ж ласкай и обнимай
В лукавой страсти поцелуя,
Пусть сердцу вечно снится май
И та, что навсегда люблю я.

Bilirik ki, hər ikimiz
Ağacdakı çiçək deyil,
Ay işığı – aydın, təmiz,
Qar-qırovdur parlayan, bil.

Biz sevmirik çoxdan bəri,
Sən məni, mən isə onu.
Necə yozaq – nədir fərqi, -
Ucuz sevgi oyununu.

Neynim, yenə keçmək olmaz,
Gəl quc, öpə-öpə sarıl.
Qoy kənlümdə açılısın yaz,
Qoy ömürlük sevim barı.

Tərcüməçi Knyaz Aslan

Письмо матери

Ты жива еще, моя старушка?
Жив и я. Привет тебе, привет!
Пусть струится над твоей избушкой
Тот вечерний несказанный свет.

Пишут мне, что ты, тая тревогу,
Загрустила шибко обо мне,
Что ты часто ходишь на дорогу
В старомодном ветхом шушуне.

И тебе в вечернем синем мраке
Часто видится одно и то ж:
Будто кто-то мне в кабацкой драке
Саданул под сердце финский нож.

Ничего, родная! Успокойся.
Это только тягостная бредь.
Не такой уж горький я пропойца,
Чтоб, тебя не видя, умереть.

Я по-прежнему такой же нежный
И мечтаю только лишь о том,
Чтоб скорее от тоски мятежной
Воротиться в низенький наш дом.

Anama məktub

Hələ sağmısan sən, ay qarıcığım?
Mən də salamatam. Salamlar olsun!
O qərrib axşamın sirlı işığı
Süzülüb qoy sənın daxmana dolsun.

Mənə yazırlar ki, düşüb min hala,
Dərdimdən yamanca qússələnmişən.
Darıxıb çox tez-tez çıxırsan yola
Köhnəlib üzülmüş paltarınla sən.

Boylanıb axşamın qaranlığında
Elə bil görürsən sən bu çağımı:
Guya kimsə mənə dalaşan zaman
Soxur ürəyimə fin bıçağını.

Heç bir şey olmayıb, əzizim! Dayan.
Bu ancaq acı bir sərsəmləmədir.
O qədər əyyaş ki deyiləm, inan,
Mən səni görməmiş öləm hələ bir.

Həminki kimiyəm – mehriban, əziz,
Bir arzu göyərir qəlbimdə dən-dən:
Deyirəm kaş bizim kasıb evimiz
Tezliklə qurtarsın qəmli həsrətdən.

Я вернусь, когда раскинет ветви
По-весеннему наш белый сад.
Только ты меня уж на рассвете
Не буди, как восемь лет назад.

Не буди того, что отмечалось,
Не волнуй того, что не сбылось, -
Слишком раннюю утрату и усталость
Испытать мне в жизни привелось.

И молиться не учи меня. Не надо!
К старому возврата больше нет.
Ты одна мне помощь и отрада,
Ты одна мне несказанный свет.

Так забудь же про свою тревогу,
Не грусти так шибко обо мне.
Не ходи так часто на дорогу
В старомодном ветхом шушуне.

Mənsə dönəcəyəm bahar gələndə,
Ağdonlu bağımız açsın qəlbimi.
Amma daha məni dan söküləndə
Oyatma, səkkiz il əvvəlki kimi.

Nələr arzulardıq – oyatma bir də,
Nələri görmədik – açma pərdəni.
Vədəsiz itki də, ağır kədər də
Çox sınağa çəkdi həyatda məni.

Dua da öyrətmə. Gərəyim deyil!
Bir daha qayıtmaq olmaz keçmişə.
Tək sənsən təsəllim, sənsən köməyim,
Şeirli işığım sənsən həmişə.

Son qoy qəlbindəki həyəcanlara,
Məndən arxayın ol, daha az qəmlən.
Belə tez-tez çıxma daha yollara,
Köhnəlib üzülmüş paltarınla sən.

Tərcüməçi Knyaz Aslan

Алла Ахундова
(1937)

Еще не осень, еще рано
Мои деревья ветром сеч!..
А от него уже три шрама
И скоро о четвертом речь...

Еще не осень, еще лето!
Не лейте, серые дожди!
Дожди идут, идут... Просвета
Нет никакого впереди.

Еще не осень, еще не август,
И птицам еще можно петь.
Но улетает белый аист,
Без обещанья прилететь.

А если это все же осень?
И ждут суровой времена?
Пусть осень... Но еще ж не очень,
Чтоб так вот, сразу – седина.

Hələ payız deyil

Hələ payız deyil. Tələsmirəm mən,
Köl-kosu yerindən qoparmır külək!
Üç yara izidir qəlbi göynədən,
Yəqin dördüncü də üstə gələcək...

Hələ payız deyil. Yayıdır hələ ki!
Boz-bulanıq yağış dayanmır bir an!
Üfüq qapanıbdır bir divar tək...
Nə nəfəs, nə işıq gəlir qarşıdan.

Hələ payız deyil. Avqustdur ancaq,
Nəğmə söyləyəcək quşlar bir zaman,
Deyəsən ağ leylək yola çıxacaq,
Geri dönməsinə yoxdur bir güman.

Bəs bu payız isə? Xəzansa hər yan?
Olsun! Payız olsun! Bu necə işdi?! -
Sən demə yamandan yamanmış zaman,
Göz açıb yummamış saça dən düşdü.

Tərcüməçi Hamlet İsxanlı

Мансур Векилов (1939)

Отец

О чем ты думаешь, отец,
Что лоб твой пасмурно морщинит?
Быть может, обо мне, о сыне?
О чем ты думаешь, отец?

Мне грустно, когда ты такой,
Когда ты чем то озабочен.
Помощник из меня – не очень...
Я виноват перед тобой.

Ты незаметно стал старетью
А у меня такой уж возраст,
Что в пору не крутиться возле,
А рядом встать
И подпереть.

Я знаю, в чем моя вина:
Мне почему-то все казалось,
Что помощь – это только жалаость,
А сильным помощь не нужна.

Ata

Fikirlər odunda yenə bişirsən,
Çoxalib alnında qırıqlar, ata.
Mənim barəmdəmi fikirləşirsən,
Mənə deyirsənmi, de nə var, ata?

Qayğılı görəndə səni mən hər vaxt,
Gözümdə, könümdə çözlənir qəm.
Eh sənə əl tutmaq, köməkçi olmaq...
Çətindi, mən özüm başa düşürəm.

Saçına dən düşdü necə xəbərsiz,
Necə də dəyişdin,
Lap qəribədir.
Könümdə gizlicə dolaşan bu hiss
Bilmirəm, ay ata, doğrusu, nədir.

Sən elə bilirəm incədən-incə,
Sən həm də o qədər qüvvətli sən ki!
Kömək –
    Zəiflərə gərəkdi mənə,
Qüdrət sahib sən, ay ata, sən ki!

Тебе все грузы по плечу,
Мне ж и сегодня,
Так по-детски,
Недостает твоей поддержки,
Прикосновения к плечу...
Но это все в душе.
А внешне
Я сторонюсь твоих забот
И даже изредка,
Раз в год,
С тобой не бываю нежным.

Но в комнатухе небогатой,
Где я живу,
Пишу стихи,
Мне чудятся твои шаги
И баса добрые раскаты.

И в тесной теплой темноте,
Когда целую на ночь сына,
Я становлюсь большим и сильным, -
Почти таким как ты,
Отец...

Ailə qayğısı deyilmiş asan,
Vaxt olur susursan,
                    Heç dinmək olmur.
Sənin kəməyinə arxalanmasam,
Görürəm,
İndi də keçinmək olmur.
Görünür, elə bir hiss, duyğu var ki,
Ürəkdə yaşayır...
                    başə düşmürük.
Üzdə – qonşular da şahid olar ki,
Ayda bir dəfə də heç görüşmürük.

Amma otağıma çəkilib hərdən
Şer yazdığım vaxt
                    düşürsən yada.
Sənin gur səsinə dinləyirəm mən,
Hələ eşidirəm addımını da.

Qalxıb gəzişdikcə mən bu otaqda
Fikrimdə dərələr, dağlar aşırım,
Ata deyən zaman oğlunam, ata,
Oğlumu öpəndə atalaşırım.

Tərcüməçi Nəriman Həsənzadə

Азиз дияр

Азербайджан!
Купель огня,
Гряда несокрушимых башен.
Я твой навеки,
Ибо я
Из праха твоего заквашен.

Во мне, как терпкое вино,
Твой дух струится по излучкам.
Возвысь, низвергни – все равно!
Лишь не казни меня разлукой.

Но если все ж в недобрый час
Узор твой звездный скроют тучи,
Он из моих погасших глаз
Не вытечет слезой горячей.

И как бы ни был я далек
От очага, где пышет лето,
Моих озябших губ упрек
Не поколеблет пламя это.

Əziz diyarım

Od-alov beşiyim –
Azərbaycanım!
Bu odla, atəşlə yoğrulub mayam.
Ucalan o qaya bürcləri kimi
Mən də bu torpaqdan baş qaldırmışam.

Ruhun damarımda qan olub axır,
Dünyaya gətirdin axı, sən məni.
Qaldır ya yerə vur – heç fərqi yoxdur,
Didərgin salma tək özündən məni.

Sənin göylərini alsa buludlar,
İtsə ulduzların naxışı bir gün,
Yenə naxışların gözümdə qalar, -
İsti yaşıyla da çıxmaz gözümün.

Ya da yolum düşsə qərrib bir elə,
Səndən uzaq düşsəm, uzaq, lap uzaq,
Donan dodaqlarım qürbətdə belə
Adın çəkilən vaxt qızınar ancaq.

Купель огня!
Азиз дияр...
Ты вдохновенье мне вернула.
Ты, драгоценней всех тиар,
Вкруг головы моей блеснула
Уступами горячих скал,
Тугими кольцами песка
И струнным лепетом мугама...
Певучей вязью винных лоз
И обнаженным жаром роз,
И - в гончем исступленном гаме –
Копытцами летучих коз...

Азиз дияр!
Мой дом,
Мой кров.
Я вновь протяжными глотками
Пью первородный чистый пламень
Твоих бессонных очагов.

И невесомой струйкой дыма
В тиши безлиственных ночей
Моя душа
Почти незримо
Парить над кровлею твоей...

Bu eşqi, ilhamı verdin sən mənə,
Əziz diyarlardan
əzizsən mənə.
Səndə – qayaların buz qüllələri,
Səndə – muğamların zəngülələri,
Səndə nəğmələrdən yüz rəng, yüz naxış...
Bir dünya
bir qəlbə necə sığarmış!
Sənsən yuvam mənim,
ailəm mənim,
Səndə çalınıbdı ilk laylam mənim.
Beşiyim asılıb budaqlarından,
Su yox,
od içmişəm bulaqlarından.
Yaşar bir ürəkdə bu məhəbbətim,
Yazın,
İlk baharın ətri var orda.
Nə vaxt xoş gələrsə sözüm-söhbətim,
Bilin –
Bu diyarın ətri var orda...

Tərcüməçi Nəriman Həsənzadə

**Azərbaycan dilindən İngilis dilinə
Tərcümələr**

Cəfər Cabbarlı **(1899-1934)**

Ölkəm

Şiş ucları buludlarla döyüşən
Dağlarında buzları var ölkəmin.
Göy otlardan ipək paltar geyinən
Tarlaları, düzləri var ölkəmin.

Verimli torpağı, geniş çölləri,
Çalışan ərləri, igid elləri,
Böyük gəmiləri, dəmir yolları,
Keçidləri, rizləri var ölkəmin.

Göllərində ördəkləri üzərlər,
Çöllərində maralları gəzərlər,
Güllərindən gəlinlər tac bəzərlər,
Ceyran gözlü qızları var ölkəmin.

Coşğun Xəzər oynar ayaqlarında,
İşıq saçan nefti torpaqlarında,
Tarixlərin qızıl yarpaqlarında
Dadlı-dadlı sözləri var ölkəmin.

My country

My country! Your charm is greater than we know
Your mountain chains high covered with snow
Green dresses spread on valleys and meadows
My land, what a miracle fame you belong!

The country of wealth, your vast breast is endless
You're bound by the sea, your worriers are sleepless
Long railways and pipes lead to open sea vessels
My land, what a miracle wealth you belong!

Walk among the hills, chasing the wild deer
Beautiful girls with flowers are so dear
Stretch your hands though in distance, but near
My land, what miracle beauties you belong!

Wild Khazar roars and howls ever and ever
Nurses the golden oil in its breast forever
The history of the man will forget it never
My land, what miracle words you belong!

*Translated by **Firangiz Nasirova***

Hüseyn Arif **(1924-1993)**

Şer deyilmi?

Məndən təzə şer xəbər alan dost
Bəs yazın gəlməsi şer deyilmi?
Gəzməyə çıxanda çölün, çəməninin
Üzünə gülməsi, şer deyilmi?

Yenə gözüm qaldı bağçada, bağda
Min-min gül açıldı aranda, dağda
Eyvana əyilən çarpaz budaqda
Bülbülün nəğməsi, şer deyilmi?

Seyr eylə hüsünü göydə durnanın
Qayada kəkliyin, göydə sonanın
Aynabənd otaqda gəlin ananın
Şirin lay-lay səsi şer deyilmi?

Dərədə moruq dər, döşdə çiyələk
Gah yağış xoş gəlir, gah sərin külək
Yaş otür doymayı, dünyadan ürək
Yaşamaq həvəsi şer deyilmi?

Kim deyir şeirin meydanı dardır?
Sonu görünməyən o bir bahardır
Necə ki həyat var, şer də vardır
Həyatın nəfəsi şer deyilmi?

Isn't It a Poem, My lovely Friend?

Spring fragrance spread apace
Pass across the fields so grace
Spread its scent to every place
Isn't it a poem, my lovely friend?!

Walk among the mountain hills
Gather flowers with fragrant smells
The nightingale's distant trills
Isn't it a poem, my lovely friend?!

The Crane's flight high in the sky
Gracious swans in the lake dive
A mother sings her lullaby
Isn't it a poem, my lovely friend?!

Black – eyed berries on the plain
Listen to the sounds of wind and rain
Time flies! Your life was not in vain.
Isn't it a poem, my lovely friend?!

Who is saying the poem dies?
Let him look straight into my eyes.
For the men who love and sacrifice
Isn't it a poem, my lovely friend?!

*Translated by **Firangiz Nasirova***

Bəxtiyar Vaşabzadə **(1925)**

Nə zaman istəsəm

Nə zaman istəsəm, xəbər-ətərsiz
Döyərəm qapını, çəkinməyəm mən
Nə sənə, nə mənə görünməz yersiz
Sormazsan: "Xeyir ola, niyə gəlmisən?"

Niyə gəldiyimi vallah, heç zaman
Nə özüm bilmişəm,
Nə sən sormusan.
Gəlimli-gedimli qoca dünyaya
Niyə gəldiyini bilirmi, insan?

Bilsəydim, mən niyə sevirəm,
şəksiz,
Niyə gəldiyimi bilərdim onda
Sevgidən gəlirik bu dünyaya biz,
Doymamış gedirik,
Belədi qayda!

Whenever I Wish

Whenever I wish, I knock at your door
Please, do not ask me why I am doing so
Yet, I know it's strange, not wise, not polite
Do not ask me about it anymore

'Cause I never knew why I was doing so
You never asked me about it anymore
Nobody knows of his coming to this world
Nobody knows why he's leaving it so soon.

If only I knew, why I loved you
No doubt, I would know of coming to you
Do believe! It's the love brings the man to earth
And he leaves the world not knowing it till death

*Translated by **Firangiz Nasirova***

Qızıma

Gəlirsən, gedirsən...
Gözüm üzündə,
Bilmirsən nə sorur, nə deyir atan.
Üzündən, gözündən,
Hər bir sözündən
Qəlbini oxumaq istəyir atan.

Gəlirsən, gedirsən... heç nə sormuram
Baxışlar danışır, baxışlar ancaq.
Bilmək istəyirəm, a mənim balam,
Səni isidirmi qonduğun budaq?

Qınama, bələdəm mən bu həyata,
Kim çərxi geriyə döndərə bilmiş?
Övlada qızıldan taxt verər ata,
Qızıldan bəxtini kim verə bilmiş?

Gəlirsən, gedirsən,
Dəyişmiş bizim
Sözümüz, sorğumuz...
Bu sən,
Bu da mən.

Elə gəlirsən ki, elə bil qızım,
Bu evdə doğulub böyüməmişən.

To My Married Daughter

I watch you
As you come and go,
Wondering if you can you guess
That your father tries to read
your looks and silent speech,
tries to unlock the coffers of your heart.

But I ask nothing
As you come and go like this
And only glances have to serve for speech.
I want to know, my sweet daughter,
whether you feel warm in your new nest.

Don't be upset with me.
This is just one of our journey's changes.
Everything seems plotted. If a divine
Father could give a golden coach to his daughter,
Couldn't he also give her golden luck?

So you come and go
And now we speak differently
As if, dear daughter, you weren't
Brought up in this familiar house.

Bir az yad olmusan,
Bir az utancaq
Əvvəlki ərkinini istərəm yenə.
Gələndə qonaqsan, gedəndə qonaq,
Nə tez özgələşdi bu ocaq sənə?

Sənin xislətin də necə dəyişdi,
Demə gileyliyəm, yox, yox, şadam mən.
Sev ki, seviləsən...
Bizimki keçdi,
İndi sənün üçün narahatam mən.

Qoru hər ləkədən məhəbbətini,
Hər yerdə,
Həmişə,
Hər zaman, qızım.
Arxan – atan evi...
Səadətini
Yalnız ər evində tapasan, qızım.

You have become strange and shy,
So unlike the you of years ago.
You come and go a guest,
This house so quickly
Strange to you,
No longer the same.

You've changed
But I don't complain.
In fact, I am glad
you love and are loved in return.
My troubles seem selfish.

Protect your love.
Wherever you go, dear daughter,
My house is here as an addition
To the love of your own love's house.

*Translated by **Shahla Naghiyeva**
and **Peter Makuck***

Mənim anam

Savadsızdır,
Adını da yaza bilmir
Mənim anam.
Ancaq mənə say öyrədib
Ay öyrədib
İl öyrədib
Ən vacibi: Dil öyrədib
Mənim anam.
Bu dil ilə tanımışam
Həm sevinci
Həm də qəmi.
Bu dil ilə yaratmışam
Hər sətrimi
Hər nəğməmi.
Mən bir heçəm,
Mən yalanam.
Kitab-kitab sözlərimin
Müəllifi mənim anam!

My mother

My mother was illiterate,
Could neither read nor write.
She taught me how to count,
Call days, months, and years to account.
She taught me my mother tongue
And to what nation I belong.
This language allowed me to know
Happiness, grief, and sorrow,
Led me into its rhythms, writing
Proud poems to be said and sung.
But I have lied—I am nothing
If not my mother. Who else would I be?
All my poems she sang to me.

*Translated by **Shahla Naghiyeva**
and **Peter Makuck***

Bir salama dəymədi

Bu gün mən səni gördüm, salam vermək istədim,
Üzünü yana tutdun.
Söylə illərdən bəri
Qəlbimizin bir duyub bir vurduğu illəri
Axı nə tez unutdun?
Beş ildə gözü müzdən axan o qanlı sellər
Bir salama dəymədi?
Həyəcanla, kədərlə, qəmlə dolu o illər
Bir salama dəymədi?
Heç üzümə baxmadan yanımdan necə keçdin?
Sən eşqin salamını qorxuyamı dəyişdin?
Yoxsa sən öz eşqinə, ilqarına ağ oldun?
O qədər yaxın ikən, bu qədər uzaq oldun.
Şirin gülüşlərimiz, acı fəğanlarımız
Bir salama dəymədi?
Qayğılı anlarımız, qayğısız anlarımız
Bir salama dəymədi?
Sən neylədin bir düşün?
Yalnız indi anladım: ah, sən daha mənimçün
Əlçatmaz bir çiçəksən,
Yaşanmış günlərimtək geri dönməyəcəksən!...

Unspoken Greeting

Seeing you today, I tried to nod hello
But you avoided my eyes and passed.
How could you forget that year
When I was delightful, and you so dear?
We helped each other through painful times
And now I'm unworthy of even hello?
All that longing, and our endless tears-
Not worth even a sidelong glance?
You've let your love to wither into fear,
We who were once in spirit so near?
How could you become so distant,
Betray deep feelings, and break my heart?
All those times we laughed and cried,
The sorrow shared, the grief, and soft embrace-
Those memories not worth a fleeting look?
What is it that you did? Think for a while.
You might discover why you're avoiding me.
No matter, you are the flower I cannot have.
You are my past withering with regret.

Qop ey tufan, əs ey yel! Xəzəl olum, tókülüm!
Düz beş il ürəyimdə
Bəslədiyim məhəbbət bir salama dəymədi.
Bir günlük həsrətimə dözə bilməyən gülüm,
Bəs nə oldu? Bu həsrət bir salama dəymədi?
Getdin dalınca baxdım, can ayrıldı canımdan,
Sən necə etinasız ötə bildin yanımdan?
Ah çəkdim, başım üstə yarpaqlar əsdi, gülüm,
Sənin qəlbin əsmədi.
Geriyə də baxmadın!
Niyə sənin yolunu məhəbbətin kəsmədi?...
Qazancımız de bumu?
Deyilməmiş o salam əlvidamız oldumu?
Sən mənə zülm etlədin, mənə zülm yaraşır,
Bir salama dəyməyən eşqə ölüm yaraşır!

Ah, let the wind blow hard
And let me like a yellow leaf drift down.
Five years of love not worth a greeting?
You couldn't bear longing for even a day,
you said. So what happened?
Wasn't that longing worth at least a nod?
You walked right past me, I looked behind,
I felt as if my body, parted from you,
Were torn in two. Then I think:
Indifferent, cruel, and cold of heart.
I sighed. Dry leaves trembled in a tree.
Your soul was still, not to be moved.
Why didn't our love come back to help?
Are we better for that unlucky meeting?
Adieu, for that unspoken greeting.

*Translated by **Shahla Naghiyeva**
and **Peter Makuck***

Mən kompasam

Mən fikrə çevrilmişəm.
Yox, mən yoxam.
Mən fikirəm.
Bu fikrimdə, bu əzmimdə
Mən vahidəm –
Birəm, birəm!
Yollardakı ayrıcları,
Fikirdəki budaqları,
Arzudakı haçaları
İstəmirəm,
İstəmirəm!
Mən tapmışam öz yönümü,
Heç kəs mənə deyə bilməz –
Ora dönüm
Bura dönüm.
Mən kompasam,
Birdir üzüm,
Birdir yönüm!

I am a Compass

I have become a thought and dream.
I am no longer human.
I am one thought,
And focused in all that I do.
I do not want
Crosses in roads,
Or alternate routes in the mind.
I do not want dreams that diverge.
I have found my true direction.
No one can make me swerve.
I am a compass
With one face
And one appointed way.

*Translated by **Shahla Naghiyeva**
and **Peter Makuck***

Örtmə pəncərəni...

Örtmə pəncərəni!..
Necə? Sətəlcəm?
Qorxmuram, qoy külək içəri dolsun.
Açıq qəlbim kimi qapım, pəncərəm
Dünyanın üzünə qoy açıq olsun.

Örtmə pəncərəni... Gəlir ilk bahar,
Gör çöllün havası necə təmizdir.
Açıq pəncərələr, açıq qapılar
Dünyaya açılan gözlərimizdir.

Təzə bir havaya həsrət qalıb söz,
Söz də təzələnmək istəyir, dayan!
Dolsun otağıma, gəlsin iznsiz
Yellər pəncərəmi taqqılatmadan.

Tufan istəyirəm, yandıra bilsin
Könlümün qaralan ocaqlarını.
Gəlsin, qarışdırsın, alt-üst eyləsin
Yazdığım, pozduğum varaqlarımı.

Stol arxasında gecəbəğündüz
Bir ömrü əritdim təzə söz üçün.
Gəlsin təzə fikir, gəlsin təzə söz,
Dünən yazdıqlarım köhnəlir bu gün.

İstərəm sabahı bu gündən bilim,
Könlümə nur qonsun, işıq çilənsin
Örtmə pəncərəni, örtmə, sevgilim,
Hava təzələnsin, söz təzələnsin.

Don't Shut the Window

Forget pneumonia
And leave the window open.
I'm not afraid to let the wind flood in.
Let doors and windows be
As open as my soul to the world outside.

Push out the window for the coming spring.
Feel the freshness of this changing air.
Open windows, open doors.
What are eyes but for watching the world?

How my words long for new air,
Need refreshing like everything else.
I want the wind to rush into my room
Without asking or knocking at the door.

I want a storm that will blow
and brighten the fading embers of my spirit.
Let it rush in and rearrange my papers,
All my writings and rough drafts.

I've given my life to freshness,
Sitting at a desk for days and nights.
Let fresh thoughts float into my room
So that the poem I wrote only an hour ago
Will already seem stale to you.

Today I wish to see tomorrow
Lighten my soul and cheer my heart.
Don't shut the window, my love, don't.
Let this new air brighten the world.

*Translated by **Shahla Naghiyeva**
and **Peter Makuck***

Bir gəminin yolçusuyuq

«Dünya» adlı bir gəminin yolçusuyuq
Sən də, mən də, o biri də...
Yaradan da elə bizik
Sevinci də, kədəri də.
Taleyimiz birdir bizim,
Qasırğalar tək düşmənin, tək düşmənim.
Mən hamının taleyinə cavabdehəm,
Hamı mənim.

Bir gəminin yolçusuyuq,
Birləşdirir yollar bizi.
Üzən gəmi, süzən gəmi
Bir məchula yollar bizi.
Biz ortağlıq dənizdəki tufana da,
Dalğaya da.
Xoş mülayim havaya da.

Gəmi gedir,
Qasırğanın ürkütdüyü
Dalğaların qucağında
Qalxa-qalxa,
Enə-enə...

Ah, nə qədər gülməlidir
Bir gəminin yolçuları
Diş qıcarda bir-birinə.

Shipmates

We're sailing on the same ship,
You and I and so many others,
Always steering toward or away
From our own happiness and sorrow,
Always sharing the same luck.
Hurricanes are the enemy
And teach us togetherness—
Me for you, you for me.
We are sailing on the same ship,
With endless possible headings,
Our course veering this way or that,
Uncertainty always in the offing.
We share the torture
Of storms and plunges into bitter gulfs
Or the ecstasy
Of glinting azure seas.
Now the ship moves off,
Diving into a deep gorge
Of hurricane waves,
Then surges to the crest again.
Isn't it curious
That shipmates could fix each other
With anger in their eyes?

*Translated by **Shahla Naghiyeva**
and **Peter Makuck***

Ata və oğul

Yanğısı danışdı, kőzű danışdı,
- Oğul, daha bəsdir, az yor őzűnű!
Yardığın odunlar görər on gűnű.
- Ay ata, gəlirəm, sən keç içəri.
- On dəfə demişəm bayaqdan bəri
Sőzűmə baxmırsan... Əgər gəlməsən,
Soyuqda səninlə duracağam mən.
- Őzűn bil, dur orda, gərək bu axşam
Bunun hamısını yarıb qurtaram.
- A bala, soyuqdur, gəl qızış bir az!
- Kişi őz işini sabaha qoymaz.

Ata çox yalvardı, oğul «yox» dedi.
Dediyi sőzűndən geri dőnmədi.
Birdən evə keçdi ata, bu ara
Qucağında uşaq çıxdı bayıra.
Bunu görən kimi oğul bozardı,
Qəzəb qığılıcımı ũzűnű sardı.
Dilləndi: - Ay ata, soyuqdur axı,
Niyə çıxartmısan çölə uşağı?
Ata gülűmsűnűb sőylədi: - Nədən,
Belə qoruyursan uşağımı sən?
Mənim uşağımısan, ay oğul, sən də!..
Mən səni soyuqdan bayaq gűdəndə,
Sőzűmə baxmırdın... Belədir qayda
Balasını istər hər kəs dűnyada.

Father and Son

A father watches his son
cutting wood in cold weather:
"My son, come in, don't get tired.
The wood you've cut is plenty."
"Father, don't worry. Go in,
I'll follow soon."

"My son, if you stay,
I stay. Such weather!"
"Whatever, Father. Stay.
I'll finish, cut all the wood."

"My son, come in and warm up.
Some things are best left for another day."

The more the father begged, the more
his son refused. Finally father went inside,
took a baby, went back out.
The son in anger spoke:
"Father, don't you see this cold weather?
Why did you bring my baby outside?"

The father, smiling, said,
"You protect your child. And see,
you are my child.
When I asked you,
you didn't obey me.
It's a law of life,
all parents wish happiness to their children,
and the children wish it for their own."

*Translated by Shahla Naghiyeva
Luke Whisnant*

Qorxu

Mənim sol əlimdə yanq yeri var
O mənə töhfədir körpəliyimdən.
Odu odluğundan xəbərsiz vaxtlar
Əlimi manqalda yandırmışam mən.

Mənə «cız!» - dedilər,
Ancaq qorxmadım.
Əlimi yandırır tanıdım odu.
Mənim həyat ilə ilk tanışlığım
Oddan başladı...

Oxşadı gözümü hələ uşaqkən
Ocağın al-əlvan alovu, kózü.
Dünyaya gələli, bilmirəm nədən,
Nəyə vurulduqsa yandırdı bizi...

Mən oddan qorxmadım yanana qədər,
Mən qorxu bilmədim qanana qədər.
Elə ki, yandım,
Odlə oynamaqdan qorxdum, dayandım.
Başlandı qorxu,
Başlandı ehtiyat,
Başlandı həyat!..

Fear

My left hand burns
A childhood gift
From the fire I touched
Not knowing the danger
Of wood and flame.
Unafraid, fascinated
My young face
Glowed with life.

They tried to stop me
But I wasn't scared
And learned early
The life of fire
Learned early on
What draws us most
Always hurts us.

I was fearless
Untill that knowledge
Was burned into me
And my fear began,
My caution began
And life began.

*Translated by **Shahla Naghiyeva**
Julie Fay*

Əli Kərim **(1931-1969)**

İki sevgi

Gözəl qız, sən saf susan,
İki qəlb arzususan,
Mənsə səni sevirəm
Susuzluğun od vurub kۆz kimi
yandırdığı dodaq su sevən kimi
O isə səni sevir, rahatca bardaş qurub,
-Kabab üstən sərin su pis olmaz - deyən
dodaq kimi.
Gözəl qız, sən işıqsan,
Yurduma yaraşıqsan,
Mən səni sevirəm iynənin ucu boyda
İşığa həsrət qalan göz işıq sevən kimi
O isə səni sevir, bir şən mağarda, toyda,
İşıqlardan yaranmış yaraşıq sevən kimi
Danış, ucalsın səsin,
Qısılmasın nəfəsin.
Mən ki səni sevirəm,
Bakıdan, Daşkəsəndən
Gələn bir səda kimi,
Səs kimi, qüdrət kimi,
O isə səni sevir,
Gizli deyil ki, səndən
Bir otaq küncündəki qəmli sükunət kimi,
Bu mən, bu o, bu da sən,
De görək nə deyirsən!
Amma yaxşı fikir ver bu iki
məhəbbətə,
Daha heç nə demirəm,
Nöqtə, nöqtə və nöqtə.

Two loves

Oh, sweetheart,
We both love you, says my inner voice
But you yourself make your choice
How do I love you?
I love you with the lips
Searching for a drop of water in 'desert
But his lips, for a glass of water,
in the party, for dessert.
You are my light
You touch my strings
deep in my tortured heart
I love you with the passion,
the blind strives for light
But he, like a chandelier
that shines so bright
You are my breath, my light
I am crying out my heart.
I love you like a distant flute
from Dashkassan, Baku
But he loves you so obedient, so cool
So, 'tis me, 'tis you, 'tis him.
Make your choice, do begin!
To love me?! I dare not to say,
But endless dots in my lovesick breast
Will show you the right way!

Translated by Firangiz Nasirova

Məmməd Araz
(1933-2004)

Dünya sənin, dünya mənim...

Bir taleyin oyununda cütlənmiş zərik,
Yüz il qoşa atılsaq da qoşa düşmərik.
Bir zərrənin işığına milyonlar şərik,
Dünya sənin,
Dünya mənim,
Dünya heç kimin...

Çevrəsindən çıxsa əgər sevda fırfıran,
Bir ümidin ətəyindən tutub da fırlan.
Eşidirsən: pıçıldayır yıxılan, duran:
Dünya sənin,
Dünya mənim,
Dünya heç kimin.

Bu get-gəllər bazarına dəvədi dünya,
Bu ömür-gün naxışına həvədi dünya.
Əbədiyə qəh-qəh çəkər əbədi dünya,
Dünya sənin,
Dünya mənim,
Dünya heç kimin.

The world is yours, The world is mine

We are like a pair of dice in the life game
If thrown for years never been in pair again
Yet, rays of hope are shared by million
The world is yours,
The world is mine,
The world is nobody's.

If you have failed in love,
Don't give up; a little dream will make you love
Listen, what losers and winners say:
The world is yours,
The world is mine,
The world is nobody's.

Many people being served by the hack world
Hearts in hope and faith cling to eternal world
Eternity is made fun by eternal world.
The world is yours,
The world is mine,
The world is nobody's.

Ayaq saxla, dövrənə bax ətəri belə,
Min illərdir Araz belə, Həkəri belə.
Axşamların, səhərlərin təkəri belə,
Dünya sənin,
Dünya mənim,
Dünya heç kimin.

Gülüncələrə gülünc gələn bu ada güldüm,
Yüyəninə hər əl yetən bu ata güldüm.
Mən özümlə oynadığım şahmata güldüm...
Dünya sənin,
Dünya mənim,
Dünya heç kimin.

Look around, never turn back if there's no need
Boundaries of Hakari, Araz remained the same indeed
Days and nights are changing in the life you lead
The world is yours,
The world is mine,
The world is nobody's.

I laughed a lot at funny world entire
Bridled as a horse by all and made it tired
I laughed at chess game played by myself in quiet,
The world is yours,
The world is mine,
The world is nobody's.

*Translated by **Firangiz Nasirova***

Hamlet İsaxanlı **(1948)**

Təzadlar

Həyatın al günəşi var, zülməti, küləyi var,
Hər kəsin öz ürəyincə arzusu, diləyi var.

Saraylarda həm əl çalmaq, həm də susmaq gərəyi var,
Aqillərin məclisində hərənin öz rəyi var.

Qəmi həmdəm edənlərin bayatı deməyi var,
Xoşbəxtlərin coşğusu var, oynayıb-gülməyi var.

Pislikdə ad çıxaranın zəhəri var, zəyi var,
Ədalətə uyanların sevgidən bəzəyi var.

Zoru qayda sayanların əldə dəyənəyi var,
Zora qarşı duranların atəşdən kəynəyi var.

Zalımların qəlbi daşdır, çətin əriməyi var,
Mərhəmətli insanların ipək tək ürəyi var.

Dünyadan kəç edənlərin kəfəndən bələyi var,
Həyata göz açanların eşqi, gələcəyi var.

İnsan ulu, insan cocuq, təzadlı gerçəyi var,
Bir əlində iti bıçaq, birində çiçəyi var.

Contrasts

Life has its wind, sparkling sunrise, gloomy sunset,
And everyone has dreams and wishes not to be upset.

The palaces always need applause and silence,
Great ceremonies wise speech confesses.

Grief is said together in the sonnet line,
Happy souls burst into bloom with desire.

The bad has poison contrasted with kindness,
The justice glorifies love and happiness.

The violence is seemed to hold a truncheon,
The defence is wearing a shirt made of bullet hole.

A cruel heart is designed of rock and ice,
A kind heart, a sweet remedy for us.

The dead are wrapped up by a special gown,
The new-borns have a flaming future and dawn.

In one hand holding a flower, in the other a knife,
A man is a contrast reality in this fragile life.

*Translated by **Firangiz Nasirova***

Tək qalmaq istəyirəm

Yoruluram
Şəhərlərin hay-küyündən,
Qaçmaq istəyirəm hərdən
İnsanlardan, bu gündən.
Bezirəm
Müdrük səbrdən,
Dünyanın gərdisinə dözümdən;
Uzaqlaşmaq istəyirəm
Özümdən.

Böyük-böyük icaslarda,
Haylı-küylü məclislərdə
Sevmirəm söz deməyi,
Ya boş sözü dinləməyi.
Əvəzində,
Düşünürəm xəfif-xəfif...
Bu yandasa bir hərif
Kürsüdə yağdırır
Tərif, tərif, tərif.
Lügətində yoxdur qürur,
Cümləsində çox azdır
Xoş mübtəda, yaxşı xəbər,
Amma sifət nə qədər...
Sifət, sifət...
Özümü ələ alıram
Şeytana lənət.
İçimdə boğulur nifrət
Ətək-ətək,
Tək qalmaq istəyirəm, tək.

I want to be alone

Tired of all things,
Of noise and city mess,
Of people, of my everyday duty,
I need loneliness.
Exhausted from everything,
From odd patience,
From the tolerance
to the world rotations,
I need to be far away from me.

So many parties, so many meetings,
I hate nonsense and idle speeches,
Instead,
I go to my own world
Yet, nearby, a yesman says his word
Full of praise and praise and praise,
Sincere words are less and less,
No more pride in so many faces,
Then, hatred permeates my bones,
I say to myself "God damn it!"
Take it easy,
You need to be alone.

Gündəlik qayğılar
Başımdan aşanda,
Dünyanın haqsızlığı
Aşib-daşanda
Sıxır məni
Şövkət də, şan da,
Toy da, nişan da.
Qaçmaq istəyirəm
Gurultulu çal-çağırdan,
Zəngindən, fağırdan.
O anda
Bir sadə tütək almaq
Və təklik havası çalmaq
Keçir ürəyimdən.

Gözlərimi yumuram
Əlacsız qalanda.
Təklilər cumuram
İlk imkanım olanda.
Təklik –
Fikrimin süsləndiyi
Ən uca yüksəklik.
Təklik –
Xəyalımın bəsləndiyi
Ən xoş gerçəklik.

When with everyday care,
The world's unfair, overfills my heart,
I'm depressed by merriment and wedding.
I want to run away from the poor and wealth,
From endless ceremonies.
Just, simply to take the flute,
And play the song of loneliness.

When I'm desperate I close my eyes
And strive for loneliness at any chance.
Solitude –
The summit of my wits' ends.
Solitude –
The reality of my dreams.

*Translated by **Firangiz Nasirova***

Yadındamı

Yadındamı, xoş baxışdan
Könül həyəcan duyardı,
Bir oğlan da yaranışdan
Xəyallarla yaşayardı?

Yadındamı, arxımızdan
Boz-bulanıq su axardı,
Bir oğlan da ağ kağızdan
Hey gəmilər axıdardı?

Yadındamı, lövbər salıb
O gəmilər dayanardı,
Bir oğlan da izin alıb
Göy sahilə yollanardı?

Yadındamı, o sahildə
Gülə bənzər bir qız vardı,
Bir oğlan da xeyli zildə
Bülbül kimi oxuyardı?

Do You Remember?

Do you remember there was a boy,
Who lived in dreams all his life,
And his untamed heart
Excited by a pleasant sight?

Do you remember there was a boy,
Launching paper ships
far from his wondering sight
Down by the muddy riverside?

Do you remember there was a boy,
Sailing in a big steamer
Once approached the blue bank
Where all his dreams sank?

Do you remember there was a boy,
Singing as a sweet nightingale
for his flower like beauty
Standing on the bay?

Yadırdamı, gəmi getdi,
Gözü yaşla doldu qızın,
Bir oğlan da tamam itdi,
Gül bənizi soldu qızın?

Yadırdamı, arxımızdan
Axan sular quruyardı,
Bir oğlan da ağ kağızdan
Təyyarələr uçurdardı?

Yadırdamı, təyyarələr
Göy üzündə dolanardı,
Bir oğlan da üzdən gülər
İçdən alışıb yanardı?

Do you remember there was a boy,
Standing aboard
disappeared from the sight
And there were tears in the beauty's eyes?

Do you remember there was a boy,
Sitting by the waterless river side
Making paper planes
Flying high in the blue skies?

Do you remember there was a boy,
Though happiness seemed in his eyes,
His sobbing heart burst in vain dreams
And there were planes in the blue skies?...

*Translated by **Firangiz Nasirova***

Bu da bir həyatdı

Bir çiçək qoxusu
Qəlbimi oynatdı,
Şirin, həzin xatirələr oyatdı,
Yaddaşımda keyləşibmiş qoxusu –
Bu həyatdı...

Bir günəş doğuşu
Qaranlığın pərdəsini söküb atdı,
Aləmə dağılan odlu telləri
Alova bürüdü hər yeri,
Hərərəti qəlbimə də gəlib çatdı –
Bu bir həyatdı...

Bir kobud insanla yoldaşlıq qorxusu
Qəlbimi qanatdı,
Doğrusu
Yamanca kóvrəkdi qəlbim,
Nə bilim, bəlkə də amanatdı,
Amma bilirəm, nə çəkdi qəlbim –
Bu da həyatdı...

This is a life as well

Flower fragrance
seemed forgotten feelings in my mind
Awakened sweet memory at once
This scent touched my heart
And this is a life...

The sunrise
piercing the curtain of darkness
spread its burning rays to the earth
Beheld the desire of my heart
And this is a life...

A fellow that wore his honors out
tortured my soul and let me down
Ignorant of all his deeds
My thought suffered indeed
It broke my fragile heart
And this is a life as well...

Bir sevgi və çarəsizlik duyğusu
Mənə həyatı anlatdı,
Həyatın çox imiş üzü,
Qarası ağına tən,
Gecələrə ekiz imiş gündüzü;
Qəlbimə hakim kəsilən
Gah sevinc, gah intizar, gah fəryaddı –
Bu da bir həyatdı...

Bir məhəbbət yuxusu
Həyatda olmayan anı yaşatdı,
Yuxumu bürüyən çiçək qoxusu
Yaralı sevdanı yaşatdı.
Doğrusu
Röyadan ayılmaq qorxusu
Yuxuma haram qatdı,
Nə mən yatdım, nə də duyğularım yatdı –
Bu özü də bir həyatdı...

Love and the feeling of grief
taught me to live
The night is just the same as the dawn
White seemed black like twins born
Cherish of hope and bitter cry
flashed my groaning heart
And this is a life as well...

A midnight's love dream
gave me the moment never left before
Flower petals touched my soul
embraced and prolonged my joy
Fear to part with love's burning grace
My dreams kept me alive
And this is a life as well

*Translated by **Firangiz Nasirova***

Yaşamağa nə var ki!...

Sözümüzün keşiyində dura bilsək,
Hədəfləri bircə-bircə vura bilsək,
Gələcəyi günümüzdə qura bilsək,
Yaşamağa nə var ki!...

Dörd tərəfdə ağ yalanlar görünməsə,
Xain, quldur saxta cildə bürünməsə,
Yaltaq adam ayaq altda sürünməsə,
Yaşamağa nə var ki!...

Vətən, millət şüar deyil, amal olsa,
Ortalıqda hünər olsa, kamal olsa,
Söz sahibi, hünər əhli xoşhal olsa,
Yaşamağa nə var ki!...

Bəd əməllər ayaq açıb yürüməsə,
Tale bizi fəlakətə sürüməsə,
Həssas ürək qəmə batıb çürüməsə,
Yaşamağa nə var ki!...

Sevgililər can eşidib, can desələr,
Duyğuların şiddətindən titrəsələr,
Könüllərə körpü salsa şən busələr,
Yaşamağa nə var ki!...

Nazlı canan canımıza qəsd etsə də,
Ağlımızı başdan alıb, məst etsə də,
Eşq var olsun, dünya tamam tərs getsə də,
Yaşamağa nə var ki!...

The life would be so easy!..

If we could only tell the truth,
That all the things were fairly smooth,
And creating our future we're busy,
The life would be so easy!...

If the false didn't surround us,
Traitors and robbers weren't around us,
Yesman was away from our true path,
The life would be so easy!...

If motherland was our destination,
Brave hearts belonged to the nation,
Goodwill gave creation,
The life would be so easy!...

If we preferred beauty to bad,
And the fate didn't lead us to mad,
Loving heart didn't feel so lonely, sad,
The life would be so easy!...

If lovers' vows seemed strong day by day,
Feelings flashed lightning far away,
Sweet kisses from lips to hearts made a way,
The life would be so easy!...

If her beauty took our minds,
We lost our wit tender passion in fire,
Long live love! And if we admired,
The life would be so easy!

*Translated by **Firangiz Nasirova***

Zəlimxan Yaqub **(1950)**

Çin qızı, çin gözəli

Yanağın güldən zərif,
Belin telindən incə
Dilin sözündən şirin,
Sözün dilindən incə.
Göy suların ağ quşu,
Qızdan, gəlindən incə.
Sən mənim nəzərimdə
Dünyanın ən gözəli
Çin qızı, Çin gözəli!

Dünyanın heç yerində
Sənin kimi pəri yox.
Həyatın səndən baha
Sərvəti yox, zəri yox
Bu allahın işidi,
Sənin gözəlliyindən
Bəndənin xəbəri yox.
Yaradanın, tanrının,
Allaha tən gözəli!
Çin qızı, Çin gözəli!

Chinese girl, Chinese beauty

Let me confess my great duty
To speak of your charming beauty
Oh! Sweet-scented love
Sweeter your words.
Fragrant your grace.
Dazzling your face.
My inner voice says
Gorgeous Queen you are to be
Chinese girl, Chinese beauty

My angel; Pearl! It is true.
No wealth can compare to you.
Not knowing of lovely thee.
God created you for me.
When first appeared on the earth.
Nature gave you charm at birth.
Bright-eyed girl, you're unaware.
How glittered diamonds you're rare.
In figure a goddess? Grace and pretty,
Chinese girl, Chinese beauty

Bu ağılıq ki, səndə var,
Súd góllündə çimənsən.
Bu ətir ki, səndə var,
Yamyaşıl bir çəmənsən.
Bu qiymət ki, səndə var,
Ləlsən, yaqut, yəmənsən.
Súd yox ana dóşündən
Ay işığı əmənsən.
Türk gələ, İran gələ,
Kúllú Hindistan gələ
Yerini verə bilməz
Dünyanın min gózəli
Çin qızı, Çin gózəli!

Səni ana doğmayıb,
Səni ata əkməyib.
Buludun arasından
Hazır enmiş mələksən,
Heç kəs səni bóyúdüb
Zəhmətini çəkməyib,
Bir səsə bax ay, allah,
Nəfəsə bax ay, allah,
Qumru belə ótməyib,
Kəklik belə səkməyib.
Heç yerdə görməmişəm
Belə zərif, belə şux,
Bir belə şən gózəli!
Çin qızı, Çin gózəli!

If snow is white.
You're whiter than snow.
In milky lake you're, my Queen
Created by picturesque scene.
Your luxury, joy's enough to prove.
That you're rhapsody of shining moon.
Turkish, Iranian, Indian beauty.
How can I compare thee
To Chinese girl, Chinese beauty?!

If I could feel the charm of your eyes.
You are my elf from the blue skies
What is your substance?
Of what are you made?
Who created your amazing shape?
Your voice makes music to my ear.
Like flutes from the fields you hear.
You've much fun, new vanity
Chinese girl. Chinese beauty.

Mən indi başa düşdüm,
Niyə Nizami babam
Çin yazıb, çin deyirmiş!
Mən indi başa düşdüm,
Niyə Füzuli babam
Sevgiyə din deyirmiş!
Mən indi başa düşdüm,
Nə üçün Molla Pənah
Çinü-Maçin deyirmiş!
Qar zirvənin şöhrəti
Dağların çən gözəli!
Dünən babalar olub,
Bu gün heyranın mənəm.
Çin qızı, Çin gözəli!!!

And these days I well understand.
Why Nizami couldn't stand
Describing the gracious, nice girl,
Chinese beauty was in his soul.
Why Fizuly's love was so saint
That love seemed forever his mate.
Molla-Panah had wonderful design.
Chinu-Machin was in his lovesick mind.
I pray, restore me to life once again
Give me fresh air from the mountain
Chain my dream and answer my soul.
Is there for my love a remedy.
Oh, Chinese girl, Chinese beauty?!

*Translated by **Firangiz Nasirova***

Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim

*Ərdəbildə Şeyx Səfi türbəsində Şah
İsmayıl Xətəinin məzarı başında düşüncələr*

Qızıl baxtım, qızıl taxtım, qızıl tacım hey,
Həm uğurum, həm qúsurum, ağrım-acım hey,
Bu günúmdə çoxdu sənə ehtiyacım hey,
Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim!

Əldən çıxdı fürsət mənim, çəm mənim deyil,
Göyçə yoxsa, necə deyim qəm mənim deyil,
Təbriz, Dərbənd həm mənimdi, həm mənim deyil,
Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim!

İblis yenə fitnəsində, şeytan şərində,
Ağrı canda, nisgil gözdə, yara dərində.
Tağım üçdü, belim sındı Xúdafərində,
Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim!

Ömrümüzü kózə tutub, oda verdilər,
Ömrümüzü özgülərə qida verdilər.
Nəvələrin Borçalını yada verdilər,
Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim!

Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine

*Thoughts over the grave of shah Ismail
Khatayi in the sheikh Safi temple in Ardabil*

My gold fortune, my gold crown, my gold throne, hey,
My success, my mistake, my pain, my moon, hey.
I am in need of you in my miserable day.
Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine!

I have lost my chance, I am groaning.
Without Gerycher, how can I say I am not moaning?
By its grief Darband with Tabriz is joining.
Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine!

Again the mischief-making devil's wicked grin
Wounds our hearts and eyes with its sharp pin.
My vault is ruined, my backbone is broken in Khudafarin
Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine!

Our life was burnt in the fire in danger,
We were made food for others by the revenger
Your grandchildren gave Borchali to the stranger
Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine!

Yerevana döndərdilər Rəvanımızı,
Sarsıtdılar qocamızı, cavanımızı.
Səndən sonra düşmən qurdu divarımızı,
Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim!

Allah bizə fürsət verdi, ağıl vermədi,
Allah bizə övlad verdi, oğul vermədi.
Allah bizə əvvəl verdi, axır vermədi,
Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim!

Taleyimiz qapaz görüb, sillədən keçib,
Mərd kişilər başdan keçib, kəllədən keçib.
Ulu şeyxlər, şah oğullar güllədən keçib,
Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim!

Qollarınla torpağıma sarıl gəl, babam,
Oxa çevril, kaman kimi gəril gəl, babam,
Dirilt bizi, yaşat bizi, diril gəl, babam,
Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim!

Çaldıranla yaralanmış şahıma qurban,
Bu yaradan tüstülənən ahıma qurban.
Tarixdəki on üç yaşlı dahimə qurban,
Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim!

Our beloved Ravan was changed into hateful Yerevan,
Our youth and old men were shorked und undone.
After you we were wildly punished by the satan
Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine!

The almighty us no wisdom, but only chance,
The almighty gave us children, but not brave sons.
The almighty made us unconquerable at your time, once.
Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine!

Our fate being cuffed and slapped went ahead,
Every fearless man lost in the front his head.
Great sheikhs, great sons were courageously dead.
Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine!

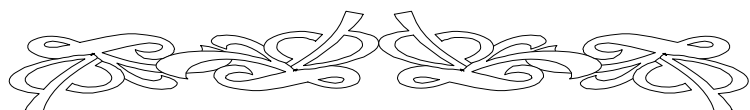
Round our motherland twine your arm, my grand-dad,
Fly as an arrow, stretch as a bow, do not be calm, my grand-dad.
Return to life, bring us to life, come, my grand-dad.
Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine!

Let me be victim in Chaldran to my wounded shah,
Let me be victim to my sigh, made by the wound, ah.
Let me be victim to my thirteen-year-old genius grandpa
Sheikh of mine, shah of mine, poet of mine!

Translated by Sabir Mustafa

**Azərbaycan dilindən Rus dilinə
Tərcümələr**

Səməd Vurğun **(1906-1956)**

(Şeirlərdən parçalar)

Yenə də yamyaşıl geyinir dağlar,
Göz kimi durulur qaynar bulaqlar.
Əriyir güneylər dōşündəki qar,
Yağış da isladır o göy çəmənini –
Təbiət ilhama çağırır məni

***

Torpağın bürküsünü axır su kimi
Əvvəl gəl-gəl deyib, sonra gizlənən
Bir qızın sevilmək arzusu kimi

***

Baxıram yollara mən iftixarla:
Çöllərə məxmər tək dōşənmiş yonca,
Kürün məməsini sorur doyunca;
Solmayır o aylar, illər boyunca;
Haşyəsi yamyaşıl bir xalı kimi

(Фрагменты из стихов)

Горы снова надевают зелёный наряд.
И родники, как очи ясные, - бурлят;
И снег на солнечных склонах тает.
Весенний дождик травку омывает –
Природа меня к вдохновению призывает!

***

Мираж, как вода, сверкает,
То явится, то исчезает.
Словно девушка – кокетка
С любимым в прятки играет

***

Я с гордостью оглядываю тополя,
Вдоль дороги зеленые поля;
Напоены они водою наших рек
Не померкнут они вовек,
Как вытканый зеленью коврик...

Перевод Тофика Абаскулиева

Əli Kərim **(1931-1969)**

Gəldim bu yerlərə

və əllərimi

Boynumun ardında daraqlayaraq
Uzandım laləli otlar içində,
Gözümdə, könümdə baharlı marağ.
O qədər baxdım ki, mavi göylərə,
Onlar duydu məni, sinəmə endi.

Ağlağan söyüdü'n altında axan
Arx da «Əli» deyib astaca dindi.

Bahar gül-çiçəklə yağdı başımdan
boşaldım, doldum.
Uzandım beləcə...
Qovuşdum yerə,
Axırda özüm də yer boyda oldum.

Сцепив на затылке руки,
Уснул в цветастом поле,
Убаюкан прекрасной ленью,
В ушах – разнотравья звуки,
В глазах – интерес весенний.

Так долго глядела в голубые небеса,
И ввысь уходящий путь,
Что они узрев меня,
Опустились на грудь.
Безмятежно – счастливый
Обнял я всё то, что в дали.
Река под плакучей ивой
Тихо окликнула – «Али»...
Весна надо мною паря,
Цветами – травами забросала,
Опустошила, заполнила...
Лежу...
Всё вокруг небеса и поля,
Лежу...
Слившись с землей,
Как сама земля.

Перевод Динары Каракмазли

Nəğmələrin yuvası

Gecə düşür...

susur bütün nəğmələr,
susur şəhər.

Oğlum Paşa

Oğlum Azər

deyirlər;

Nəğmələr harda yatır,

Yuvaları hardadır?

Deyirəm ki: - Ay Paşa,

Deyirəm ki: - Ay Azər,

Sizin ürəyinizdə

Gecələyir nəğmələr,

Bir azdan oğlum Paşa,

Bir azdan oğlum Azər

Sevindirərək məni

Yatırlar,

ürəklərinin

Başına qoyub

təmiz

Balaca əllərini.

Гнездо песен

Город уснул...
Песни уснули...
Лишь не спят мои малыши,
Спрашивают чуть дыша –
Где песни ночуют,
Где их гнездо?
    Говорю им: - «Азер, Паша
Ваша душа их дом».
Город уснул...
Песни уснули...
Уснули и сыновья
А куда им деться...
Спят... руки свои положив
На теплое сердце.

Перевод Динары Каракмазли

Bu Göyçaydır...

Bu Göyçaydır, oğlanlarım,
göy dalğalı,
Bax o dağlar başındakı
mavi göydən axıb gəlir.
Çox çimmişəm bu çayda mən,
Sizinlə gəlin çimim.
Tökülüşdük suya bir-bir,
Uşaq etdi sular məni.
O ki vardı batdım, çıxdım,
Övladlarım yaşındaydım,-
Onlar uşaq, mən uşaqdım.
Çimməyimiz çəkdi bizim,
Günəşin al şüaları
Göy sularda uzanana,
Aramızda rast gəlmədik
Yorulana, usanana.
Başqa bir vaxt indi çoxdan
«daha bəsdir, ay uşaqlar», -
Söyləməyim hazır idi.
İndi mənim özümə də
Bir təpinən lazım idi.

Река Гей-чай

Голубая река
Предо мною вновь,
Голубая река –
Первая моя любовь.
Голубая –
С голубых стекает гор.
В голубой купался я не раз,
В ней с сыновьями
Решил искупаться сейчас.
Нырнув в волну ненароком –
Вынырнул уже ребёнком.
Нырял и купался я от души,
Плывя навстречу волнам.
И было мне столько же лет,
Сколько моим сыновьям.
Они были дети, и я – дитя.
Затянулось наше купанье.
Не кричал я им – «хватит, пошли!»
Кто бы меня самого позвал.
Купались аж до заката
Я и мои ребята.
Перемигивались озорно.

Uşaqlar çox sevindilər,
Göz vurdular bir-birinə:
«Kefdir, bu gün dinmə barı!»
Bilmədilər çimdikləri
Bu suya baş vuran kimi
«Batıb getdi» ataları,
Biz çimdik bir xasiyyətli,
Bir yaşlı üç qardaş kimi.
Mən dəymədim heç xətrə də,
Bəs deyincə çimdik belə,
Onlar bu saf göy sulara,
Mənsə uzaq xatirədə.

Никто не устал, не продрог,
Они смеялись, смеялся и я
И было им невдомек,
Что отец их,
Спрыгнув в бурливый гул –
Утонул...
Не узнали они –
Мои чертенята,
Что мы стали равны,
Как три неразлучных брата.
Я не звал их...
Вдоволь мы накупались.
И знаете,
Кто где –
Я в волнах своей памяти,
Они в голубой воде.

Перевод Динары Каракмазли

Uşaqlar çimir

Axşamacan çimsələr
Almaq da istəməzlər
    Gedib bir hovur çimir.
Səhərdəndir sevincin
                    mavi
                    saf dənizində

Neçə şeytan,
    Mehriban,
    Kefi çağ
    Uşaq çimir.
Bəzisi bir tərəfi
            göyərmiş daş dalında
Andırır bir ovcunu,
Sevinc ləpələriylə
            dolduraraq ovcunu,
Dostlarının üstünə
            səpsə də,
            hey səpsə də,
Heç düşməyir maraqdan.
Ey, qaçırsan haraya?
Deyib, ovcu Xəzərlə
            dolu bir balacası
            gəlib çatır haraya.
Bir ovcunda bir Xəzər,
            xırda uşaq Xəzəri,
Ağ dənəvər qum üstə,
            qaçırlar,
            yığılırlar.

Дети купаются

Без устали
Купаются в море дети
В голубом,
Безбрежном море.
Купаются дети, купается ветер.
Как маленькие чертенята,
В хорошем,
Ласковом море
Купаются мои ребята.
Иные едва заметны
За большим и зелёным камнем.
Там крики, и смех, и визг-
Это дети купаются
В искрах соленых брызг.
Держит дитя в объятьях море – дитя,
Мокрое солнце стекает с руки ...
С охотником Хазаром
Бегают на перегонки.

Gah yaralı yoldaşın
başına yığılırlar.
Ayağın sıyrılıbdır,
elə bildik qanadı.
Gülüb qaçır uşaqlar.
Hərəsi bir qağayı -
hər əldə bir qanadı
Atılırlar sulara,
Səslər gəlir dənizdən.
Mən gəmiyəm, gəmiyəm
Mən balıqçı qayığ.
Mən balina kimiyəm.
Üfürürəm dənizi,
Gedib dəyir daşlara.
Qaçır,
aşır,
daşır a.
Uşaqlar ləpə kimi ...
Uşaqlar dalğa kimi...
Bircə atom zərrəsi
Görməmiş bir sevincin
Dənizində
Bəxtiyar –
Körpə balalar çimir.

Взвизгивают, как чайки,
На белый берег бросаясь –
Под ногами песок горит.
Один кричит, «я - лодка»,
Другой кричит, «я - кит»,
    Вот дуну,
Швырну о скалы море...
Без устали
Купаются в море дети,
Купаются дети...
У моря и солнца во власти.
Да полноте –
В море ль –
В собственном счастье!

Перевод Динары Каракмазли

Vəsiyyət

Yeri oldu-olmadı
          həkim ki,
          girdi xəstənin qılığına,
Nəsə pıçıldadı
          dostlarından
          birinin qulağına –
Onda həkim,
Salam-əleykim!
Hardan gəldi çıxdı
          ölüm – bu qoca kaftar,
Yaman kəmfürsətdir.
Görmür ki,
          Əlimdə nə qədər
          işim var?
Heç kim inanmır ki,
Öləcək ...
Elə mən də...
Amma ölüm
          oğlanlarımın
          kədərli təbəssümüylə
          gülümsəyəndə,
Onların, hələ dünyanı
          Tamam yığa bilməmiş
Gözləriylə baxanda
Onlarla bir oyanıb da
bir oynayanda,

Завещание

Если врач бальзамом речи лечит,
Шепчет что-то другу на ушко,
Тогда смерть – салам алекум!
Мы порой забываем беспечно о смерти,
Откуда взялась эта старая кляча,
Оборвать дела непочатые метит,
Осадок печали прячет
В широкой улыбке моих сыновей,
Стучится к ним в сон,
Как преданный пес
Сторожит мой дом,
Не пускайте к гробу моих сыновей,
Не зовите их со двора,
Чтобы жили они не тужили,
Не хочу, что б игрушки свои и улыбки
Мне на грудь положили.
Вдруг постареют сразу...
Я с собою возьму весь ненужный вам хлам,
Но внося беспокойство в ваш мир,
Всё ж оставлю на память ошибки мои и дела.
Положите мне рядом перо и блокнот
Откиньте мне саван с лица.

hər işdə onlardan
geri qalmayanda
Sadiq kópək kimi
girəni-
çıxanı yoxlayıb
Qapının yanından
ayrılmayanda.
İnandım öləcəyimə...
Demədim heç kimə.
Tabutuma oğlanlarımı
yaxın qoymayın!
Təbəssümlərini qoyarlar ora.
Qoymayın onları
Həyətdən bir adam çağıra,
Oyuncaqlarını,
oyunlarını gətirib
qoyarlar tabutuma,
Birdən-birə
qocalarlar.
Mənsə aparıram
sizə lazım olmayan
nəyim var,
Amma qoyub-gedirəm
nóqsanlarımı.
Onlar narahat yaşadar
oğlanlarımı.
Tabutuma
Bir az kağız qoyun
bir dənə də qələm,
Hayıf bu yaşda
heç nə, heç nə deməmişəm

Кто любил меня,
Пусть песню споет,
Вдруг проснусь я...
Ну а если всё же уйду от вас,
Чтоб жить в этом мире было светлей,
Повесьте улыбку мою, как настенную лампу
В изголовье у трёх сыновей,
Трёх игидов, светочей души –
Азера, Орхана, Паши.

Перевод Динары Каракмазли

Dostlar

bir şeir desinlər,
İşdi,
imkan olsa
bir dənə də mahnı
çaldırsınlar.

Şerlə mahnının möcüzəsilə
Ayılmağa

çox dəli ümidim var:
Ölüm çəkmiş olsa
üzümə

sarı bir kədər,
Əvvəlki təbəssümümü
salın yada
düşünüb bir qədər.

Gecələr

yazmaq,
oxumaq eşqi gələndə
Paşanın,
Azərin,
Orxanın,

Asın təbəssümümü
divar lampası kimi
başı üstdən

Üç canımın,

üç
igid oğlanımın
Paşamın,
Azərimin,
Orxanımın,

Ağrıya bir-iki söz

Ağrı, yaxın gəlmə,
girmə araya.

Get,
yoxdur ölümdən çəkinəcəyim.

Həyatı qorxmadan necə alıbsa,
Elə də verəcək mənim ürəyim.

Dəyişmə rəngləri,
qaraltma günü,

Ölümün gözünün içinə baxım.

Kimdi vəkil edən səni, bilmirəm,

Çəkil,

get,

avara,

üzlü qonağım!..

Doğrusu, ölüm də yadımdan çıxıb –

Soxulub girmisən aramıza sən.

De bu nə hay-küydür?

De qoruyursan

Mənimi ölümdən,

Onumu məndən?

Qoy görüm kişinin sifətini bir.

Qoy baxım,

anlayım kimdir düşmənim.

Görüm ölümü də olduğu kimi,

Düzlüyün vurğunu – könlümdür mənim.

Несколько слов о боли

Боль,
Близко не подходи,
Убирайся –
Я желаю остаться со смертью
Один – на один.
Я принимаю её игру –
Жил я сердцем
и от сердца – умру.

Боль солнца не черни,
И без тебя есть пятна на солнце.
Милосердной будь.
Смерть – женщина –
Дай на неё взглянуть.

Боль,
Убирайся.
Я не звал тебя, наглая гостья!..
Что ты подняла тут хай-харай.
Я тебя не боюсь,
                                так и знай.
Лучше прямо ответь:
ты меня заслоняешь от смерти
или смерть от меня?
Отойди, дай взглянуть ей в лицо,
Увидеть хочу – кто мой враг.
Увидеть ту, что разлучает нас.
Увидеть смерть без прикрас –
Безобразна ль иль хороша?
В правду влюблена моя душа.

Перевод Динары Каракмазли

Habil

O zaman –
Deyəsən vaxt qovuşanda,
Şerlə musiqi bir ucalırdı.
Bütün könüllərin sifarişiylə
Damcılı bulaqda Habil çalırdı,

Elə bil kóksündən çəkib çıxarır
Titrək kəmanəni bir xəncər kimi,
Ondakı ağrını,
qanı ,
kəlamı

Töküb,
Titrədir hər gümüş simi,
Sözlü ürəyinə əyib başını,
Hər bir adiliyə yumub gözünü
Çalır,
Yırğalanır səs dəryasında.
O çalmır elə bil...
Unutmuş bizi,
Dərin bir yuxuya yuvarlanıbdir.
Hansı əsrdəsə ilişib qalıb,
Neçə əsrdir ki, xumarlanıbdir.

Габиль

У родника столетий,
Где стих и звук едины,
Играет Габиль.
И бьет мороз по коже, -
Он звук выхватывает из груди,
Как кинжал из ножен.
И вот уж льётся без покрова
и боль, и кровь, и слово.
Плачет, стонет струна каманчи...
Рухнув оземь без сил,
У пропасти на краю –
Играет Габиль.
Прикрыв глаза играет,
Низвергаясь в глубокий сон,
Ищет выхода в лабиринте времён.
Где-то застряв в веках,
Срослась с каманчой рука –
Горит и горит звука свеча –
Играет на кяманче кяманчист.
Первого чувства росток
Закапывает в песок.
До травы на костях

Əli – kəmanədir;
                  kəmanə – əli.
Çalır kamançanı
                  kəmanə özünü,
Gözümdə ilk mənada dəyişir,
                  dönür.
Dünya düşəcəkmə səhmənə özünü?

Elə bil unudub səgəhi Həbil.
Qırılsa musiqi o neyləyəcəkmə?
Həbil ilan dili çıxarır, nədir,
Arzu qızmarında ilantutantək.

Ürəyi çırpınır barmaqlarında,
Onlardan təkülür simlərin nəbzi.
Özünü də bilmir ki, çalır ya çalmır;
Nə dünyanı görür Həbil, nə bizi.

Нас преследует рок,
Надежды и мечты круша
Играет Габиль.
Чтоб в лад пришла с душой душа,
Дрожит, трепещет голос струны,
Поднимается в поднебесье.
Ещё чуть-чуть и коснётся луны,
Вот струна уже в космосе реет,
вот-вот сорвётся...
Как заклинатель змея.
заклинает её Габиль.
Звук как будто раздвоен,
Волна за волной накатывает рокот,
Лед и пламень изнутри его гложат,
Звук тревожен – как ястреба клекот.
С родника Дамчылы
Капля за каплем стекает мука.
Ненароком в глаза попадая
И не понять,
Что за сила двигает звуком
Сильнее чем зов отчизны –
То низвергает землю в бездну,
то возвращает к жизни.

Перевод Динары Каракмазли

Hamlet İsaxanlı **(1948)**

Dənizdə bir quş...

İstanbul, Boğaziçi...
Tüğyan edir dalğalar.
Dayan bir an, gəmiçi,
Dənizdə bir quş ağlar.

Qırılmışdır qanadı
Qalıb suyun üzündə.
İşlər yaman fənadı,
Qəm oxunur gözündə.

Güvəndiyi göy sular,
O quşa qənim oldu.
Üzüntülü duyğular,
Ağrılar mənim oldu.

На море птица

Стамбул. Босфор. Плохой прогноз...
Волна мятежная клубится...
Постой-ка, погоди, матрос!
Там, в море, видишь, гибнет птица!

У птицы сломано крыло.
Ни крика жалобы, ни звука...
Но видно, как ей тяжело...
В глазах – такая боль и мука!

Восстала синяя волна
И птицу унесло теченьем...
Остались горечь, боль, вина,
Навеки став моим мученьем.

Перевод Аллы Ахундовой

Səni sevdim çox sadəcə...

Səni sevdim gündən-günə daha dolğun, daha incə,
Düşünmədən, daşınmadan, bər-bəzəksiz, çox sadəcə.
Səni sevdim yerə həsrət yağış kimi, leysan kimi,
Səni sevdim gözəlliyə heyran olan insan kimi.
Sadəcə, çox sevdim səni,
Səni sevdim çox sadəcə!..

Mahnılarda anılmadım, dastanlarda yoxdur adım;
Kərəm ünlü aşiqlərin cərgəsində yer almadım,
İçimdəki ağrıların atəşindən kül olmadım...
Sadəcə, çox sevdim səni,
Səni sevdim çox sadəcə!..

Məcnun olub dərddli eşqlə səhralara üz tutmadım,
İnsanlardan uzaq düşüb ceyran-cüyür ovutmadım,
Xəyallara səcdə qılıb vüsalını unutmadım...
Sadəcə, çox sevdim səni,
Səni sevdim çox sadəcə!..

Я просто очень вас люблю

Романс

Люблю всё больше, всё нежней, сильнее и проще...
И не свищу, как соловей в зеленой роще,
Люблю, как любит землю дождь, как ливень – реку,
Простой любовью человека к человеку,
Обыкновенной и особенного свойства,
Я просто очень вас люблю,
Всё очень просто.

Поэт без имени, а песни без названий,
Я не соперник, не участник состязаний,
Я несказанно вас люблю, и без сказаний,
Пока живой не возвращается с погоста,
Я просто очень вас люблю,
Все очень просто.

Да я Меджнун, но не в пустыне же селиться,
И, как дикарь, один с джейранами резвиться.
И, грезя, надо зарабатывать и мыться,
Чтоб не колтун на голове и не короста...
Я просто очень вас люблю,
Все очень просто.

Fərhad olub dəryaları məcrasından döndərmədim,
Xosrov kimi can yanğımı məhəbbətlə söndürmədim...
Dünyanın naz-nemətini sənə bəxşiş göndərmədim...
Sadəcə, çox sevdim səni,
Səni sevdim çox sadəcə!..

Romeo tək tez od alıb yanmaq üçün doğulmadım,
Vaqif kimi pəri, sona göllərində boğulmadım,
Otello tək qısqanlıqdan, ehtirasdan yoğrulmadım...
Sadəcə, çox sevdim səni,
Səni sevdim çox sadəcə!..

Koroğlu tək eşq yolunda davalara alışmadım,
Haray salıb gözəllərin məclisinə qarışmadım;
İste'dadlı aşiq kimi Füzuliylə yarışmadım...
Sadəcə, çox sevdim səni,
Səni sevdim çox sadəcə!..

Səni sevdim gündən-günə daha dolğun, daha incə,
Düşünmədən, daşınmadan, bər-bəzəksiz, çox sadəcə.
Səni sevdim yerə həsrət yağış kimi, leysan kimi,
Səni sevdim gözəlliyə heyran olan insan kimi...
Sadəcə, çox sevdim səni,
Səni sevdim çox sadəcə!..

Я не Фархад, и реки вспять не обращаю,
Я не Вагиф, и сразу всех не обольщаю,
Я вам сокровища дарить не обещаю,
Царям – богатством прикрывать свое уродство,
Я просто очень вас люблю,
Все очень просто.

Я не рожден для страсти пламенной и краткой.
И не для ревности слепой, любви с оглядкой,
Но чтоб любовь не стала тайной и загадкой,
Я обойдусь без театрального помоста,
Я просто очень вас люблю,
Все очень просто.

Я не герой, не Кероглы, я не сражаюсь,
Я на девичник за невестой не врываюсь,
Ни с кем из гениев в любви я не тягаюсь,
Не богатырь, не выдающегося роста,
Я просто очень вас люблю,
Все очень просто.

Люблю все больше, все нежней, сильнее и проще...
И не свищу, как соловей в зеленой роще,
Люблю, как любит землю дождь, как ливень – реку,
Простой любовью человека к человеку,
Но эту песню петь могу и дни, и ночи,
Я просто очень вас люблю,
Ну, просто очень!

Перевод Аллы Ахундовой

Dedim-dedi

- Dedim: Eşq əlindən yarın xəstədir,
Dedi: Xəstə düşən dəstə-dəstədir.
Dedim: Bil, qulağım hələ səsdədir...
Dedi: Aç gözünü, bağlıdır yollar.
- Dedim: Məclis quraq kamanla, neylə,
Dedi: Aram yoxdur məzəylə, meylə.
Dedim: Yar bağında mənə yer eylə,
Dedi: Döşəyindir tikanlı kollar.
- Dedim: Gözlərində şeytan görmüşəm,
Dedi: Naz-qəməzəylə ömür sürmüşəm.
Dedim: Qulluğunda hazır durmuşam,
Dedi: Çox sürünmə, rəngin tez solar.
- Dedim: Yalvarıram rəbbül-ələmə,
Dedi: Alıbsanmı çalma, əmmamə?
Dedim: Rəhm et, ömür yetir tamamə,
Dedi: Yetişməyən ömür kal olar.
- Dedim: Dodaqların azca aralı,
Dedi: Busələrdən dilim yaralı.
Dedim: Qucaqlaram şiltaq maralı,
Dedi: Səadətlə qucağın dolar!
- Dedim: Canım çıxır sən yeriyəndə,
Dedi: Xoşum gəlir qar əriyəndə,
Dedim: Bədən ölür qəlb kiriyəndə,
Dedi: Ruhun ilə oynar bu qollar.

Диалог

- Я болен, я измучен, я влюблён ...
- Таких больных, мой милый, легион!
- Ты что, не слышишь, как мне тяжело?
- Смотри-ка, все дороги замело!

- Давай устроим с музыкою праздник!..
- Опять напиться хочешь, безобразник?
- Впусти меня в свой сад, я – неплохой садовник!
- Исколет лилии колючий твой терновник.

- В глазах твоих, я вижу, чертенята...
- О, да! Связалась с чёртом я когда-то.
- Приказывай! Я весь к твоим услугам!
- Слугой не притворяйся! Будь мне другом!

- О Господи! Молю! Всемилостивый Боже!..
- Ты что, купил чалму, святоша? Непохоже!
- Ну, пожалей, живое зреет зря...
- Незрелый плод, короче говоря...

- Губ не сжимай! Позволь, чтоб я проник...
- Ты поцелуями мне ободрал язык!
- Ну что? Попалась лань в мои силки?
- Прочь! От твоих объятий – синяки.

- Когда тыходишь, дух мой отлетает...
- Люблю смотреть на снег, когда он тает...
- Без ласки тело гибнет вообще!..
- Вот-вот! Пора подумать о душе!

Перевод Аллы Ахундовой

Aramızda soyuqluq var

Aramızda soyuqluq var,
Aramıza qar düşüb.
Könlümü bağlayıb qubar,
Könlümə bir yar düşüb.

Mən ki bir od parçasıyam
Əridərəm qarları.
Mən ki yardan almadım kam,
Xoş qılıq görüm barı.

Qar əriyib sellər axar,
Gedər ağrı- acılar.
Gülümsəyər nazlı bahar,
Bağlı yollar açılar.

Baharda gül-çiçək açar,
Yara çələng hörərəm,
Rəhmə gəlsə sevgili yar
Mən də bir gün görərəm.

Между нами охлажденье

Между нами охлажденье,
Между нами лёд... снега...
Дорогая – в убежденье –
Мне другая дорога.

Знаешь, парень я горячий,
Я снега - то растоплю.
Словом, так или иначе,
Холодам не уступлю.

Лёд растает, растечётся,
Испарится, как-нибудь...
Там, глядишь, весна начнётся
И к тебе откроет путь.

А весной пойдут цветочки,
Я сплету тебе венок.
И теплее станут ночи,
И наступит мой денёк!

Перевод Аллы Ахундовой

Yadıdamı

Yadıdamı, xoş baxışdan
Könül həyəcan duyardı,
Bir oğlan da yaramışdan
Xəyallarla yaşayardı?

Yadıdamı, arxımızdan
Böz-bulanlıq su axardı,
Bir oğlan da ağ kağızdan
Hey gəmilər axıdardı?

Yadıdamı, lövbər salıb
O gəmilər dayanardı,
Bir oğlan da izin alıb
Göy sahilə yollanardı?

Yadıdamı, o sahilə
Gülə bənzər bir qız vardı,
Bir oğlan da xeyli zildə
Bülbül kimi oxuyardı?

Ты помнишь?

Ты помнишь, как же волновалась
Душа на добрый взгляд, привет?..
Был некий мальчик... Что с ним случилось –
Мечтателем от ранних лет?

А помнишь, как ручей в овраге
Водою мутною плескал,
Где некий мальчик из бумаги
Весной кораблики пускал?

А помнишь, ствол карагача
Бумажный флот в плену держал,
И некий мальчик, чуть не плача,
Высоким берегом бежал?

А помнишь, там была девчонка,
Еще цветок, сказал бы я.
И некий мальчик звонко-звонко
Ей пел, не хуже соловья?

Yadımdamı, gəmi getdi,
Gözü yaşla döldü qızın,
Bir oğlan da tamam itdi,
Gül bənizi soldu qızın?

Yadımdamı, arxımızdan
Axan sular quruyardı,
Bir oğlan da ağ kağızdan
Təyyarələr uçurdardı?

Yadımdamı, təyyarələr
Göy üzündə dolanardı,
Bir oğlan da üzdən gülər,
İçdən alışıb yanardı?

А помнишь, как кораблик утлый
Уплыл... и сколько было слёз?
А мальчик вдруг исчез, как будто
Ручей его с водой унёс?

А помнишь, как ручей в овраге,
Пересыхая, замолкал?
И некий мальчик из бумаги
Там самолётик запускал?

Ты помнишь, как он кувыркался,
Парил, взлетал и вниз нырял?
И мальчик, вроде, улыбался,
А в самом деле – умирал.

Перевод Аллы Ахундовой

Qızdırma içində

Üşütdüm, titrətdim, deyən "hazıram",
Ağrı üstələyir, yolu azıram,
Qızdırma içində şer yazıram,
Bitəcəkmə bu silsilə, bilmirəm?

Göylərin yerlərə töhməti varmış,
Hər iki dünyanın vəhdəti varmış,
Əzrailin mənə söhbəti varmış,
Yetəcəkmə bir hasilə, bilmirəm?

Озноб

Озноб. Меня трясёт, я мёрзну, я «готов»!
Я оказался между двух миров.
В больном бреду плету венки из слов,
Что сложится, не сложится, не знаю...

Меж небом и землёю громкий спор,
Уже несут на подпись приговор,
И скоро с Азраилом разговор,
Но чем всё это кончится, не знаю...

Перевод Аллы Ахундовой

Təzadlar

Həyatın al günəşi var, zülməti, küləyi var,
Hər kəsin öz ürəyincə arzusu, diləyi var.

Saraylarda həm əl çalmaq, həm də susmaq gərəyi var,
Aqillərin məclisində hərənin öz rəyi var.

Qəmi həmdəm edənlərin bayatı deməyi var,
Xoşbəxtlərin coşğusu var, oynayıb-gülməyi var.

Pislikdə ad çıxaranın zəhəri var, zəyi var,
Ədalətə uyanların sevgidən bəzəyi var.

Zoru qayda sayanların əldə dəyənəyi var,
Zora qarşı duranların atəşdən köynəyi var.

Zalımların qəlbi daşdır, çətin əriməyi var,
Mərhəmətli insanların ipək tək ürəyi var.

Dünyadan köç edənlərin kəfəndən bələyi var,
Həyata göz açanların eşqi, gələcəyi var.

İnsan ulu, insan cocuq, təzadlı gerçəyi var,
Bir əlində iti bıçaq, birində çiçəyi var.

Контрасты

Огонь и пепел, свет и мрак – природные контрасты жизни,
Есть человечьи: друг и враг, земля чужбины и отчизны.

Есть в залах царственных дворцов молчанье и рукоплесканье,
Звучит в собрание мудрецов за утвержденьем – отрицанье.

И если горе входит в дом – есть скорбных плачей песнопенья,
А если счастье – мы поём другую песнь, до упоенья.

Коварному всегда нужна в чужом бокале капля яда,
А справедливому важна одна любовь, одна награда.

Кто чтит насилье, как закон, у тех топор, дубина, плаха...
Кто злу – живой заслон, на том – неопалимая рубаха.

Жестокосердие – гранит, не плавится и в адской топке,
А милосердие – хранит, оно как прочность в мягком шёлке.

С новопреставленным контраст – есть в новорожденном ребёнке,
И связь – одна и та же бязь – идёт на саван и пелёнки.

А человек плох и хорош, дитя и древний, перевозданный;
В одной руке – кровавый нож, в другой – цветок благоуханный.

Перевод Аллы Ахундовой

Səni

Rəqibə çevrilib dağ da, meşə də,
Ağaclar, göy otlar gizləyir səni.
Bir cığır başında, qalın meşədə
Bir şirindil əğyar gözləyir səni.

Bir ilan qıvrılsa o dar cığırda,
Ayağın búdrəsə çala-çuxurda,
Úrəyinə nəşə damsa axırda
Bil ki, intizarım izləyir səni.

Sən yaşıl meşədə, güllü dağdasan,
Hayıf ki, hayıf ki, çox uzaqdasan,
Yoluna göz dikib bir yazıq insan,
Yamanca, yamanca özləyir* səni.

---

* həsrətini çəkir (sənin)

Ты - слишком далеко

Соперник всюду: человек в толпе,
Он - дерево, гора, он – всё, что окружает...
В густом лесу, на узенькой тропе
Тебя соперник странный поджидает.

Змея ль через тропу переползёт,
Коряга ль под ногу случайно попадёт,
Споткнёшься или сердце, вдруг, замрёт.
Всех ожидание моё преображает.

А ты – в горах, в лесах, ты – высоко...
Увы, увы, ты – слишком далеко...
Ты думаешь, несчастному легко
Стоять и ждать тебя?.. Но ждёт и обожает.

Перевод Аллы Ахундовой

Gözəldir

Bulaq çaya dönür, axır sırhaşır,
Sevdaı meşədə kim pıçıldaşır?
Hər yanda möcüzə, xəyalım çaşır,
Aran da gözəldir, dağ da gözəldir!

Torpaqdan uzaqda, tozdan uzaqda,
Hərcayı, tóhmətli sözdən uzaqda,
Qol-qola gəzməyə gözdən uzaqda
Bağca da gözəldir, bağ da gözəldir!

Rəng verər gözəlin üzü, rəng alar,
Utanıb qızarar, dərddən saralar,
Binadan aybəniz, ya əsmər olar,
Qara da gözəldir, ağ da gözəldir!

Úrək çırpınanda, göz çağıranda,
Nəfəs bir olanda, dil lal olanda,
Dodaq can atanda, sifət yananda,
Sol yanaq da gözəl, sağ da gözəldir!

Прекрасно

Ручей рекою хочет стать, журчит, лепечет...
Всё тихо... Можно угадать, кто в роще шепчет...
Всё – чудо! Не пересказать!.. Душа щебечет.
Прекрасно - просто помолчать и петь – прекрасно!

А как прекрасно, иногда, лицо без маски!
Лицо – белее полотна, чернее ряски...
Есть краски боли и стыда, печали краски,
Краснеть – прекрасно, господа! Бледнеть – прекрасно!

Вдали от пыли городской и грязи сельской,
Вдали от зависти людской, молвы соседской,
Гулять вдвоём, рука с рукой, с улыбкой детской...
Прекрасно – вместе молодеть, стареть – прекрасно!

Когда колотятся сердца, пылают лица,
И два дыхания в одно готовы слиться,
Глаза зовут, а губы ждут, чтоб в губы впиться,
Прекрасно - и дотла сгореть, и тлеть – прекрасно!

Yarım qana-qana kóks ótúrəndə,
Bostanı gül açıb bar gətirəndə,
Aşiq o yerlərdə baş itirəndə,
Şamama da gözəl, tağ da gözəldir!

Yar nazı çəkməyə güc çatmayanda,
Doğru söz qulağa heç batmayanda,
Dózmək istedadı yoxsa mayanda,
Tənə də gözəldir, lağ da gözəldir!

Bir kəs ki, olubdur eşq avarəsi,
Sağalmaz qəlbini didən yarəsi,
Óldürər, dirildər, yoxdur çarəsi,
Ólən də gözəldir, sağ da gözəldir!

Когда от тяжести любимая вздыхает,
Сады цветут, и всё благоухает,
Плод наливается, плеть дыни иссыхает,
Прекрасен - плод, сухая плеть – прекрасна!

И если ласковая прежде – не ласкает,
А уговоры мимо уха пропускает,
А у тебя терпенье иссякает,
Прекрасно – пошутить и потерпеть – прекрасно!

И если кто-то стал любви изгоем,
И собственную смерть зовёт покоем,
Ему, неисцелимому, откроем:
Прекрасно - жить и умереть - прекрасно!

Перевод Аллы Ахундовой

Keçmiş

Gələcək arzumdur, keçmiş xəyalım,
Biri əlçatmazdır, biri ünyetməz.
Birindən pay umar eşqim, amalım,
Birin həsəti, nisgili bitməz.

Zaman yaddaşımı súpürüb-silir,
Nə qədər siləcək bir allah bilir.
Dumanlar búrúyúr ötən günləri,
Məndən uzaq dúşmús o kúskünləri.

Əyri budaqlardan enir yarpaqlar,
Açır qucağını qara torpaqlar.
Bağımı búrúyúr gur xəzanələr,
Könlümü sızladır son tərənələr.

Fikir karvanını saxlamaq olmaz,
Ağıl güc gəlsə də, ürək aldatmaz.
Qarşıda nə varsa, yaradan qurur,
Könlümsə keçmişlə oturub-durur.

Прошлое

Надежды – будущее, прошлое – мечтанья.
Недосягаемость – в одном, в другом – молчанье.
В одном – успеха ждешь, удачи, лучшей доли,
В другом – такая бесконечность боли!

Что время в нашей памяти стирает?
И что ещё сотрёт? Бог его знает!
А память – это пыльный манускрипт
С давно забытым перечнем обид.

С кривых ветвей срывает ветер платья,
Земля открыла всем свои объятия.
Смертельной желтизной мой сад покрыт,
Мотив прощальный раны берedit.

Мысль улетает птицей, кто поймает?
Ум обольстит, но сердце не обманет.
Что впереди? Узнаем, кто дождётся...
А сердце с прошлым ни на миг не расstaётся.

Перевод Аллы Ахундовой

Dumanlı dünya

Haqqa, ədalətə həsrət qalmışam,
Xəyal dünyasında məskən salmışam.
Arxa çevirmişəm nifrətə, kinə,
Açıq səmalarda qanad çalmışam,
Xəyal dünyasında məskən salmışam.

İrəli üfúqdə bulud súrúnúr,
Arxa tərəflərdə duman görünúr.
Ayağım yerlərdə, əlim göylərdə,
Ulduzlar qaramtıl tülə búrúnúr,
Arxa tərəflərdə duman görünúr...

Nazlı canan daha nazım çəkməyir,
Tanrı yolum boyu çiçək əkməyir;
Yollar həməən yoldur, mənzilsə yaxın,
Qamçı göydə qalıb, atım səkməyir,
Tanrı yolum boyu çiçək əkməyir.

В иллюзорном мире

Поскольку на земле я правды не добился,
Я в иллюзорном мире поселился.
Отрёкся навсегда от ненависти, зла...
И в небеса на крыльях устремился.
Я в иллюзорном мире поселился.

Вдоль горизонта облако влачится.
А позади – густой туман клубится
Я между небом и землёй лечу...
Звезда спешит за пеленой укрыться.
А позади – густой туман клубится.

Но я своей бесценной - обесценен,
И здесь мой путь цветами не усеян.
И путь всё тот же, как и на земле...
Конь пал, потерян хлыст, я жалок и растерян.
И здесь мой путь цветами не усеян.

Перевод Аллы Ахундовой

Arzu

Təzə bir eşq, təzə arzu, intizar
Qəlbimdə yamanca tutubdur qərar.
Bilmirəm başıma nələr gələcək?!
Nə bilim, bəlkə də bəxtim güləcəkdir?!
Bəlkə çin olacaq dadlı yuxular?!
Eh! Arzudan dadlı dünyada nə var?!

Мечта

В мечтах о новой страсти, увлеченье,
Я сам пришёл к такому заключенью:

Знать не хочу, что пережить придётся?
И, может быть, мне счастье улыбнётся?

Пусть, это сны душевной пустоты...
Но что на свете сладостней мечты?

Перевод Аллы Ахундовой

Kaş sinəndə düyməciyin olaydım

Kaş sinəndə düyməciyin olaydım
Gah örtülü, gah da açıq qalaydım.
Sığınaydım həyəcanla köksünə,
Sinən üstə eşq havası çalaydım.
Gur saçların rəqs edəndə şur ilə
İlişəydim, tellərini yolaydım.

Kaş sinəndə düyməciyin olaydım,
Gecə-gündüz səndə qonaq qalaydım.
Növrəstə ay göy üzündən baxanda
Nurlanaydım, nəşə ilə dolaydım,
Odlu günəş canı oda yaxanda
Özüm yanıb sənə kölgə salaydım.

Если б я был пуговкой твоей

О, если б я был пуговкой твоей,
Той, на груди, где узкий вырез платья...
Я стал бы строгим стражем дверей,
И не пускал других в твои объятия.
Цеплял волос беснующихся прядь,
Так крепко, что придётся выдирать.

О, если б я был пуговкой одной,
Той, перламутровой, на летнем сарафане,
То я бы ночью маленькой луной
Светился в опьяняющем дурмане,
Свет отражал бы в солнечные дни
И сам сгорал, чтоб ты была в тени.

Перевод Аллы Ахундовой

Qədim sual

Bu dünyaya nə gətirdim?
Bu dünyada nə qoymuşam?
Nə bir işi tam bitirdim,
Nə həyatdan tam doymuşam...
Hey çalışdım, hey itirdim,
Nə yoruldum, nə uf dedim...
Nə qazandım, nə gətürdüm?
Nisgil qədim, sual qədim.

Səpdiklərim cücərsə də,
Tufanlara sinə gərmiş.
Haqq-ədalət ölməsə də,
Sarsılırmış, incələrmiş...
Doğru yolun hökmü axır,
Addımbaşı döngələrmiş...
Qəm yağışı və çal-çağır
Bir-birinə tən gələrmiş...

Стариннейший вопрос

Стариннейший тоски стариннейший вопрос:
Зачем живу? Что в этот мир принес?
И что останется от всех моих стараний,
Потерь, приобретений, обещаний?
Что неустанно, не переводя дыханья,
Я делал на Земле? Сплошные начинанья...
Ни одного законченного дела,
И не приелась жизнь, не надоела,
Хотя и дожил до седых волос
Навязчивой тоски навязчивый вопрос...

Но если и взойдет посеянное мной,
Как выдержат удары бурь проростки?
И если выстоят они, какой ценой,
Надломленные слабые подростки?
А верный путь прямым не назовешь –
Сплошные тупики и перекрестки.
Крик ликования сменяет грустный дождь
Чередованья равномерно жёстки.

Перевод Аллы Ахундовой

Rübailər

1

Hər vaxta alışdım, hər üzü gördüm,
Gecəylə öpüşən gündüzü gördüm.
Ürək sadıq qaldı sevgilərinə
Ürəkdə yaşayan hər izi gördüm.

2

Günahkar bəndənin başqa bəndədən,
Kişinin qadından, qızın dədədən
Üzr diləməsi çətin deyilsə,
Cilddən-cildə girmək baş alır nədən?

3

Deyirsən yayğındır tərif söyləmək,
Güclüyə yalvarmaq, təzim etməmək.
Hər şeyin sahibi, sənətkarı var,
Məddahlıq sənətmiş, daha neyləmək?

4

Başlanğıc olubsa, söylə o nədir?
Öncə kainatdır, ya düşüncədir ?
Məhdud ağlımızla əbədiyyəti
Dərk edə bilmirik, iş çox incədir.

5

Nədəndir gen dünya mənə dar gəlir,
Sevinc üz döndərir, intizar gəlir?
Kişiyə ağlamaq yaraşmasa da,
Bəzən ağlamamaq mənə ar gəlir.

Четверостишия

1

Я привыкал к векам и каждой смене лет,
Я видел – целовались тьма и свет,
Но тем, кого любил, остался сердцем верен
И видел каждый шрам на сердце, каждый след.

2

Творенье грешника – творение Творца.
Сын повторяет мать, дочь – своего отца.
Позвольте вас спросить, зачем нам столько копий?
Зачем меняю оболочки без конца?

3

Хвала, ты говоришь, сегодня входит в моду...
Льстить сильным, умолять, поклоны бить в угоду –
О, в этом ремесле мы сами мастера,
И сами сделали своим искусством оду!

4

Начало было, - говоришь... Ну что ж, отлично!
Скажи, сознание или материя первична?
Как нашим ограниченным умом
Постичь вечность - что безначальна, безгранична?

5

Порой мне целый мир не кажется просторным,
Реальным – горе, счастье – иллюзорным.
Мужчине плакать – стыдно! Но порой,
Не плакать – кажется бесчувствием позорным!

6

Doğrumu axıtdım alın tərimi?
Tapdım mı həyatda əsl yerimi?
Cavab axtarmıram bu suallara,
Sadəcə, düşündüm öz qədərimi...

7

Yoxdur bərabərlik qoca dünyada,
Kimi at oynadır, kimi piyada.
Sevgi üstələsə kini, nifrəti,
Əzilməzdi bəşər həddən ziyada.

8

Dünənim bitmişdir, sabahım - duman,
Gedənim itmişdir, gələnim - güman,
Ortada durmağa nə yer, nə vaxt var,
Dayanmayı r zaman, dəyişir məkan.

9

Kövrəkdir hər günüm, heyhat, hər anım.
Çıxacaq əlimdən bir gün sükanım.
Cismani varlığım yetəcək sona,
Könüllər mülkünə qalır gümanım.

10

Başqa fəzalarda gördüm yerimi,
Ağlatdım, sızlatdım şe'r pərimi.
Ağlın gözü ölçüb-biçməsin deyə,
İçimdə gizlətdim şe'rlərimi.

6

На что же я потратил столько сил?
Зачем я на дорогах грязь месил?
Я не ищу ответы на вопросы,
Я, просто так, подумал и спросил.

7

Нет равенства. Не знаю о таком.
Кто на коне гарцует, кто пешком.
А кто идти не может, этих топчут.
Одни – копытами, другие – башмаком.

8

Ни прочности ни в чём, ни постоянства!
Туман надежд на равенство и братство...
Ни времени, ни места встать, понять...
А время движется, меняется пространство.

9

Жизнь! Каждым твоим днём, минутой дорожу...
Однажды руль в руках не удержу, -
И рухнет власть презренной брэнной плоти,
Надеюсь, в Царство Духа ухожу...

10

Я шёл к своим, но не было своих...
И Муза плакала и выла за двоих...
Боясь гармонию рассудочностью мерить,
Я прятал ото всех неизречённый стих.

11

Qayda yaradanam, qayda pozanam,
Sufiyəm, Dərvişəm, Dəli Ozanam.
Şairlik sevdası yoxdur başımda,
Məhəbbət coşanda şe'r yazanam.

12

Karvan köçür, yola salmaq vaxtıdır,
Küsmüşəm, könümüm almaq vaxtıdır.
Laylası əksikdir nazik ömrümün,
Çal, aşiq, çal, qardaş, çalmaq vaxtıdır.

13

Dərinə nüfuz et, düşünmə üzdən,
Vaz keçmə gecədən, bezmə gündüzdən.
Ədalət nur saçar ömür yoluna,
Doğru seçə bilsən ayrını, düzdən.

14

Ürəyə düşən iz itmir ki, itmir,
Eşqin tərənnümü bitmir ki, bitmir,
Bəstəkar, ya şair, alim, ya rəssam,
Ömür həsr etsə də, yetmir ki, yetmir.

15

Nədir ölçü, nədir çəki dünyada?
Sevgi hökm edəydi təki dünyada.
Öləcəm qəlbimdə son məhəbbətim,
Gör necə xoşbəttəm iki dünyada.

11

Законник, грамотей, творец и разрушитель
Я - Софий, я - дервиш, безумный я сказатель
Меня поэтом делает любовь,
А не любовь к стихам, в любви я - небожитель.

12

Уходит караван, в дорогу проводи,
Обидели тебя, обидчиков прости.
Но сколько можно нежностью баюкать?
Играй, певец, играй! Буди меня, буди!

13

Не видишь сути, не суди другого.
Бежишь от тьмы ночной и светоча дневного,
Кричишь о справедливости, а сам
Не можешь отличить кривое от прямого.

14

А след в душе не зарастает, не стирается...
Звучит мелодия любви, не обрывается.
Пытается поэт, художник, музыкант
Недостижимое достичь – не получается...

15

Попробуй, этот мир измерь, попробуй, взвесь!
Вот если бы Любовь мир захватила весь,
Любовь была б мерилем жизни, смерти,
И счастливы мы были там и здесь.

Перевод Аллы Ахундовой

Rübailər

1

Dərinə nüfuz et, düşünmə üzdən,
Vaz keçmə gecədən, bezmə gündüzdən.
Ədalət nur saçar ömür yoluna
Doğru seçə bilsən ayrını düzdən.

2

Kövrəkdir hər günüm, heyhat, hər anım.
Çıxacaq əlimdən bir gün sükanim.
Cismani varlığım yetəcək sona,
Könüllər mülkinə qalır gumanım.

Четверостишия

1

Не жди от жизни удара
Груз забот - это вовсе не кара.
Доходи во всем до сути,
Правда -кривде не пара.

2

Однажды выскользнет из рук
Каждый миг и каждый звук.
Тело бренно, надежда – на душу,
На сердце шемящий стук.

Перевод Динары Каракмазли

Fikir yükü

Fikir yüklü sənətkaram,
Düşünürəm aram-aram;
Tanrım saxla nəzərimdə
Bu torpağın üzərində
Düşündükcə bəxtiyaram...

Bilirəm ki, son anda da,
Gözlərimi yumanda da,
Qaranlığa işıq salıb
Xəyallar çatacaq dada –
Bu dəfə də dərdə qalıb
Məni yerdən götürəcək,
Qucağında layla çalıb
Son mənzilə ötürəcək...

Ноша дум

Да! Я художник! Я – творец!
И пучина дум со мной повсюду
Так я жил и жить я буду.
Хоть я и смертен,
Не боится тлена разум,
Нигде не брошу ношу дум,
Создатель, знай,
Кумир мой – ум,
Во сне и наяву,
Мыслю – значит живу.

И в свой последний час,
Когда придет пора уйти навеки,
Знаю я,
Что и тогда,
Подхватят меня с земли,
Крылья моей мечты.
Мысль моя,
Моя изначальная суть
Мне споет колыбельную,
Провожая в последний путь.

Перевод Динары Каракмазли

Ölümə nə var ki

Ölümə nə var ki, gülüm?!
Yaşamaqdır bu dünyada ən ağır iş...
Tək bir dəfə gəlir ölüm
Tək bir dəfə qalib gəlir o insana.
Yaşamağın dərdi isə yetmir sona,
Yaşamağın odu ilə
Əriyirik
Bir şam kimi gilə-gilə.

Yaşamaqdır bu dünyada ən ağır iş...
Demə insan əzablara məhkum imiş.
Həyat nəymiş?
Var olmaq uğrunda dava?!
Bu doğrusa,
Dava varsa
Uduzan da, udan da var,
Bir-birinə yağ kəsilir insanlar...
Haqqı-sayı itiririk
Mərdi haqsız qova-qova-
Tüğyan edir yaşamaq uğrunda dava.

Смерть взяток не берет

Не смерть страшна, мой цвет,
В этом мире ты жизни бойся.
Отодвинув солнце с лица,
Смерть лишь раз задувает свет,
А жизни боль не знает конца.
От огня жизни и таем,
Как свеча
Капля за каплей...

Во имя жизни идет сражение,
Во имя того, чтобы – быть.
И затем... обрывается нить
И это нам точно не изменить...

И если жизнь – это поле битвы,
То можно вести здесь речь,
О тех, кто не знает молитвы,
И о тех, кто за нее заносит меч.
И все во имя жизни...

Bir qəhrəman, ya bir zəngin, ya bir aqıl
Əzrayıl açan cəbhədə
Oldumu nəyəsə nail?!
Nə qorxu bilir, nə hədə,
Nə rüşvət alır Əzrayıl!
Qəhrəman, zəngin, ya aqıl
Fərqi yoxdur, əcəlin nəzəri birdir,
Ölüm qarşısında hamı bərabərdir.

Ölümə nə var ki gülüm?!
Bircə dəfə gəlir ölüm,
Ölüm deyil həyatda ən böyük zülm,
Yaşamaqdır bu dünyada ən ağır iş.
Varlığımız yoxluğa doğru bir giriş,
Həyatımız ölümə gedən yol imiş...

Но лишь до той черты,
Где поджидает ангел смерти – азраил,
И в царствии его никто не властелин,
Не знает он сочувствия, и он неумолим,
И взятки не берет...
Не сладит с ним и подхалим,
И герой, и богач, и мудрец –
Все равны перед ним,
Всех ждёт один конец.

Не смерть страшна, мой цвет,
Один только раз побеждает смерть,
Один только раз задувает свет.
К тому же, заметить хочу,
Что жизнь, мой цветок,
Не каждому по плечу.
И наш бранный путь
На этом белом свете,
Это всего лишь шествие к смерти.

Перевод Динары Каракмазли

Gülnarə Cahan
(1948)

Sevirəm səni

Sevirəm mən səni,
günahlarınla.
Çünki pozulmayan
    əhdəm, ilqaram...
Bütün səhvlərinə
Göz yuma billəm,
Ancaq ki, yalanı
    bağışlamaram!..

Люблю тебя

Люблю тебя,
Хоть с грехами.
Других слов
    не нахожу ...

Смотри,
Ошибки я прощаю,
Но обман я
не прощу!..

Перевод автора

Bir günlük ayrılığın

Bir günlüyə gedibsən,
Dünyam niyə boşaldı?
Kölgə həmin, ev həmin,
Həmin günəş, işartı.
Tanış yollar, izlərlə
Gəzirəm intizarlı.
Bir günlük ayrılığın
Necə soyuqlu, qarlı...

Ты уехал, хоть на день...

Ты уехал, хоть на день,
Пусто стало в мире вдруг
Тот же дом, и та же тень,
Те же ёлочки вокруг...
По знакомым нам местам
Точно так же я хожу.
Вроде, нечего скучать,
Почему же я грущу?..

Перевод автора

Sənin adından bir ad dedilər...

Sənin adından bir ad dedilər,
Bilmədim, sənsənmi, yoxsa adındı?
Diksindim, boylandım,
Gördüm, adın imiş, başqa qadındı...
Hardansa nərgizin ətri gəlirdi,
Bahar gətirmişdi şəhərə sarı.
Kim isə astadan hey oxuyurdu
                                    həzin bir mahnı...
... Gedirəm yol ilə, gözümdə ümid,
Bir təsadüf üçün əsir ürəyim;
Bu axın içində nə qədər insan...
Səni görəmmirəm, bəs mən neyləyim?!..

Что-то ласково спросили...

Что-то ласково спросили,
В сердце ёкнуло: Не ты ли?
С трепетом и замирая
Оглянулся умирая.
Смотрю, ищу, как чудной,
Где же, где же лик родной?
Память, словно, пробудилась,
Может это всё приснилось?
Увы, я понял: Тебя нет.
Не озарил меня твой свет.
Будто, всё осиротело.
... Идёт мимо людской поток,
Я среди них так одинок...
Шуршит и падает листва,
Покинутый иду едва.
В раздумьях всё брожу-брожу,
Без тебя с ума схожу.

Перевод автора

Təkrarolunmazlıq

Təkrarolunmazdır
    hər anımız, dəqiqəmiz,
Kədərimiz, sevincimiz...
Gördüyümüz, etdiyimiz,
Gəlməyimiz, getməyimiz...
İnsanlar, axı,
    təkrarolunmazlıq
        hər birimiz!..

Неповторимость

Неповторим
наш каждый миг,
и каждый час.
Грусть, радость...
Что создаем,
и что творим...
Люди,
ведь, каждый из нас
неповторим!..

Перевод автора

Sahilimə çevril mənim

Sahilimə çevril mənim,
Arzu, ümid sahilimə.
Dənizinə dönüm sənin,
Can at mənim
    intizarlı sahilimə.

Будь берегом моим

Будь берегом моим,
Берегом желаний,
надежды, тепла.
Стану морем твоим...
Моя душа, о берег,
тобою полна!..

Перевод автора

Getmək istəyirsən...

Getmək istəyirsən, get,
nə deyim...
Nəğmələrimi neyləyək bəs,
Sən ki, nəğmələrimdəsən?!
Getmək istəyirsən, get
Gözlərimi neyləyək bəs,
Gözümdəsən!
Hər cizgimdə, üzümdəsən!..
Düşüncəmdə, xəyalımda,
Məqsədimdə, amalımda...
sənsən!
Ürəyimdə,
Diləyimdə
Sənsən!
Getmək istəyirsən, get, nə deyim.
Sən işıqlı bu dünyamsan,
Mən işıqsız, bu dünyasız
Bəs neyləyim?!..

Хочешь уйти...

Хочешь уйти,
    что ж, уходи...
А как песни,
Ты же в песнях?!
Хочешь уйти,
    что ж, уходи,
А как глаза,
Ты же в глазах!
В душе, в сердце, в мыслях ты!
В мечтах, в грёзах, в слезах ты!
Моя слабость, моя сила,
За тебя ж, я жизнь любила!..
Награда, моя примета,
Без тебя мне нету света!..
Хочешь уйти, что ж, уходи...

Перевод автора

Afrodita

Elə bildim Afrodita
göydən yerə enib gəlib.
Ey gözəllik, ey məhəbbət ilahəsi!
İllər boyu gözləmişəm
mən bu kəsi,
mən bu səsi...
Gəlib çıxıbsan, nəhayət.
Ancaq mənim ömür atım
yorulub, cığırda çıxıb...
Əfsus, heyhat!..

Афродита

Не Афродита ли
спустилась с небес –
Богиня любви, красоты?
Не ты ли, эта, моя Афродита?..
Как долго я тебя искал.
Пока нашел,
Конь моей жизни проскакал,
так устал,
С пути сошёл.

Перевод автора

Ulduzları sayıram

- Mənim balam,
axşam düşdü,
gəl daha!

Yaxşı balam,
gecdir daha,
dursana!..
Çağırım neçə kərə?!..
Uşaq göyə baxırdı,
İstəmirdi ayıram.
Bir də, görün, nə dedi:
- Fikrimi qarışdırma,
Ulduzları sayıram!

Считаю звёзды

- Сыночек мой,
уже вечер, иди домой!
Хороший мой,
темнеет ведь, иди, родной!..
Ну, сколько можно звать тебя,
Да, посмотри же, на меня!
А мальчик-то, в небо глядел,
Неотрываясь всё смотрел.
Затем задумчиво сказал:
Погоди же, не сбивай,
Считаю звёзды, не мешай!

Перевод автора

İslam Türkey **(1950)**

Sabah

Qırmızı bir səhər gələcək sabah,
Günəş övcumuzda oyanacaqdır.
Qırmızı bir xəbər gələcək sabah,
Dünya qırmızıya boyanacaqdır.

Qırmızı gecələr olacaq sabah,
Qırmızı yuxular görəcəyik biz.
Eh, nələr olacaq...
Öz-özümüzə,
Haçansa imtahan verəcəyik biz...

Завтра

Жаркой молодостью наливайся,
Рассвет над Землей,
Завтра солнце
С ладоней поднимается наших.
Слово Времени,
Грянь откровенно над новой зарей,
Мир,
Откройся глазам человечества,
Правдой украшен.
Будет красное утро
И красные стекла домов.

Будут красные сны,
Как надежды прекрасные лики.
Жизнь, пролейся в грядущее
Светом великих умов,
Принимай у эпохи самой
Справедливость, экзамен великий.

Son g n  olacaq ahın, amanın,
Arzunun,  midin yolları ađdı.
Ađ  z  yanında
Qoca dünyanın
Sabah qara  z  qızaracaqdı.

Qırmızı yađırlar yađacaq sabah,
Qırmızı ulduzlar dođacaq sabah,
Qırmızı yuxular görəcəyik biz,
Qırmızı suallar verəcəyik biz...
Əlvida, əlvida qara kölgələr!
Əlvida, əlvida qara b lk l r.

На часах бытия
Пробил час искупления слёз,
Заалел небосвод,
Горы алые, алые воды...
Потемнело лицо твоё,
Золото жадный колос,
Просветлело лицо твое,
Вестница счастья, Свобода.

Хлынут с неба
Весёлые стрелы дождей,
Хлынет сила
В усталые руки людей.
Вспыхнут в памяти
Строки всемирных поэм –
Жгучей вязью
Назревших вопросов и тем.
Наступай, торжество
Наших дел, наших солнечных дней
На Земле, выплывающей к свету
Из мрака теней!

Перевод Вячеслава Зайцева

Bu yol bizi hara çəkir görəsən?..

Biz haçandı minmişik bu qatara,
Yolumuza baxan aymı, mayakımı?..
Bu intizar görən nə vaxt qurtarar,
Bilməyirik yol yaxınımı, uzaqımı,
Bu yol bizi hara çəkir görəsən?

Bu qatarda göz açmışıq dünyaya,
Burda bilet bir ömürdən bahadır.
Gör bir harda göz açmışıq dünyaya,
Bəlkə də yol bu qatardan qısadır?..
Bu yol bizi hara çəkir görəsən?

Yükümüz yox, uzağıq hər şübhədən,
Nəyimiz var bir ürəkdən savayı?
Daha vaxtın saçlarına düşür dən,
Nəsə deyir təkərlərin harayı,
Bu yol bizi hara çəkir görəsən?

Yuxumuzu oğurlayıb, yatanlar,
Ömrümüzdən nə vermişik obaya?
Yolumuza atəş yağar, qar yağar,
Atılmışıq sərt axına, gur çaya,
Gedirikmi,
Gəlirikmi dünyaya,
Bu yol bizi hara çəkir görəsən?..

Нам светит путевой зелёный свет

Нам светит путевой зелёный свет!
Благословенны даль, и путь, и поезд!
Мы едем,
Ни о чём не беспокоясь,
Сквозь время
В наступающий рассвет.
Откуда и куда ведут дороги?..

Подрагивает полка дни и ночи.
Ни в ком не вызывая удивленья.
В активе – сердце
Да стихотворенье.
Нам светит путевой зелёный свет.
Откуда и куда ведут дороги?..

Дымят стальные буксы, приустанов...
Но, может, пусть оставшийся короче,
Чем этот гроыхающий состав?
Откуда и куда ведут дороги?..

Нет багажа.
И зависти к нам нет.
Мой жесткий
Честно выправлен билет,

Стучат колеса,
И за часом час
В зеленом сокращается свеченье
Стальная нить
До пункта назначенья –
Туда, куда ведут дороги нас.

Перевод Перевод Вячеслава Зайцева

Nizami Elyanar (1952)

Gülən görmüşəm

Şairə Valentina Yefimovaya
həsr edilib

Ədalı gözələ köləyəm, qulam,
Gülləri düzəndə telə görmüşəm.
Ayrılıq oduna yandıra, yaxa,
Vüsal arzulaya, dilə görmüşəm.

Qiblə sanıb gözəlliyə üz tutdum,
Pir bilib, mən hər işimi düz tutdum,
Yadımdan çıxartdım, demə untdum,
Kamil dərs almışam, belə görmüşəm.

İncəlik bir şərti, nazənin ola,
Səni arzulayıb gəzənin ola,
Qaşqabaq sallaya kūsənin ola,
Axırda danışan, gülən görmüşəm.

Восточный мадригал

Посвящается поэтессе
Валентине Ефимовской

Красавицы покорнейший слуга,
Цветком главу венчающей увидел.
Была близка, но сердцем далека,
Меня не замечающей увидел.

Я поклонился красоте-святыне,
Недосягаемой в своей гордыне,
Мне был урок, и помнится поныне,
Мечту свою мечтающий увидел.

На то и чары – взором мимолетным
Пленить сердца томленьем безысходным,
И ранить невниманием холодным,
Но я и льдину тающей увидел.

Перевод Сеявуша Мамедзаде

Van Qoq

Tale yar olmadı, dövrən da zülmkar,
Adamlardan qaçıb çöllərdə yatdı.
Təbiət vurğunu böyük sənətkar
Hansı məhəbbətlə yazdı, yaratdı?

Uşaqkən biçildi boynuna kədər,
Sənətdə ucaldı, məqsədə yetdi.
Dərd əmdi, qəm yedi bu yaşa qədər,
O dövrün zülmünə baş qoydu getdi.

Kirayə haqqına çatmadı gücü,
Ehtiyac içində yaşadı müdam.
Dünyanı gül-çiçək içində gördü,
Ömrünü zillətdə keçirən adam.

Qapıdan qovuldu, səfil yolçu tək,
Qul tək əyilmədi dövrün hökmünə.
Qəsdinə durmuşdu zaman ovçu tək,
O minnətdar oldu tək ölümünə.

Ван Гог

Судьба его бедой не обделила,
Испил он чашу горькую до дна.
Бежал он от людей. Тщета была постыла.
Блаженному нужна лишь тишина.

Он выстрадал грядущие открытия,
Искал уединенно красоту
И поверял волшебные нити
Загадочному белому холсту.

В безмолвии ночей своих бессонных
Работал кистью нервно и спеша,
И расцветал невиданный подсолнух,
А на квартплату не было гроша.

И гнали гениального изгоя
От всех парадных и глухих дверей.
И канул он в мир вечного покоя,
Не зная славы будущей своей.

Перевод Сеявуша Мамедзаде

Bayatılar

Qızıl gül olmayaydı,
Sarılıb solmayaydı.
Bir ayrılıq, bir ölüm
Heç biri olmayaydı.

Qış dolanar, yaz gələr,
Ördək gələr, qaz gələr.
Əgər kağız olmasa,
Yarpaq üstə yaz, gələr.

Aç qoynunu, úşúdúm yar
Ləbindən nuş edim yar.
Sən çor de, mən can deyim
Tək səni eşidim yar.

Mən cavanam utancaq
Başımda vardı sancaq.
Nə qız oldum, nə gəlin
Odlara yandım ancaq.

Qoşun gələr, yan gedər,
Açma yaram, qan gedər.
Yüz min təbib neyləsin,
Əcəl gəlsə can gedər.

Баяты

Лучше б саду не цвести,
Если надо отцвести.
Если б можно было смерть
И разлуку отвести!

Улетают журавли,
Ливни горькие пошли.
Нет бумаги у тебя –
На листочке весть пошли.

Поднимает ветер вой,
Замерзаю дверь открой.
Ты брани меня, как хочешь,
Только б слышать голос твой.

Горько я рыдать должна,
Горько я страдать должна.
Кем же стала я теперь –
Ни невеста, ни жена.

Врач посмотрит, боль уймёт,
Ты ему позволь – уймёт.
Сто врачей в одном бессильны
Смерть придёт – так жизнь уйдёт.

Перевод Владимира Гафарова

ŞAİRLƏRƏ GÖRƏ İNDEX

<i>Şair</i>	<i>şeir</i>	<i>səh.</i>	<i>Tərcüməçi</i>	<i>Tərcümə</i>	<i>səh.</i>
	Bayatılar	308	<i>Владимир Гафаров</i>	Баяты	309
<i>A.A.Ахматова</i>	Настоящую нежность не спутаешь	112	<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Təbii zəriflik gəlməz ölçüyə	113
<i>A.A.Ахматова</i>	Я с тобой не стану пить вино	114	<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Mən səninlə şərab içməyəcəyəm	115
<i>Алла Ахундова</i>	Еще не осень, еще рано	136	<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Hələ payız deyil	137
<i>Məmməd Araz</i>	Dünya sənin, dünya mənim...	176	<i>Firəngiz Nasirova</i>	The World is Yours, The World is Mine	177
<i>Tina Arena</i>	Abraham Lincoln Walks Midnight	80	<i>Vahid Ərəb</i>	Abraham Linkoln gəzir gecələr	81
<i>Tina Arena</i>	I want To Spend My Lifetime Loving You	76	<i>Vahid Ərəb</i>	Bütün həyatım boyu səni sevərək yaşamaq istəyirəm	77
<i>Hüseyn Arif</i>	Şer deyilmi?	150	<i>Firəngiz Nasirova</i>	Isn't It a Poem, My lovely Friend?	151
<i>Mathew Arnold</i>	Longing	56	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Həsret	57
<i>Mathew Arnold</i>	No Enemies	58	<i>Firəngiz Nasirova</i>	Düşmənsiz	59
<i>E.A.Баратынский</i>	Мой дар убог и голос мой не громок	96	<i>Hamlet İ saxanlı</i>	İstedaddan kasıb, səsdən zəifəm	97
<i>Howard Barnes</i>	I'm sending back your roses	84	<i>Mərufə Mədətova</i>	Qaytarıram geri	85
<i>William Blake</i>	A Poison Tree	20	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Zəhər ağacı	21
<i>William Blake</i>	From "The Rossetti Manuscript"	18	<i>Hamlet İ saxanlı</i>	"Rossetti əlyazması"ndan	19
<i>William Blake</i>	Infant Sorrow	26	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Körpə kədəri	27
<i>William Blake</i>	Love's secret	24	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Məhəbbət sirri	25
<i>William Blake</i>	The Sick Rose	16	<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Xəstə qızıl gül	17
<i>William Blake</i>	The Human Abstract	22	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	İnsan mücərrədliyi	23
<i>George Gordon Lord Byron</i>	Remind me not	40	<i>Mərufə Mədətova</i>	Mənə xatırlatma	41
<i>George Gordon Lord Byron</i>	So we'll go no more a-roving	32	<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Sərsəri tək gəzən deyilik daha	33
<i>George Gordon Lord Byron</i>	Twilight	34	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Axşamçağı	35
<i>George Gordon Lord Byron</i>	When We Two Parted	36	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Biz ayrılanda	37
<i>Cəfər Cabbarlı</i>	Ölkəm	148	<i>Firəngiz Nasirova</i>	My country	149

<i>Gülnarə Cahan</i>	Afrodita	294	<i>Гюльнара Джахан</i>	Афродита	295
<i>Gülnarə Cahan</i>	Bir günlük ayrılığın	284	<i>Гюльнара Джахан</i>	Ты уехал, хоть на день...	285
<i>Gülnarə Cahan</i>	Getmək istəyirsən...	292	<i>Гюльнара Джахан</i>	Хочешь уйти...	293
<i>Gülnarə Cahan</i>	Sahilimə çevril mənim	290	<i>Гюльнара Джахан</i>	Будь берегом моим	291
<i>Gülnarə Cahan</i>	Sevirəm səni	282	<i>Гюльнара Джахан</i>	Люблю тебя	283
<i>Gülnarə Cahan</i>	Sənin adından bir ad dedilər...	286	<i>Гюльнара Джахан</i>	Что-то ласково спросили...	287
<i>Gülnarə Cahan</i>	Təkrarolunmazlıq	288	<i>Гюльнара Джахан</i>	Неповторимость	289
<i>Gülnarə Cahan</i>	Ulduzları sayıram	296	<i>Гюльнара Джахан</i>	Считаю звёзды	297
<i>Thomas Campbell</i>	The river of life	30	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Ömür çayı	31
<i>Eric Clapton and Jim Gordon</i>	Layla	74	<i>Şahin Xəlil</i>	Leyla	75
<i>Nizami Elyanar</i>	Gülən görmüşəm	304	<i>Seяvuyи Mамедзаде</i>	Восточный мадригал	305
<i>Nizami Elyanar</i>	Van Qoq	306	<i>Seяvuyи Mамедзаде</i>	Ван Гог	307
<i>C.A. Есенин</i>	Ведь знаю я и знаешь ты	130	<i>Knyaz Aslan</i>	Bilirik ki, hər ikimiz	131
<i>C.A. Есенин</i>	Вечером синим, вечером лунным	116	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Cavandım, qəşəngdim ötən əyyamlar	117
<i>C.A. Есенин</i>	До свиданья, друг мой, до свиданья	124	<i>Knyaz Aslan</i>	Salamat qal, əziz dostum, salamat	125
<i>C.A. Есенин</i>	Какая ночь! Я не могу	128	<i>Knyaz Aslan</i>	Aylı gecə! Eşikdəyəm	129
<i>C.A. Есенин</i>	Молитва матери	120	<i>Knyaz Aslan</i>	Ana duası	121
<i>C.A. Есенин</i>	Ну, целуй меня, целуй	118	<i>Knyaz Aslan</i>	Di, öp məni, öp məni sən	119
<i>C.A. Есенин</i>	Письмо матери	132	<i>Knyaz Aslan</i>	Anama məktub	133
<i>C.A. Есенин</i>	Прощай, Баку! Тебя я не увижу	122	<i>Knyaz Aslan</i>	Əlvida, ey Bakı! Ayrılıq gərək	123
<i>C.A. Есенин</i>	Цветы мне говорят – прощай	126	<i>Knyaz Aslan</i>	Əlvida, söyləyir çiçəklər mənə	127
<i>A.A. Фет</i>	Я пришёл к тебе с приветом	108	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Sənə gətirdim salamlar	109
<i>W.E.Hawkins</i>	Ask me, why I love you	86	<i>Sevil Gültən</i>	Niyə sevirəm səni	87
<i>Robert Herrick</i>	To Dianeme	14	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Sənə, Dianeme	15
<i>Langston Hughes</i>	As I Grew Older	66	<i>Vahid Ərəb</i>	Böyüdükcə	67
<i>Langston Hughes</i>	Pride	70	<i>Vahid Ərəb</i>	İftixar	71
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Aramızda soyuqluq var	242	<i>Алла Ахундова</i>	Между нами охлаждение	243

<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Arzu	262	<i>Алла Ахундова</i>	Мечта	263
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Bu da bir həyatdı	190	<i>Firangiz Nasirova</i>	This is a life as well	191
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Dedim-dedi	240	<i>Алла Ахундова</i>	Диалог	241
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Dənizdə bir quş...	234	<i>Алла Ахундова</i>	На море птица	235
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Dumanlı dünya	260	<i>Алла Ахундова</i>	В иллюзорном мире	261
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Fikir yükü	276	<i>Динара Каракмазли</i>	Ноша дум	277
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Gözəldir	254	<i>Алла Ахундова</i>	Прекрасно	255
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Kaş sinəndə düyməciyin olaydım	264	<i>Алла Ахундова</i>	Если б я был пуговкой твоей	265
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Keçmiş	258	<i>Алла Ахундова</i>	Прошлое	259
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Qədim sual	266	<i>Алла Ахундова</i>	Стариннейший вопрос	267
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Qızdırma içində	248	<i>Алла Ахундова</i>	Озноб	249
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Ölümə nə var ki	278	<i>Динара Каракмазли</i>	Смерть взятку не берет	279
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Səni	252	<i>Алла Ахундова</i>	Ты – слишком далеко	253
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Səni sevdim zox sadəcə...	236	<i>Алла Ахундова</i>	Я просто очень вас люблю	237
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Rübailər	268	<i>Алла Ахундова</i>	Четверостишия	269
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Rübailər	274	<i>Динара Каракмазли</i>	Четверостишия	275
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Tək qalmaq istəyirəm	182	<i>Firangiz Nasirova</i>	I want to be alone	183
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Təzadlar	250	<i>Алла Ахундова</i>	Контрасты	251
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Təzadlar	180	<i>Firangiz Nasirova</i>	Contrasts	181
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Yadımdamı	244	<i>Алла Ахундова</i>	Ты помнишь?	245
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Yadımdamı	186	<i>Firangiz Nasirova</i>	Do You Remember?	187
<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Yaşamağa nə var ki!...	194	<i>Firangiz Nasirova</i>	The life would be so easy!..	195
<i>В.А.Жуковский</i>	Песня	94	<i>Hamlet İ saxanlı</i>	Нəғмə	95
<i>Sidney Keyes</i>	War Poet	72	<i>Vahid Ərəb</i>	Hərb şairi	73
<i>Əli Kərim</i>	Ağrıya bir-iki söz	228	<i>Динара Каракмазли</i>	Несколько слов о боли	229
<i>Əli Kərim</i>	Bu Göyçaydır...	214	<i>Динара Каракмазли</i>	Река Гей-чай	215
<i>Əli Kərim</i>	Gəldim bu yerlərə	210	<i>Динара Каракмазли</i>	Сцепив на затылке руки	211

<i>Əli Kərim</i>	Habil	230	<i>Динара Каракмазли</i>	Габиль	231
<i>Əli Kərim</i>	İki sevgi	174	<i>Firangiz Nasirova</i>	Two loves	175
<i>Əli Kərim</i>	Nəğmələrin yuvası	212	<i>Динара Каракмазли</i>	Гнездо песен	213
<i>Əli Kərim</i>	Vəsiyyət	222	<i>Динара Каракмазли</i>	Завещание	223
<i>Əli Kərim</i>	Uşaqlar çimir	218	<i>Динара Каракмазли</i>	Дети купаются	219
<i>Rudyard Kipling</i>	If...	64	<i>Mərufə Mədətova</i>	Əgər...	65
<i>Н.С.Гумилёв</i>	Я и вы	110	<i>Hamlet İsaخانli</i>	Mən və Siz	111
<i>Henry Wadsworth Longfellow</i>	The rainy day	46	<i>Firəngiz Nəsirova</i>	Yağışlı gün	47
<i>Henry Wadsworth Longfellow</i>	The rainy day	48	<i>Mərufə Mədətova</i>	Yağışlı gün	49
<i>Christopher Marlowe</i>	The Passionate Shepherd to his love	4	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Çoban məhəbbəti	5
<i>G. de Nerval</i>	Sonnet	90	<i>Hamlet İsaخانli</i>	Sonet	91
<i>J.B.O'reilly</i>	A White Rose	60	<i>Sevil Gültən</i>	Ağ gül	61
<i>Edgar Allan Poe</i>	A Dream within a Dream	50	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Yuxu içində yuxu	51
<i>Edgar Allan Poe</i>	Annabel Lee	52	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Annabel Lee	53
<i>Walter Raleigh</i>	The nymph's reply to the shepherd	2	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Çoban məhəbbətinə cavab	3
<i>William Shakespeare</i>	Enter Hamlet	8	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Hamletin monoloqu	9
<i>William Shakespeare</i>	Good name	12	<i>Ənvər Rza</i>	Təmiz ad	13
<i>William Shakespeare</i>	Shall I compare thee to a summer's day?	6	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Səni yay gününə bənzədimmi mən?	7
<i>Percy Bysshe Shelley</i>	Good-night	44	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Gecən xeyrə qalsın	45
<i>Percy Bysshe Shelley</i>	Love's philosophy	42	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Məhəbbət fəlsəfəsi	43
<i>Walter Scott</i>	An hour with thee	28	<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Bir saat sənislə	29
<i>Ф.И.Тютчев</i>	Весенние воды	102	<i>Hamlet İsaخانli</i>	Bahar suları (tərcümə-allegro)	103
<i>Ф.И.Тютчев</i>	Весенние воды	104	<i>Hamlet İsaخانli</i>	Bahar suları (tərcümə-moderato)	105
<i>Ф.И.Тютчев</i>	Как ни тяжел последний час	106	<i>Hamlet İsaخانli</i>	Nə qədər ağırdır son an	107
<i>Ф.И.Тютчев</i>	Последняя любовь	98	<i>Hamlet İsaخانli</i>	Son məhəbbət	99
<i>Ф.И.Тютчев</i>	Умом Россию не понять	100	<i>Hamlet İsaخانli</i>	Rusiya ağılla duyula bilməz	101
<i>İslam Türkey</i>	Bu yol bizi hara çəkir görəsən?..	302	<i>Вячеслав Зайцев</i>	Нам светит путевой зеленый свет	303

<i>İslam Türkay</i>	Sabah	298	<i>Вячеслав Зайцев</i>	Завтра	299
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Ata və oğul	170	<i>Shahla Naghiyeva and Luke Whisnant</i>	Father and Son	171
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Bir gəminin yolçusuyuq	168	<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	Shipmates	169
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Bir salama dəymədi	160	<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	Unspoken Greeting	161
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Qızıma	154	<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	To My Married Daughter	155
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Qorxu	172	<i>Shahla Naghiyeva and Julie Fay</i>	Fear	173
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Mən kompasam	164	<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	I am a Compass	165
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Mənim anam	158	<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	My mother	159
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Nə zaman istəsəm	152	<i>Firangiz Nasirova</i>	Whenever I Wish	153
<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Örtmə pəncərəni	166	<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	Don't Shut the Window	167
<i>Мансур Векилов</i>	Азиз дияр	142	<i>Nəriman Həsənzadə</i>	Əziz diyarım	143
<i>Мансур Векилов</i>	Отец	138	<i>Nəriman Həsənzadə</i>	Ata	139
<i>Səməd Vurğun</i>	Şeirlərdən parçalar	208	<i>Тофик Абаскулиев</i>	Фрагменты из стихов	209
<i>Zəlimxan Yaqub</i>	Çin qızı, Çin gözəli	196	<i>Firangiz Nasirova</i>	Chinese girl, Chinese beauty	197
<i>Zəlimxan Yaqub</i>	Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim	202	<i>Sabir Mustafa</i>	Sheykh of mine, shah of mine, poet of mine	203
<i>William Buttler Yeats</i>	When you are old	62	<i>Mərufə Mədətova</i>	Qocalanda	63

TƏRCÜMƏÇİLƏRƏ GÖRƏ İNDEX

<i>Tərcüməçi</i>	<i>Tərcümə</i>	<i>səh.</i>	<i>Şair</i>	<i>şeir</i>	<i>səh.</i>
<i>Tofik Abasquliev</i>	Фрагменты из стихов	209	<i>Səməd Vurğun</i>	Şeirlərdən parçalar	208
<i>Алла Ахундова</i>	В иллюзорном мире	261	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Dumanlı dünya	260
<i>Алла Ахундова</i>	Диалог	241	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Dedim-dedi	240
<i>Алла Ахундова</i>	Если б я был пуговкой твоей	265	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Kaş sinəndə düyməciyin olaydım	264
<i>Алла Ахундова</i>	Контрасты	251	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Təzadlar	250
<i>Алла Ахундова</i>	Между нами охлаждение	243	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Aramızda soyuqluq var	242
<i>Алла Ахундова</i>	Мечта	263	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Arzu	262
<i>Алла Ахундова</i>	На море птица	235	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Dənizdə bir quş...	234
<i>Алла Ахундова</i>	Озноб	249	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Qızdırma içində	248
<i>Алла Ахундова</i>	Прекрасно	255	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Gözəldir	254
<i>Алла Ахундова</i>	Прошлое	259	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Keçmiş	258
<i>Алла Ахундова</i>	Стариннейший вопрос	267	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Qədim sual	266
<i>Алла Ахундова</i>	Ты помнишь?	245	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Yadımdamı	244
<i>Алла Ахундова</i>	Ты – слишком далеко	253	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Səni	252
<i>Алла Ахундова</i>	Четверостишия	269	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Rübailər	268
<i>Алла Ахундова</i>	Я просто очень вас люблю	237	<i>Hamlet İsaханlı</i>	Səni sevdim zox sadəcə...	236
<i>Knyaz Aslan</i>	Ана duası	121	<i>С.А. Есенин</i>	Молитва матери	120
<i>Knyaz Aslan</i>	Анама məktub	133	<i>С.А. Есенин</i>	Письмо матери	132
<i>Knyaz Aslan</i>	Aylı gecə! Eşikdəyəm	129	<i>С.А. Есенин</i>	Какая ночь! Я не могу	128
<i>Knyaz Aslan</i>	Bilirik ki, hər ikimiz	131	<i>С.А. Есенин</i>	Ведь знаю я и знаешь ты	130
<i>Knyaz Aslan</i>	Di, öp mənı, öp mənı sən	119	<i>С.А. Есенин</i>	Ну, целуй меня, целуй	118
<i>Knyaz Aslan</i>	Əlvida, ey Bakı! Ayrılacaq gərəkdir	123	<i>С.А. Есенин</i>	Прощай, Баку! Тебя я не увижу	122
<i>Knyaz Aslan</i>	Əlvida, söyləyir çiçəklər mənə	127	<i>С.А. Есенин</i>	Цветы мне говорят – прощай	126

<i>Knyaz Aslan</i>	Salamat qal, əziz dostum, salamat	125	<i>С.А. Есенин</i>	До свиданья, друг мой, до свиданья	124
<i>Гюльнара Джахан</i>	Афродита	295	<i>Gülnarə Cahan</i>	Afrodita	294
<i>Гюльнара Джахан</i>	Будь берегом моим	291	<i>Gülnarə Cahan</i>	Sahilimə çevril mənim	290
<i>Гюльнара Джахан</i>	Люблю тебя	283	<i>Gülnarə Cahan</i>	Sevirəm səni	282
<i>Гюльнара Джахан</i>	Неповторимость	289	<i>Gülnarə Cahan</i>	Təkrarolunmazlıq	288
<i>Гюльнара Джахан</i>	Считаю звезды	297	<i>Gülnarə Cahan</i>	Ulduzları sayıram	296
<i>Гюльнара Джахан</i>	Ты уехал, хоть на день...	285	<i>Gülnarə Cahan</i>	Bir günlük ayrılığın	284
<i>Гюльнара Джахан</i>	Хочешь уйти...	293	<i>Gülnarə Cahan</i>	Getmək istəyirsən...	292
<i>Гюльнара Джахан</i>	Что-то ласково спросили...	287	<i>Gülnarə Cahan</i>	Sənin adından bir ad dedilər...	286
<i>Vahid Ərəb</i>	Abraham Linkoln gəzir gecələr	81	<i>Tina Arena</i>	Abraham Lincoln Walks Midnight	80
<i>Vahid Ərəb</i>	Böyüdükcə	67	<i>Langston Hughes</i>	As I Grew Older	66
<i>Vahid Ərəb</i>	Bütün həyatım boyu səni sevərək yaşamaq istəyirəm	77	<i>Tina Arena</i>	I want To Spend My Lifetime Loving You	76
<i>Vahid Ərəb</i>	Hərb şairi	73	<i>Sidney Keyes</i>	War Poet	72
<i>Vahid Ərəb</i>	İftixar	71	<i>Langston Hughes</i>	Pride	70
<i>Sevil Gültən</i>	Ağ gül	61	<i>J.B.O'reilly</i>	A White Rose	60
<i>Sevil Gültən</i>	Niyə sevirəm səni	87	<i>W.E.Hawkins</i>	Ask me, why I love you	86
<i>Nəriman Həsənzadə</i>	Ata	139	<i>Мансур Векилов</i>	Отец	138
<i>Nəriman Həsənzadə</i>	Əziz diyarım	143	<i>Мансур Векилов</i>	Азиз дияр	142
<i>Şahin Xəlil</i>	Leyla	75	<i>Eric Clapton and Jim Gordon</i>	Layla	74
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Bahar suları (tərcümə-allegro)	103	<i>Ф.И.Тютчев</i>	Весенние воды	102
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Bahar suları (tərcümə-moderato)	105	<i>Ф.И.Тютчев</i>	Весенние воды	104
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Cavandım, qəşəngdim ötən əyyamlar	117	<i>С.А. Есенин</i>	Вечером синим, вечером лунным	116
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Hələ payız deyil	137	<i>Алла Ахундова</i>	Еще не осень, еще рано	136
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Xəstə qızıl gül	17	<i>William Blake</i>	The Sick Rose	16
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	İstedaddan kasıb, səsdən zəifəm	97	<i>Е.А.Баратынский</i>	Мой дар убог и голос мой не громок	96

<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Mən səninlə şərab içməyəcəyəm	115	<i>A.A.Ахматова</i>	Я с тобой не стану пить вино	114
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Mən və Siz	111	<i>Н.С.Гумилёв</i>	Я и вы	110
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Nə qədər ağırdır son an	107	<i>Ф.И.Тютчев</i>	Как ни тяжёл последний час	106
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Nəğmə	95	<i>В.А.Жуковский</i>	Песня	94
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	"Rossetti əlyazması"ndan	19	<i>William Blake</i>	From "The Rossetti Manuscript"	18
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Rusiya ağılla duyula bilməz	101	<i>Ф.И.Тютчев</i>	Умом Россию не понять	100
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Sənə, Dianeme	15	<i>Robert Herrick</i>	To Dianeme	14
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Sənə gətirdim salamlar	109	<i>A.A.Фет</i>	Я пришёл к тебе с приветом	108
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Sərsəri tək gözən deyilik daha	33	<i>George Gordon Lord Byron</i>	So we'll go no more a-roving	32
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Son məhəbbət	99	<i>Ф.И.Тютчев</i>	Последняя любовь	98
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Sonet	91	<i>G. de Nerval</i>	Sonnet	90
<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Təbii zəriflik gəlməz ölçüyə	113	<i>A.A.Ахматова</i>	Настоящую нежность не спутаешь	112
<i>Динара Каракмазли</i>	Габиль	231	<i>Əli Kərim</i>	Habil	230
<i>Динара Каракмазли</i>	Гнездо песен	213	<i>Əli Kərim</i>	Nəğmələrin yuvası	212
<i>Динара Каракмазли</i>	Дети купаются	219	<i>Əli Kərim</i>	Uşaqlar çimir	218
<i>Динара Каракмазли</i>	Завещание	223	<i>Əli Kərim</i>	Vəsiyyət	222
<i>Динара Каракмазли</i>	Несколько слов о боли	229	<i>Əli Kərim</i>	Ağrıya bir-iki söz	228
<i>Динара Каракмазли</i>	Ноша дум	277	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Fikir yükü	276
<i>Динара Каракмазли</i>	Река Гей-чай	215	<i>Əli Kərim</i>	Bu Göyçaydır...	214
<i>Динара Каракмазли</i>	Смерть взяток не берет	279	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Ölümə nə var ki	278
<i>Динара Каракмазли</i>	Сцепив на затылке руки	211	<i>Əli Kərim</i>	Gəldim bu yerlərə	210
<i>Динара Каракмазли</i>	Четверостишия	275	<i>Hamlet İsaخانlı</i>	Rübailər	274
<i>Владимир Гафаров</i>	Баяты	309		Bayatılar	308
<i>Сеявуш Мамедзаде</i>	Ван Гог	307	<i>Nizami Elyanar</i>	Van Qoq	306
<i>Сеявуш Мамедзаде</i>	Восточный мадригал	305	<i>Nizami Elyanar</i>	Gülən görmüşəm	304
<i>Mərifə Mədətova</i>	Əgər...	65	<i>Rudyard Kipling</i>	If...	64

<i>Mərifə Mədətova</i>	Qaytarıram geri	85	<i>Howard Barnes</i>	I'm sending back your roses	84
<i>Mərifə Mədətova</i>	Qocalanda	63	<i>William Buttler Yeats</i>	When you are old	62
<i>Mərifə Mədətova</i>	Mənə xatırlatma	41	<i>George Gordon Lord Byron</i>	Remind me not	40
<i>Mərifə Mədətova</i>	Yağışlı gün	49	<i>Henry Wadsworth Longfellow</i>	The rainy day	48
<i>Sabir Mustafa</i>	Sheykh of mine, shah of mine, poet of mine	203	<i>Zəlimxan Yaqub</i>	Şeyxim mənim, şahım mənim, şairim mənim	202
<i>Shahla Naghiyeva and Julie Fay</i>	Fear	173	<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Qorxu	172
<i>Shahla Naghiyeva and Luke Whisnant</i>	Father and Son	171	<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Ata və oğul	170
<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	Don't Shut the Window	167	<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Örtmə pəncərəni	166
<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	I am a Compass	165	<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Mən kompasam	164
<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	My mother	159	<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Mənim anam	158
<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	Shipmates	169	<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Bir gəminin yolçusuyduq	168
<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	To My Married Daughter	155	<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Qızıma	154
<i>Shahla Naghiyeva and Peter Makuck</i>	Unspoken Greeting	161	<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Bir salama dəymədi	160
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Axşamçağı	35	<i>George Gordon Lord Byron</i>	Twilight	34
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Annabel Lee	53	<i>Edgar Allan Poe</i>	Annabel Lee	52
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Bir saat səninlə	29	<i>Walter Scott</i>	An hour with thee	28
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Biz ayrılıanda	37	<i>George Gordon Lord Byron</i>	When We Two Parted	36
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Çoban məhəbbəti	5	<i>Christopher Marlowe</i>	The Passionate Shepherd to his love	4
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Çoban məhəbbətinə cavab	3	<i>Walter Raleigh</i>	The nymph's reply to the shepherd	2
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Gecən xeyrə qalsın	45	<i>Percy Bysshe Shelley</i>	Good-night	44
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Hamletin monoloqu	9	<i>William Shakespeare</i>	Enter Hamlet	8
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Həsret	57	<i>Mathew Arnold</i>	Longing	56

<i>Şəhla Nağıyeva</i>	İnsan mücərrədliyi	23	<i>William Blake</i>	The Human Abstract	22
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Körpə kədəri	27	<i>William Blake</i>	Infant Sorrow	26
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Məhəbbət fəlsəfəsi	43	<i>Percy Bysshe Shelley</i>	Love's philosophy	42
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Məhəbbət sirri	25	<i>William Blake</i>	Love's secret	24
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Ömür çayı	31	<i>Thomas Campbell</i>	The river of life	30
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Səni yay gününə bənzədimmi mən?	7	<i>William Shakespeare</i>	Shall I compare thee to a summer's day?	6
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Yuxu içində yuxu	51	<i>Edgar Allan Poe</i>	A Dream within a Dream	50
<i>Şəhla Nağıyeva</i>	Zəhər ağacı	21	<i>William Blake</i>	A Poison Tree	20
<i>Firəngiz Nasirova</i>	Chinese girl, Chinese beauty	197	<i>Zəlimxan Yaqub</i>	Çin qızı, Çin gözəli	196
<i>Firəngiz Nasirova</i>	Contrasts	181	<i>Hamlet İsxanlı</i>	Təzadlar	180
<i>Firəngiz Nasirova</i>	Do You Remember?	187	<i>Hamlet İsxanlı</i>	Yadımdamı	186
<i>Firəngiz Nasirova</i>	I want to be alone	183	<i>Hamlet İsxanlı</i>	Tək qalmaq istəyirəm	182
<i>Firəngiz Nasirova</i>	Isn't It a Poem, My lovely Friend?	151	<i>Hüseyn Arif</i>	Şer deyilmi?	150
<i>Firəngiz Nasirova</i>	My country	149	<i>Cəfər Cabbarlı</i>	Ölkəm	148
<i>Firəngiz Nasirova</i>	The life would be so easy!..	195	<i>Hamlet İsxanlı</i>	Yaşamağa nə var ki!...	194
<i>Firəngiz Nasirova</i>	The World is Yours, The World is Mine	177	<i>Məmməd Araz</i>	Dünya sənin, dünya mənim...	176
<i>Firəngiz Nasirova</i>	This is a life as well	191	<i>Hamlet İsxanlı</i>	Bu da bir həyatdı	190
<i>Firəngiz Nasirova</i>	Two loves	175	<i>Əli Kərim</i>	İki sevgi	174
<i>Firəngiz Nasirova</i>	Whenever I Wish	153	<i>Bəxtiyar Vahabzadə</i>	Nə zaman istəsəm	152
<i>Firəngiz Nasirova</i>	Düşmənsiz	59	<i>Mathew Arnold</i>	No Enemies	58
<i>Firəngiz Nasirova</i>	Yağışlı gün	47	<i>Henry Wadsworth Longfellow</i>	The rainy day	46
<i>Ənvər Rza</i>	Təmiz ad	13	<i>William Shakespeare</i>	Good name	12
<i>Вячеслав Зайцев</i>	Завтра	299	<i>İslam Türkey</i>	Sabah	298
<i>Вячеслав Зайцев</i>	Нам светит путевой зеленый свет	303	<i>İslam Türkey</i>	Bu yol bizi hara çəkir görəsən?..	302